DOMINIQUE ARLY

Vechile seifuri

ALCRIS

Capitolul 1

Un puternic tunet urmă luminii strălucitoare a fulgerului care brăzdă cerul. Bubuitura se auzi foarte aproape de locul unde ne aflam.

– Ia te uită, toate luminile s-au stins în oraș.

– Pe cine interesează asta? îmi răspunse Georgette, încercând să-și pună mănușile de cauciuc.

Coborî prima din mașină, dar se întoarse către mine, văzând că mă mișc mai încet:

– Hai odată! Pune-ți mănușile alea și dă-i drumul!

Adăugă, ca un amănunt important:

– Le-am dat cu talc.

Îmi trag mănușile și încerc să le mi le potrivesc bine pe degete. Apoi cobor din mașină, mă duc să caut cufărul pe care-l adusesem cu noi și încep să scot dinăuntru sculele. Ploaia îmi bate în față, întunericul din jur e profund.

– Vom traversa de-a dreptul, spun eu.

Georgette mă prinde de braț și pornim. Pașii noștri răsună puternic pe asfalt, dar se înfundă încet în iarbă când trecem dincolo de stradă. Întind mâna către zidul ce șiroiește de ploaie.

– Nu e prea înalt, îi spun ca s-o liniștesc.

Îi dau mâna, ea mă prinde de braț și o trag sus. Reușește să încalece zidul și-mi șoptește:

– Ia geanta!

Apoi sare de partea cealaltă și o prind tocmai la timp.

Un fulger luminează fațada casei. Ferestrele au obloanele trase. Dar nu asta ne interesează. Vom intra oricum pe ușa principală. Tunetul lovește și el, dar cu mai puțină putere.

Merg înainte pe aleea pietruită, cu mâinile întinse în față, ca un orb.

Ajung la scările de intrare și Georgette mă urmează îndeaproape.

Pipăi cu o mână ca să descopăr broasca ușii.

Scot din geantă sculele, o aleg pe cea care mi se pare potrivită și încerc să deschid. Nimic mai simplu! Aud un scârțâit încurajator.

– Merge? șoptește Georgette.

– De minune!

Un pocnet ușor îmi dă de știre că operațiunea a reușit. Apăs pe clanță și deschid. Mă strecor înăuntru și o chem:

– Haide, poți intra!

Prietena mea mă ascultă. Ajunsă în casă, scoate lanterna și luminează în jur:

– E mult mai bine aici!

Ne aflăm într-un hol pătrat care se continuă cu un coridor ce conduce către o altă ușă. Aceasta trebuie să dea înspre grădină.

La dreapta – o scară.

Îi atrag atenția să stingă lumina. Mă ascultă. Mi s-a părut că aud un zgomot pe scară. Dar nu era decât lemnul treptelor care pocnise. Sau nu? Îmi țin respirația. Se aude din nou zgomotul. Îmi par pași care coboară.

Unul… al doilea… al treilea…

Cineva coboară?

Probabil că bătrâna aia și-a râs de mine! „Proprietarul nu-i niciodată acasă…“

Trebuie să fugim.

La lumina unui nou fulger zăresc pe scară un om ce se îndreaptă spre mine cu un pistol în mână. Trage. Zgomotul pistolului și cel al tunetului se aud deodată. Simt o puternică arsură în braț. Georgette începe să urle ca scoas ă din minți.

Vreau să mă retrag, dar mă împiedic și cad în genunchi. Geanta îmi cade. Încercând să mă ridic, ating cu mâna capătul unei scule care iese din geantă. Omul va trage din nou. Îl aștept să coboare. Mă ridic, scot scula, o ridic deasupra capului și lovesc cu toată puterea. Se aude o lovitură surdă, apoi un zgomot de corp care cade.

Georgette începe din nou să țipe.

Simt o adiere de vânt. Aerul proaspăt pătrunde în încăpere. Prietena mea a deschis geamul. Sare pe fereastră, o aud alergând prin curte. Îmi recuperez geanta și pornesc imediat pe urmele ei. Ajungem la zidul pe care-l escaladaserăm mai devreme. Ne oprim puțin să răsuflăm.

– Ce nenorocire! Am crezut că te-a ucis!

– Doar m-a rănit. La brațul stâng. Eu l-am lovit pe urmă destul de tare…

– Cu ce?

– Cu o sculă.

– L-ai lovit în cap?

– De unde să știu?

Brațul mă doare. Sar peste zid cu mare greutate. Dacă rana de glonț îmi provoacă o așa puternică amețeală, ce trebuie să simtă omul pe care l-am lovit? Mai ales dacă l-am nimerit în cap… Înseamnă că a murit!

Mă sprijin de Georgette pentru a ajunge la mașină.

– Te doare?

Nu răspund, dar ea înțelege.

– Am să conduc eu, adaugă.

Mă ajută să intru și să așază ușor pe scaun.

Simt că voi leșina.

Sunt un asasin! Mai întâi hoț, și acum criminal! Eu, un băiat bun, muncitor! Și când te gândești că nu mai departe de acum câteva luni nu aveam nimic să-mi reproșez!

Mă aflam în atelierul de lăcătușerie unde lucram, când apăru fiul cel mare al patronului, Jean-Louis. Veni lângă mine și mă privi o vreme lucrând. Apoi tuși, vrând să-mi dea de înțeles că avea să-mi vorbească.

– Ce vrei? îl întrebai.

– Vreau să discut ceva cu tine, Eric.

– Da?

– Păi…

Îl privii și-mi văzui în continuare de treabă. Dacă avea ceva de zis, putea să-mi spună și lucrând, nu?

Își drese glasul.

– Ei bine, iată…

Se opri, se frecă la falcă. Nu înțelegeam nimic. În primă fază îmi înșiră niște cuvinte dezlânate din care se putea înțelege că era o treabă delicată. Nimic care să mă intereseze.

Noi doi n-am fost niciodată prieteni, dar nici n-am avut vreodată vreo ceartă.

Acum zece ani, când am fost angajat aici, el nu terminase încă liceul tehnic. Era un băiat timid și sperios, fără îndoială și din pricina severității tatălui său, maistrul Marcelin. Pe vremea aceea bătrânul era încă în plină formă, era respectat și temut de angajați și de familie. Și mie mi-era frică de el. Eram timid la rândul meu și destul de naiv pe deasupra. Abia terminasem armata, eram încă un tânăr neștiutor și mă trezisem singur pe lume.

Tata murise în urmă cu câțiva ani, pe când aveam cincisprezece, într-un accident de muncă.

Pe atunci, eram elevul unuia dintre cele mai bune colegii din Franța. Trebuia să termin liceul și aveam de gând să urmez apoi facultatea de litere. Dar mama, sărmană văduvă, m-a mutat la un liceu tehnic, pentru că așa aveam mai rapid șansa să-mi câștig singur existența. M-am angajat cu jumătate de normă undeva, dar înainte de armată nu eram încă lăcătuș plin. Când am terminat serviciul militar, a murit și mama. Cancer.

Un vecin mi-a spus că se caută un lăcătuș. Unul dintre muncitorii lui Marcelin se pensionase, așa că am venit în locul

lui. Era o meserie care-mi plăcea, deși salariul nu era prea mare. În schimb, oamenii dădeau bacșișuri bune pentru treburi mai urgente și nu refuzam niciodată să lucrez peste program.

– Cred că știi că tata nu se simte prea bine.

Știam prea bine: avea ulcer și în ultima vreme și crizele de astm erau din ce în ce mai dese.

– Și că fratele meu va termina colegiul în curând.

– Da. Și?

Încă nu pricepeam.

– Va trebui să schimbăm puțin profilul afacerilor noastre… Înțelegi? Lăcătușeria este o treabă ieftină și nici nu ai mare lucru de făcut. Marile lucrări pe șantiere le iau tâmplarii. Noi nu intervenim decât când casa este gata. În rest, reparațiile, cheile, toate astea sunt mai mult așa, ca să fie, să zicem și noi că avem ceva de făcut. Nu mai merită investiția. Ne gândim să ne ocupăm de feronerie.

Tăcui, pentru că nu înțelegeam unde bate.

– Abia dacă afacerea mai este rentabilă. Fratele meu va fi singurul care se va mai ocupa de asta…

Tresării.

– Și asta ce înseamnă?

– Că nu te mai putem păstra aici…

– Mă dați afară?

– Restrângere de personal. Ți se va plăti tot ce-ți datorăm.

Încercai să lupt.

– Poți să-mi spui ce vrei, dar tatăl tău m-a angajat.

– El mi-a spus să te avertizez. Eu voi fi noul președinte-director general. Vom începe treaba de luna viitoare.

– Când trebuie să plec?

– La sfârșitul lunii. Mai ai zece zile ca să te pregătești.

Încercă să îndulcească pe cât posibil vestea:

– Trebuie să înțelegi că și noi regretăm, dar nu avem ce face. Pentru a putea reuși, trebuie să plătim prețul ăsta. Avem nevoie de utilaj performant. Nu ne mai permitem deocamdată cheltuieli suplimentare. Dar, după ce trece perioada asta grea, dacă vrei să te întorci…

Eram mut de uimire.

– Tatăl meu îți va da referințe excelente. El crede că nu-ți va fi prea greu să te angajezi în altă parte, ești un muncitor de nădejde. Ai putea să încerci la concurență, la Bruyet, de exemplu, cel mai important din domeniu…

Îl oprii cu un gest obosit.

– Nu te mai deranja, am înțeles!

Jean-Louis mă lăsă singur și se îndreptă către ușă.

Din ușă se întoarse din nou către mine și adăugă:

– Ce să facem? Trebuie să evităm falimentul! Nu mai suntem pe vremea străbunicilor, când se făceau aici broaște pentru tot orașul și când lucrau în atelier șase oameni. Nici pe vremea bunicului, care era singurul fabricant de seifuri din oraș!

Era adevărat. În atelierele de pe strada Courlason, una dintre cele mai vechi din oraș, familia Marcelin întemeiase o dinastie de lăcătuși. Dar cererea nu mai era așa de mare. Cu fiecare an, comenzile erau din ce în ce mai slabe.

Când am fost angajat eu, eram trei colegi. Cinci ani mai târziu, cel mai bătrân dintre ei a murit, fără să fie adus un înlocuitor. În martie anul trecut, celălalt băiat, din ce în ce mai leneș și mai dezinteresat, a fost pus pe liber.

O reorientare a afacerilor se impunea, din nefericire pentru mine. Ce ironie!

Mă credeam la adăpost. Credeam că am un loc de muncă sigur, de unde aveam să ies la pensie. Nu aveam ambiții prea mari, așa că atelierul îmi convenea de minune. Nu aveam nevoi deosebite, așa că banii pe care-i câștigam erau suficienți pentru a trăi bine. Chiar reușisem să fac ceva economii. Nu m-aș fi imaginat vreodată șomer.

Din păcate, nici cel mai binevoitor angajator nu m-ar fi putut primi, nici pentru cele mai bune referințe din lume. Nu pentru că eram un prost profesionist, dimpotrivă. Ci pentru că toate afacerile de acest gen mergeau din ce în ce mai rău. Majoritatea atelierelor se mulțumeau să supraviețuiască. Profitul era tot mai mic.

Mă întorsei la munca mea, din care mă întrerupsese băiatul cu vestea lui cea proastă.

Avea dreptate, lucrările noastre erau simple mărunțișuri. Și foarte puțin rentabile, de altfel. Materia primă și manopera costau destul de mult. Dar clienții erau oameni săraci și patronul nu putea să ridice prea mult prețul. Tehnologia noastră era învechită. Lucram cu diamantul, iar acesta era scump. Pe de altă parte, începuseră să fie din ce în ce mai răspândite mașinile ce făceau copii de chei în timp record și cu un preț mai mult decât rezonabil.

Ieșeam de la muncă pe la șase, dar azi mai întârziai în așteptarea patronului, care fusese chemat de urgență la un client și era plecat încă de la prânz. După un timp, realizai că se oprise probabil la vreun bistro din drumul lui, pentru a nu risca să mă întâlnească la atelier când se întoarce. De vreme ce încredințase această corvoadă fiului său, însemna că nu avea

chef de o discuție sentimentală cu mine. Îmi lăsa la dispoziție o zi ca să pot digera pe îndelete vestea.

Mă dezbrăcai de salopetă, o pusei în dulap și-mi luai hainele de stradă. De obicei, după lucru mă opream puțin la barul din colț, să schimb câteva cuvinte cu clienții și cu ospătărița, o fată brunetă și veselă.

Afară era foarte cald. Aerul era sufocant, mai ales prin comparație cu adăpostul răcoros al atelierului. Cafeneaua mă atrăgea, dar trecui prin fața vitrinei fără să mă opresc. Trebuia să discut cu Georgette.

Grăbii pasul. Ajunsei în parcare și intrai în mașină.

Locuiam pe strada Jean-Jacques Rousseau, într-un bloc modest. Stăteam aici de zece ani, de când tatăl Marcelin mă dusese acolo prima dată, după semnarea contractului de muncă. Omul îl cunoștea pe administrator, care-i spusese că locuința cu pricina era liberă, gata de închiriat. Mi-a plăcut imediat, pentru că era ideală pentru un bărbat singur: o cameră, o mică bucătărie și baia. De atunci, nu căutasem niciodată să mă mut.

În primul rând pentru că era convenabilă – chiria era destul de mică – și apoi pentru că mă împrietenisem cu vecina de palier. Fata se arătase ospitalieră, chiar foarte…

Pe vremea aceea nu eram prea descurcăreț cu femeile. De altfel, nici acum nu sunt. Din pricina asta, nici nu i-am dat mare atenție. Dar ea a fost prima care m-a salutat, foarte amabilă. Acesta a fost primul pas. Câteva zile mai târziu, într-o seară, ne-am întâlnit amândoi pe scări. Ea mi-a întins mâna și s-a prezentat:

– Bună seara. Eu sunt doamna Bollard. Prietenii îmi spun Georgette.

Înaltă, bine proporționată, cu părul vopsit blond, fața rotundă, plăcută, ochii căprui, gura mică și roșie, gropițe în obraji… Portretul unei femei frumoase și proaspete, chiar dacă nu era vreo prințesă din povești.

Îmi surâdea foarte amabil, așa că-i întinsei mâna, bucuros de cunoștință:

– Eric Janicaut.

– Sunteți lăcătuș, nu-i așa?

– Da, doamnă, dar de unde știți?

– Îl cunoaștem pe patronul dumneavoastră, adică eu și soțul meu vreau să spun. Eu sunt vânzătoare la o alimentară, el lucrează într-o fabrică de confecții, în schimbul de noapte, de la nouă seara la șase dimineața. În felul ăsta nu ajungem să ne vedem toată săptămâna, adăugă ea râzând. Când el vine acasă, eu plec la muncă. Și mă culc când el trebuie să plece…

Ajunserăm la etajul trei. Foarte amabilă, mă invită să-i fac o vizită.

– Nu vreți să intrați să ciocnim un pahar?

Nu refuzai, dar nici nu știui ce să zic.

Femeia adăugă:

– Doar o gură de Martini…

– Cu plăcere…

Intrai. Casa lor era mult mai bine aranjată decât a mea. Și, în primul rând, mai mare. Aveau trei camere. Mă invită în sufragerie. Încăperea era mobilată modern, cu o canapea și fotolii, măsuță de cafea, televizor…

– Dar luați loc…

Rămăsei în picioare.

– Nu vreau să vă deranjez…

Fu uimită și încântată de atitudinea mea.

Chicoti:

– Vai, ce timizi suntem! De cine vă e teamă? Charles nu se întoarce decât peste o oră… Voi spăla paharele, le voi pune la loc… și nici măcar nu va ști că ați venit aici.

Râse ironic:

– Vecinii de palier? Nici în privința lor nu trebuie să vă faceți griji. Sunt bătrâni. Abia văd, iar unii nici nu aud măcar.

Oare ce trebuia să înțeleg din toate amănuntele astea? Mă înroșii.

– Câți ani aveți? Optsprezece?

– Douăzeci și ceva.

– Nu s-ar zice! Eu am douăzeci și opt…

– V-aș fi dat mai puțin!

– Mincinosule! Am făcut prostia să mă mărit la șaptesprezece ani. La țară, eram deja prea bătrână… În fine, sper că nu sunteți logodit sau…

– Nu…

– Vreo prietenă?

– Nu.

– Mai bine…

Îmi povesti apoi că soțul său, cu cincisprezece ani mai mare decât ea, deja chelise și făcuse burtă. Era din ce în ce mai puțin pus pe „treabă“.

Simțeam că obrajii îmi ard.

Dar ea nu era deloc jenată. Vorbea lejer, în timp ce așeza paharele pe tăviță și turna băutura.

Veni lângă mine și se așeză destul de aproape.

Eu nu știam ce să spun, iar ea părea când amuzată, când îndoioșată de atitudinea mea.

Când fu timpul să plec, mă însoți până la ușă și mă mângâie ușor pe obraz cu vârful degetelor.

Ajuns acasă, mâncai puțin, cam fără chef. La prânz luam masa într-un restaurant pe care mi-l recomandase Marcelin, iar seara mă mulțumeam cu câteva sandvișuri.

Odată terminată masa mea frugală și solitară, mă scufundai într-o tristă visare. Îmi reproșam faptul că mă comportasem ca un imbecil. Femeia îmi făcea avansuri clare, iar eu stăteam fără să răspund nimic. Măcar din politețe și tot ar fi trebuit să fac puțină conversație.

Mă hotărâi să trec pe la ea puțin mai târziu, așa că pândii cu atenție întoarcerea soțului și plecarea acestuia. Dar când bărbatul părăsi casa, mă simții absolut incapabil să mă duc să bat la ușa ei.

Dar nu avui prea mult timp de regrete. A doua zi, pe la ora zece seara, când mă pregăteam să mă îmbrac în pijama, cineva sună la ușă.

Deschisei ușa și o zării în prag.

– Am văzut lumină, șopti ea. Scuze, dar, dacă nu vă supărați, aș vrea să vă rog ceva. Nu pot deschise ușa dulapului, e puțin stricată… Poate îi dați de cap…

– Trebuie să mă îmbrac…, bolborosii eu.

Ea împinse ușa și intră în casă. Purta doar un capot.

– De ce să va mai schimbați? Arătați destul de bine. Haideți, insistă ea în șoaptă.

Inima-mi bătea nebunește, dar am urmat-o imediat. Mă conduse în dormitor. Încăperea era abia luminată de o mică lampă.

Am dat ocol patului. În oglinda dulapului o zării pe tânăra mea vecină. Se afla chiar în spatele meu, foarte aproape. Am învârtit cheia, am întâlnit o ușoară rezistență, da ușa s-a deschis destul de repede.

– Ați reușit?

– Da. Broasca trebuie unsă. Voi trece mâine pe aici să rezolv asta…

– Ah! Mulțumesc!

Ieșind din cameră, agățâ cu piciorul firul lampei și-l scoase din priză. Lumina se stinse și rămaserăm pe întuneric.

– Ah! Cât sunt de neîndemânatică! Unde sunteți?

Tocmai voiam să răspund, că mă trezii direct în brațele sale. Gura ei îmi căuta buzele.

– Dragul meu….

Pentru o clipă mă lăsă. Auzii un foșnet de haine, apoi vecina mă prinse iarăși în brațe. De data asta era goală. Degetele sale agile descheiau nasturii bluzei de pijama și mă dezbrăcau. Căzurăm pe pat.

– Ai pielea fină, șopti ea, și miroși frumos.

Mă sărută cu foc. Eu încă ezitam. Mi-era parcă frică s-o ating. Pielea ei era pufoasă…

– Spune-mi… Ai mai fost cu vreo fată?

– Da…

– Dar nu prea des, nu?

– Nu prea…

– Pariez că nu-ai fost decât la fete… pentru care plătești.

Rușinat, i-am răspuns că avea dreptate.

– Ei bine, nu va mai fi necesar să faci asta! Niciodată. Mai dai și bani și… cine știe ce se mai întâmplă. Nu-i prea isteț din partea ta! Promite-mi că nu te mai duci acolo…

– Vă jur…

Ea râse amuzată.

– Cred că acuma ai putea să-mi vorbești cu „tu“…

În noaptea aceea, Georgette se strădui să-mi perfecționize educația sentimentală. De atunci înainte, ne întâlneam de

câteva ori pe săptămână. Cu anii, legătura noastră căpătă o alură aproape conjugală. Cu Charles mă aflam în relații foarte cordiale, și trebuie spun că bărbatul nu a avut niciodată nici cea mai mică bănuială. De altfel, îmi păstrasem aceeași mască de băiat bun și liniștit, împăcat cu soarta sa și cu statutul de celibatar.

***

În seara aceea deci, mă dusei direct acasă. Nu aveam decât o singură persoană pe lume cu care să-mi împărtășesc problemele.

Georgette curăța legume pentru masa de seară.

– Ce-i cu fața asta? se miră ea. Ce ți s-a întâmplat?

– Am să-mi pierd locul de muncă, oftai eu, așezându-mă lângă ea.

– De ce?

Îi povestii tot.

Georgette se încruntă:

– Dar au dreptul să te dea afară? Ar trebui să vorbești cu un avocat sau să te duci la sindicat…

Dar eu nu voiam să risc nici un conflict cu angajatorul meu.

– N-ai dreptate. Omul e un nemernic dacă vrea să te lase pe drumuri după atâta timp. I-a convenit cât ai lucrat pentru el, nu?

– Dar e bolnav… Cred că are și el destule necazuri…

– Dragul meu pisoiaș… S-ar spune că în sufletul tău nu se află pic de răutate.

Puse cuțitul pe masă și veni lângă mine, pentru a-mi da un sărut tandru de consolare. Se așeză pe genunchii mei și începu să-și desfacă nasturii bluzei. Dar starea mea de spirit nu era prea propice dragostei.

Georgette observă lipsa mea de entuziasm.

– Nu acum? mă întrebă ea zâmbind. Ești prea deprimat? Ai să-ți revii…

Sări de pe genunchii mei și se încheie la bluză.

– Dar trebuie să-ți revii repede, adăugă. Haide, sus! Mai ai o oră la dispoziție pentru a merge pe la celelalte ateliere, să vezi dacă-ți găsești de lucru.

– Mă duc mâine.

– Nu, mâine ai să continui ce-ai început azi. Doar dacă nu-ți vei găsi din prima, ceea ce e puțin probabil. Cei din branșă trebuie să știe că ești un muncitor bun și vrednic. N-ai fost dat afară pentru că ai greșit cu ceva, ci pentru că nu-și mai permit să te țină.

Mă împunse ușor în șold pentru a mă convinge să mă ridic.

– Știu și ce salariu ar trebui să ceri. Cam de câți ani nu ți-a crescut salariul? Bătrânul Marcelin a cam profitat de bunătatea ta…

Vorbele ei îmi făceau bine, pentru că aveam nevoie de o încurajare.

– Haide! Rade-te, pune-ți o cămașă curată și costumul gri. Schimbă-ți pantofii… Ai să arăți perfect.

O ascultai. De altfel, o ascultam de obicei. Era spre binele meu.

Plecai de acasă foarte sigur pe mine.

Dar efectul ăsta nu avea să dureze.

Ajunsei pe strada Marmagne, la atelierul lui Bruyet. Trei muncitori își făceau de lucru. Patronul mă primi foarte cordial.

– Salut, Janicaut. Merge?

– Se poate și mai bine.

– S-a întâmplat ceva?

– Sunt în șomaj.

Chipul său căpătă o expresie de milă. Dar îmi putui da seama că înduioșarea lui nu era decât o mască.

– Aha, deci nu-i merge prea bine lui Marcelin, ă? Știu de multă vreme că omul are probleme de sănătate. Trebuia să pună punct odată și odată și să-și îngrijească sănătatea. Nu lasă afacerea fiului lui?

Îi explicai totul.

Bruyet mă ascultă cu atenție, clătind din cap și încercând să-și ascundă satisfacția. În fond, era vorba despre dispariția unui concurent de pe piață.

– Păcat, îmi pare rău pentru Marcelin. Și pentru tine îmi pare rău. Pentru că, oricât aș vrea, nu te pot angaja. Nu-i posibil, bătrâne. Deja încep să mă întreb dacă mai pot păstra trei muncitori. Costă foarte mult, mai sunt și taxele. După ce plătesc totul, nu-mi mai rămâne decât ceva mărunțiș. Sunt sigur că m-aș descurca mai bine de unul singur.

Refrenul ăsta îl auzisem de mai multe ori. Patroni copleșiți de taxe, muncitori care mai mult îngreunează traiul angajatorilor decât îl ușurează.

Cu toate astea, Bruyet își construise o vilă foarte frumoasă la Saint-Doulchard.

– Mi-ar plăcea să te iau la mine, crede-mă. Ești un tip bun și de încredere. Dar în momentul ăsta sunt nevoit să dau afară pe unul dintre ai mei…

În final, omul m-a sfătuit să mă duc la Parelli.

A doua mea încercare fu la fel de puțin fructuoasă. Parelli nu voia să angajeze un muncitor calificat. Un ucenic îi ajungea…

Descurajat, mă întorsei acasă. Ascultai la ușa Georgettei și auzii vocea lui Charles și zgomotele familiare de pregătire a mesei. Familia Bollard lua cina. În aparență, era un menaj bun și fericit, fără necazuri. Un soț fericit și liniștit…

Până în momentul acela nu fusesem niciodată gelos pe Charles. Georgette îmi spunea că eu eram preferatul ei, cel care se bucura de adevărata ei tandrețe. Și aveam de ce s-o cred, pentru că-mi demonstra deplin dragostea ei. Așa că fui surprins când îmi dădui seama că-l invidiez. Nu pentru că petrecea alături de prietena mea două zile pe săptămână – de dimineață până seara, – ceea ce eu nu puteam, ci pentru că bărbatul ăsta avea viața lui, unde era bine „instalat", pentru că avea un loc de muncă stabil, unde era bine văzut.

Fără să-mi fie foame, încercai să mănânc ceva, apoi mă pregătii de culcare.

În starea în care mă aflam, mă crezui îndreptățit să mă răfăț puțin, așa că încercai pentru prima dată parfumul dăruit de Georgette. Îi cumpărase unul asemănător și lui Charles, pentru ca soțul să nu simtă o aromă străină în propriul pat.

Aveam de gând să mă odihnesc puțin, în așteptarea orei la care bărbatul se ducea la muncă.

Când îl auzii plecând, ieșii pe palier. Cobora scara. O dată ajuns jos, intrai în apartamentul lor, fără să mai bat la ușă.

– Ia zi, dragule! Cum a fost?

Georgette ieși din baie. Era goală.

– Nimic interesant.

Ea continua foarte liniștită să se șteargă cu un prosop. Când o vedeam astfel, foarte calm impudică, eram la fel de

emoționat ca în primele clipe ale relației noastre. Era la fel de frumoasă ca în urmă cu zece ani: gâtul perfect, sânii tari, șoldurile rotunde, pulpele albe și fine.

– Te-ai dus la mai mulți?

– Doi.

– Dar mai sunt și alții.

– Da…

– Ce ți-au zis ăștia?

– Palavre…

– Dar mâine vei reuși! Haide, vino-ncoace!

Cu prosopul în mână încă, intră în dormitor și mă îndemnă s-o urmez. Se îndreptă spre pat, dădu la o parte cuvertura și se întinse.

– Haide, pisoiaș!

Mă dezbrăcai de pijama și venii lângă ea. Brațele ei se înnodară în jurul trupului meu. Mă sărută întruna, șoptind:

– Nu mai vreau să te văd așa. Sunt sigură că te vei descurca. Cu meseria ta, e simplu să-ți găsești altceva…

Atunci a fost momentul în care a pronunțat pentru prima dată fraza fatală. Dar nu i-am înțeles imediat sensul.

– Și apoi există și alte posibilități…

Oftai și-i răspunsei:

– Da, dar aș prefera lăcătușeria. Alte slujbe nu-mi spun mare lucru.

Ea reluă, cu un ton indulgent:

– Sigur că da, pisoiaș!

Mă strânse puternic în brațe:

– Nu ești decât un copil.

– Dar am trecut de treizeci deja…

– Nu vorbesc de vârstă.

Mă sărută pe gât, adăugând:

– Din fericire, sunt eu aici. O să am grijă de tine.

Tăcu și mă sărută și mai aprig. Era singurul tratament de care aveam nevoie. Dragostea ei.

Începea o noapte de uitare, de pasiune, de fericire…

***

A doua zi îl întâlnii pe bătrânul Marcelin. Era în atelier când ajunsei acolo.

Veni către mine, cu o expresie de suferință pe chip. Îmi întinse mâna, ca și cum mi-ar fi prezentat condoleanțe:

– Ce vrei, dragul meu? Nu am cum să procedez altfel.

Coborî vocea:

– Eu nu mai am autoritate, sunt bolnav, nu mai pot munci. Ceilalți…

Era neputincios.

– Nu vă necăjiți, spusei eu jenat; am să mă descurc…

– Ginerele meu a avut ideea asta. Știi că băiatul are un atelier de feronerie. L-a îndemnat și pe Jean-Louis să facă același lucru, cică s-ar câștiga mult mai bine…

Mă privi în ochi:

– Știi, eu le-am zis să te păstreze, dar ei au gândurile lor. Nu vor să mai aibă nici un angajat, vor să fie numai ei și să-și pună pe cartea de muncă salariul minim, ca să nu plătească prea mult la impozite. Dacă te-ar fi luat, ar fi însemnat să te plătească la banii pe care-i meriți, și un lucru ca ăsta ar fi dat de bănuit. Înțelegi? Tu să ai mai mulți bani decât angajatorul… Nu mergea!

– Înțeleg, înțeleg. Ei, asta e…

– Ai fost pe la alte ateliere?

– Da.

– La Bruyet te-ai dus?

– Da. Absolut nimic. Nu poate să-și permită să angajeze în momentul ăsta. Asta e ceea ce mi-a zis, cel puțin.

– Deci n-a vrut? E un nemernic!

– M-am dus și la Parelli…

– Și?

– Nici el nu face angajări…

– A, da, știu. Ăsta-i exploatează pe ăia mici, îmi tăie vorba bătrânul. Zice că-i învață meserie. Pe naiba! La Lister ai fost?

– Nu încă!

– Ăsta e chiar un tip bun. Dacă poate, sigur te ajută. Am să-ți pregătesc niște referințe care nu se pot refuza, pur și simplu. Am să spun acolo că ești un celebru specialist. Și dacă nu găsești de lucru pe aici, pe la noi, n-ai decât să te duci la Paris. În fond, nu există nimic care să te rețină la Bourges, nu?

Ce să-i faci? Aveam reputația de burlac convins.

Îl ascultai impasibil, evocând totodată în minte anumite amănunte din anatomia Georgettei și căldura dragostei sale.

– Ce contează pentru tine că e aici sau în altă parte, nu?

– Așa e, răspunsei eu prudent.

Capitolul 2

După orele de program, m-am dus să le fac o vizită și celorlalți angajatori din oraș: Lister, Drognac, Girandon. Fiecare a găsit însă o manieră elegantă să mă trimită la plimbare. Nu-mi mai rămânea decât să-mi încerc norocul pe la dughenele de la marginea orașului, dintre care două erau ținute de niște bețivi notorii.

M-am hotărât să mă opresc aici pentru moment.

Pe la ora opt seara am ajuns acasă și mi-am parcat mașina ca de obicei, alături de Renault-ul lui Charles.

La intrare, mă întâlnii cu administratoarea imobilului, care verifica cine intră și cine pleacă din bloc. Erau zile când nu o vedeam deloc, dar ea mă cunoștea foarte bine. Știa că sunt un tip așezat, la locul lui, care nu prea primea vizite, care nu făcea mizerie pe sală, care-și plătea la timp întreținerea. De aceea, mă avea la inimă.

– De ce sunteți trist, domnule Janicaut? mă întrebă ea.

Îi povestii pe scurt, pentru că nu aveam chef să-mi înșir din nou eșecurile. Auzind ce-i spuneam, femeia își împreună înduioșată mâinile:

– Ce nenorocire! Un băiat așa bun ca dumneavoastră! Domnul Marcelin ar fi trebuit să vă facă rost de alt loc de muncă..

– M-a sfătuit să încerc la Paris.

– Atunci, înseamnă că ne părăsiți? Am să vă regret, domnule Janicaut. Sper să vă găsiți un loc care să vă convină.

Urcai scările, luându-mi la revedere de la femeie și mulțumindu-i pentru gândurile bune. Ajunsei acasă sfârșit.

După o jumătate de oră, Georgette era la mine. Mă găsi cu coatele pe masă, cu capul sprijinit în palme. Era îmbrăcată lejer, doar într-o bluză ceva mai lungă. Pe cap avea înnodat un fular.

– Ce face pisoiașul meu?

– Nu prea bine….

– Cum a fost azi?

Prevăzând răspunsul, se aplecă să mă sărute.

– Hm, nu prea bine, nu?

– Nimic. Trebuie să aștept să plece sau să moară vreun angajat ca să pot să-i iau locul.

– Groaznic!

– Marcelin mi-a zis că aș putea încerca ceva la Paris. După părerea lui, într-un oraș mare se vor bate angajatorii pe mine…

– Păi…

– Și o să-mi dea niște referințe trăsnet!

Ea mă privi cu atenție, încrucișându-și brațele la piept:

– Și te-ai gândit la asta?

O prinsei drăgăstos în brațe:

– Nu. Ce mă voi face fără tine?

Mă mângâie ușor:

– Dar eu? Mai degrabă aș veni cu tine…

– Mă întreb dacă am să reușesc să-mi mai găsesc ceva.

Georgette aruncă o privire către masă.

– N-ai mâncat?

– Nu mi-e foame.

– Asta mai lipsea! Adună-te, omule! Am niște supă caldă încă și niște pui gătit vânătorește. Gata, hai la masă!

O urmai fără întârziere și mă așezai la masă în locul lui Charles.

– Nu-i așa că-i bună supa mea?

Pe foc se încălzea puiul rămas de la cina lor. Georgette mesteca în cratiță.

Se întoarse către mine:

– Dacă nu e altă cale, te vei descurca singur. Întotdeauna e ceva de făcut. Nu vor să te angajeze, foarte bine. Vei lucra singur și le vei face concurență.

Înghiții cu greu.

– Ești nebună!

– Deloc! Ai dreptul să muncești. Te vei face reparator, te descurci de minune. Știi să faci lucruri pentru care alții ar trebui să mai studieze ani buni ca să le priceapă. În orice casă se găsește ceva care nu merge, orice baracă sau magazin are probleme. Dacă te gândești așa și cauți, ai să ai de lucru cât pentru o sută de ani. Când vor afla cât de bine te pricepi, comenzile vor curge gârlă.

– Dar îmi trebuie un atelier.
– Se găsește.
– Utilaje…
– Îți vei cumpăra.
– Bani…
– Ai și tu ceva pus deoparte.
– Dar nu destul.
– Vei împrumuta.
Dădui din cap. Eram înspăimântat de perspectiva asta.
Georgette ridică din umeri.
– De ce nu i-ai cere bunicului tău?
– Nu mi-ar da…

Dintre rudele mele apropiate, nu mai trăia decât bunicul dinspre partea tatălui. Locuia la Saint-Junien-les-Combes, în apropiere de Bellac. Pe vremea când mai era în viață bunica, îmi petreceam acolo câteva săptămâni din vacanța de vară, în fiecare an. Bunica Marie mă iubea mult și mă răsfăța, dar bunicul Victor nu părea foarte încântat de prezența mea acolo. Toată ziua morocănos, se învârtea prin casă cu un aer nemulțumit, comentând cu acreală orice gest al meu.

După moartea bunicii, nu m-a mai invitat niciodată la el. Pe atunci împlinisem doisprezece ani. Din când în când, la rugămintea mamei, îi scriam câte o scrisoare la trei-patru luni, ca să aflu cum o mai duce. Îmi răspunde întotdeauna prin câteva rânduri mâzgălite pe spatele unei cărți poștale. Sănătos era, îi mergea bine, dar afacerile erau din ce în ce mai dificile. Avea un magazin de vechituri, unele dintre ele destul de valoroase pentru a fi numite antichități, iar părinții mei erau convinși că pusese deoparte ceva bănuți. „E atât de zgârcit!

spunea tata, care era îngrijorat de o eventuală nouă căsătorie a bunicului. Ar fi în stare să ia de soție o oarecare, pe care s-o țină de fapt pe post de bonă și să-i dea un salariu. În felul ăsta, o parte a moștenirii ne va scăpa."

Astfel, pentru a afla cu ce se mai ocupă, ai mei mă trimiteau la Saint-Junien o dată pe an, pe la începutul verii. Nu stăteam mult, dar puteam astfel să-mi dau seama ce mai învârte. Soseam dimineața și plecam spre după-amiază. Luam prânzul – întotdeauna sărăcăcios – cu bunicul și apoi ne luam la revedere, fără ca el să-mi propună vreodată să mai stau măcar până a doua zi. De fiecare dată aveam ocazia să constat că nu se schimbase câtuși de puțin. În schimb, aveam impresia că locuiește încă singur și că nu avea de gând să se recăsătorească.

Am continuat să-i fac această vizită o dată pe an de la moartea părinților mei încoace. Nu se mai ocupa cu negoțul, se plângea tot mai des de diferite probleme de sănătate… Și aveam chiar eu prilejul să constat faptul că într-adevăr nu-i era prea bine. Se îngrășase destul de mult și era din ce în ce mai congestionat.

Se interesa și el de soarta mea, dar mai mult formal, punându-mi veșnica întrebare: „Și tu? Ce mai faci?", la care eu răspundeam mereu: „Sunt bine". La atâta se reducea conversația în privința persoanei mele.

– Te asigur, îi spusei Georgettei, că nu pot conta pe sprijinul bunicului. Este prea egoist.

– Dar poți încerca. Nu crezi că are bani?

– Tata zicea că ar avea. Dar când mă duc acolo, mi se pare că trăiește destul de modest.

– Când ar trebui să-i faci vizita anuală?

– Peste vreo două săptămâni.

– Ai să te duci la el nu mâine, poimâine. Duminică. Vei încerca să-i ceri banii de care ai nevoie. Ce ai de pierdut? În cel mai rău caz te va refuza. Nu trebuie să-ți fie frică de el.

***

La insistența Georgettei, îmi petrecui ziua de sâmbătă în căutarea unui loc de închiriat pentru viitorul atelier. Nu mă interesa dacă avea să fie un hangar sau o dugheană amărâtă într-un fund de curte. Trebuia să am un loc de unde să încep.

Agențiile imobiliare îmi prezentară mai multe posibile spații de închiriat, mai bine sau mai rău poziționate. Toate aveau chirii exorbitante. Alte locuri erau de vânzare, dar la niște prețuri de care nu te puteai apropia. Unul dintre agenți îmi arătă un spațiu comercial cam dărăpănat, dar potrivit pentru ceea ce voiam. Se afla în orașul vechi. Acoperișul necesita o împrospătare, fără prea mare bătaie de cap însă. Spațiul aparținea văduvei unui mic comerciant care-l închiria cu un preț rezonabil, iar reparațiile aveau să cadă în sarcina viitorului chiriaș.

– Puteți să mergeți să-l vizitați, ca să vă dați seama mai bine despre ce este vorba. Nu este închis, așa că veți putea intra înăuntru…

La locul cu pricina realizai că spațiul era suficient de mare, dar tocmai din această pricină cheltuielile cu reparațiile puteau fi foarte mari, dacă voiam să-l fac utilizabil.

Mă întorsei acasă și-i povestii toate astea Georgettei.

– După tine, cam de cât ai avea nevoie? mă întrebă Georgette.

– Douăzeci-treizeci de mii de franci pe puțin.

– Ei bine, îi vei obține de la bunicul tău. Ar trebui să aibă și el un carnet de economii. Doar a muncit o viață. Îi vei oferi zece la sută dobândă. Chiar cincisprezece, dacă se lasă rugat.

– Patru mii cinci sute de franci pe an?

– Esențialul este să faci rost de banii ăștia și să-l convingi…

Mă sărută ca să preîntâmpine un eventual protest.

– Taci. Avem la dispoziție un sfert de oră. Charles a plecat să-și cumpere țigări. Știi că în seara asta doarme acasă, că mâine ies cu el în oraș după-amiază și că va mai sta acasă până mâine la opt jumătate… Așa că să nu mai pierdem timpul…

Mă sărută din nou… Discuția era încheiată.

***

Plecai la drum în zori. Aveam de parcurs aproape două sute de kilometri, ceea ce, cu mașina pe care o aveam, însemna nu mai puțin de patru ore. Și asta fără să mai țin cont de ce ar fi putut interveni pe drum.

Era mai mult de zece când ajunsei în orășelul Saint-Junien-les-Combes. Clopotele vechii biserici anunțau credincioșii să vină la slujbă.

La cinci sute de metri de biserică se făcea un drum pavat cu piatră cubică ce ducea către un mic cătun aflat pe colină. Era numit Moara, pentru că ruinele unei vechi mori de apă rezistaseră timpului și se puteau vedea și acum pe malul

râului. Casele erau risipite pe creastă, abia vizibile din marea de verdeață ce le înconjura. Prima dintre ele aparținea bunicului meu.

Era o locuință construită în formă de L. Una dintre aripi, cea cu etaj, era pentru locuit, celelalte formau diferite dependințe, deasupra cărora se putea vedea un pod. Trecuseră de mult vremurile în care grajdurile și celelalte acareturi aveau ce adăposti.

Bunica îmi povestea că altădată aici se fabricau brânzeturi, într-o sală mare aflată la parter. Mi-o și arătase. În locul ei, bunicul își făcuse magazinul de antichități.

Deși născut și crescut la țară, bunicul nu avea în sânge dragostea de pământ și nici gustul afacerilor cu pământ ori vite. Așa că începuse să colinde țara, adunând vechiturile de prin curțile oamenilor, pe care țăranii le vindeau la un preț de nimic, dar care erau foarte căutate de orășeni. Azi așa, mâine așa, până când bunicul reuși să-și schimbe căruța cu care pornise la drum într-o camionetă… Afacerile-i mergeau bine, iar bătrânul Janicaut știa cum să negocieze pentru comorile sale…

După un timp oarecare, antichitățile începură să se cam epuizeze. Trebuia să străbată locuri din ce în ce mai îndepărtate, iar vânzătorii, conștienți acum că vechile lor mașini de călcat erau valoroase, deveniseră mai exigenți, începuse să apară concurența. Din fericire, bunicul reușise să-și facă un stoc bun de marfă prețioasă. Avea aproape orice obiect la care mă puteam gândi. Când eram mic, sala care-i servea de magazin era întotdeauna supraîncărcată. Negocia prețul pentru fiecare piesă, reușind să scoată prețul cel mai

bun posibil și, când întâlnea pe câte unul mai naiv, vindea la sume incredibile. Pe atunci, încă se mai deplasa pe la vreun client mai vechi, convingându-l să se despartă de amintirile sale la un preț derizoriu, iar oamenii aveau încredere în el pentru că era de prin părțile acelea.

Mă oprii în mijlocul curții cu gazon mărginit de straturi de flori. Mă îndreptai către intrarea principală.

Îl văzui pe bunicul apărând dintr-o parte a casei. O adevărată apariție! Îmbrăcat într-un costum vechi și murdar, care-l făcea să semene cu un vagabond, cu o șapcă așezată aiurea, cu fața cuperoasă și umflată, bunicul mi se păru un personaj ireal.

Mă privi fără prea mare interes și-mi spuse:

– Ah, iată-te din nou…

După o scurtă pauză, adăugă:

– Presupun că-ți merge bine…

Ezitai puțin înainte de a răspunde:

– Nu chiar așa de bine…

El clipi din ochi:

– Nu s-ar zice. Pari în regulă. Arăți chiar foarte bine!

– Cu sănătatea îmi merge bine, nu mă plâng. În schimb, am rămas fără loc de muncă.

Bunicul se strâmbă:

– Ai făcut tu ceva, nu? De ce să te dea afară?

– N-am făcut nimic rău, dar patronul vrea să schimbe profilul firmei. Se asociază cu fiul său și cu ginerele și… sunt deja cam mulți. I-aș fi încurcat.

– Dar nu e numai o singură lăcătușerie în Bourges.

– Așa este, dar celelalte nu vor să mai facă angajări.

– De ce?

– Nu le merge prea bine treaba.

– Atunci, du-te în altă parte.

Și, ca și Marcelin, adăugă:

– Undeva trebuie să existe de lucru. Ești tânăr, ți-ar prinde bine să mai vezi și alte locuri.

– Aș prefera să… să rămân la Bourges.

– În viață nu facem numai ce ne place.

Părea să dea semne de nerăbdare. Discutasem prea mult despre mine. Mai mult ca niciodată. Așa că, din partea lui, considera discuția încheiată. Nu apucai să-i spun motivul pentru care venisem.

– Păi, hai înăuntru. Să bei un pic de vin…

Obișnuita tradiție de bun venit. Băutura avea un gust dezagreabil, dar continua s-o cumpere de la un vecin, pentru că o vindea ieftin.

Mă conduse în casă. Observai că merge mai greu.

Casa arăta ca de obicei, doar că starea de degardare era din ce în ce mai vizibilă, cu fiecare vizită.

Tavanul și pereții casei erau an de an mai afumate, podeaua mai plină de mizerie.

Singura notă de prospețime, de nou, era oferită de calendarul de perete pe anul acela, agățat între alte calendare publicitare și o fotografie înrămată pătată de muște, care-l reprezenta pe tataie la vârsta de douăzeci de ani.

Sticla de vin, toată plină de urme de degete, trona în centrul mesei, lângă un pahar devenit opac din pricina murdăriei. Mai încolo, se vedea un coș cu pâine și – pe o

farfurie – câteva bucățele de brânză. Pe cuptor fierbea o oală; probabil că era o supă, pentru că un vag miros de legume fierte se ghicea în aer.

– Ai picat tocmai bine, băiete, am pus să se facă o mâncărică de zile mari. O ciorbă de legume cu slănină. Ține de foame…

Tuși, apoi reluă:

– Și doctorul ăla, care voia să-mi interzică să mănânc porc… L-am ascultat câteva zile. Ei bine, mă simțeam la fel ca de obicei cu probemele mele, dar nu mai puteam să mă țin pe picioare. Eram slăbit. Și morcovii ăia, fierți în apă, fără unt, nici nu puteam să-i văd în ochi, darămite să-i înghit. Și spanacul… nu mai zic. E bun, dar nu poți mânca numai asta, ajungi să crăpi de foame. Și toate astea pentru că s-a ajuns la concluza că aș fi cardiac.

– Dar ar trebui să te îngrijești, zisei eu cu multă convingere.

– Dar iau medicamente. Costă de te scot la faliment și degeaba! Păi mai bine le arunc la gunoi.

– Dar cu reumatismul?

– Ce crezi, că mai poate să treacă? Nu întineresc.

Îmi turnă puțin din vinul său acru, dar lui își puse cu mai multă generozitate. Îi mulțumii în gând pentru asta, pentru că băutura era greu de înghițit.

– Și afacerile?

– Ce?

Bunicul avu o expresie de stupefacție.

– Ce vrei să spui? Care afaceri?

– Afacerile tale…

Își ridică brațele spre cer:

– Treburile de felul ăsta sunt depășite. Sunt prea mulți care cutreieră drumurile. Au cumpărat tot. Nu mi-a mai rămas nimic.

– Dar ai ceva rezerve.

– Aveam. Acum nu mai am decât rămășițe. Dacă pe vremuri mai făceam un bănuț-doi acolo, acum s-a dus.

Mă pregăteam să intru în subiect.

– Tocmai despre bănuții ăștia voiam să-ți vorbesc…

– Ce bănuți?

– Economiile tale.

– Cine ți-a spus că aș avea economii?

– Ai vrea să-mi împrumuți din ei? Cu dobândă, bineînțeles…

– Ce?

– Un procent pe care să-l fixezi chiar tu.

– Ce tot spui acolo? De ce ai nevoie de bani? Găsește-ți un loc de muncă și gata! De ce vrei tu bani?

– Pentru că vreau să încep o afacere pe cont propriu.

– Tu?

Începu să râdă, dar se înecă în tuse.

– Dar ești absolut incapabil de așa ceva. Ești prea naiv. Pentru a-ți înșela clienții, îți trebuie tupeu.

– Dar nu vreau să înșel pe nimeni.

– Păi, atunci cum ai să faci rost de bani?

– Din muncă cinstită.

– Rămâi muncitor, atunci. Cum crezi că fac bani ceilalți? Asta e singura metodă.

Rămăsei mut de uimire.

– Pe de altă parte, nu pot să-ți dau banii ăștia. Nu-i am. Am avut ceva, dar i-am cheltuit. Trebuie să cheltui ca să poți trăi, închipuiește-ți.

Văzându-mi expresia dezamăgită, adăugă:

– Dacă-ți spun toate astea, o fac pentru binele tău. Pricepi?

– Da, tataie, șoptii.

Aprobarea mea păru să-i placă foarte mult. Dădu din cap și continuă:

– Am să-ți mai dau un sfat. Ești singurul meu moștenitor. Bun. Când am să mor, nu trebuie să te apuci să vinzi. N-ai să scoți foarte mult din proprietatea asta. În ziua de azi, nu merită să vinzi. De altfel, am să-ți las o hârtie… Vei urma instrucțiunile pe care le vei găsi acolo.

Regretă faptul că se lăsase înduioșat de cererea mea.

– Dar trebuie să ai răbdare. Mai am încă ceva de trăit. Destul cu astea. Hai să ne plimbăm pe afară, înainte de masă.

Ieșirăm pe ușa din spate, pentru a face de acum clasicul ocol al curții. Aceasta oferea o priveliște dezolantă. Era aproape abandonată, plină de ierburi… Doar ici-colo se mai vedeau câteva straturi de flori. În livadă, majoritatea copacilor erau acoperiți de mușchi și licheni și nu mai dădeau fructe.

– Nimeni nu și-ar putea dori mai mult. Dar trebuie muncit ceva aici…

Râse scurt.

– Când toate astea vor fi ale tale, poate vei avea chef să te retragi la țară.

Ne mai plimbară puțin, apoi bunicul zise:

– Cam asta e tot! Tot ce știi, n-am mai avut puterea să fac mai mult! Și acum, hai înăuntru!

Ne întoarserăm în casă.

Ne așezarăm la masă, iar bunicul ridică privirea în tavan.

– Fir-ar să fie! Am uitat să-i amintesc nemernicului ăluia care-mi repară acoperișul să înlocuiască țiglele. Când e furtună, în pod plouă ca afară. Nici nu știi ce fericit ești că nu ai o casă a ta.

Plecai pe la orele trei după-amiază. O întoarcere aproape melancolică. Nu numai că nu făcusem rost de bani, dar ajunsesem la concluzia că bunicul avea dreptate. Nu eram bun de altceva decât să ascult ordinele unui patron.

Când mă întâlnii cu Georgette, ea încercă să mă facă să-mi schimb părerea.

– Te-a refuzat?

– Foarte categoric!

– Nemernicul! Nici nu merită să trăiască!

Îi relatai pe scurt vorbele bunicului. Se indignă.

– Ce mai imbecil! Dar există patroni cinstiți… Pe de altă parte, cu puțin antrenament, oricine poate să devină hoț!

– Dar nu asta intenționez.

– Știu, dragul meu, știu! Tu ești un copil naiv și asta ai să rămâi.

Îmi vorbea cu însuflețire. Ochii îi sclipeau, obrajii îi erau roșii, ceea ce dovedea că era încă ușor amețită de șampania băută alături de soțul ei și de un prieten de familie.

– Vei putea să onorezi comenzile fără să faci factură pe ele…

– Fără factură…

– Iar dacă ai de deschis un seif sau o casetă și nimeni nu știe ce e înăuntru, dacă o deschizi și găsești acolo bani de aur, ai să iei și tu câțiva, nu? Nimeni nu va ști.

– Ce să spun? Un astfel de caz nu s-a întâmplat niciodată. Nu zic că nu am deschis niciodată seifuri. Dar proprietarul nu ne-a lăsat niciodată singuri…

– Da, îmi amintesc. Mi-ai spus.

Ochii ei deveniră și mai strălucitori.

– Discuția cu bunicul tău te-a demoralizat. Dar nu fi trist, dragul meu. Nu trebuie să renunțăm. Sunt aici, cu tine.

Se apropie încet de mine, apoi se întoarse cu spatele, semn că trebuia să-i desfac fermoarul rochiei. În timp ce încercam să-i dau jos rochia, ea rosti încetișor:

– Știi, nemernicul ăsta de Marcel…

Era vorba despre prietenul lui Charles, cu care-și petrecuseră după-amiaza.

– Mi-a făcut avansuri… semn cu piciorul pe sub masă, atingeri din „greșeală“, toate tentativele clasice. Nu am spus nimic. Soția lui e foarte geloasă.

Rochia îi căzu la picioare.

– Nu-mi place deloc băiatul ăsta, dar eforturile lui au început să dea rezultate. Și mă gândesc că are să profite de asta.

O jumătate de oră mai târziu, Georgette își aprinse o țigară și mă întrebă:

– Mai spune-mi ce-ți povestea Marcelin…

– Despre ce?

– Despre seifuri. Cum le numea?

– Lăzi. Este termenul pentru seifuri în argou.

***

Într-o bună zi, la vreo trei luni după angajare, Marcelin veni la mine, după ce vorbise la telefon cu un client.

– Am să te iau cu mine, băiete. Plecăm la Saint-Germain. La un client care are un seif cumpărat de la tata. Nu-i mai merge broasca…

– Ce trebuie făcut?

– Am să încerc să-l deschid cu ceva. Dar înainte de a pleca, am să mă uit ce fel de model e.

Se duse să caute în dulapul de arhive. De pe raftul de sus dădu jos un registru legat în pânză neagră. Era plin de praf.

– Să vedem… E foarte vechi… Căutăm numele Cugnan, din Saint-Germain-du-Puy… Un seif care, dacă nu merge deschis cu o sârmă, trebuie spart. Asta ar fi singura soluție.

Începu să comenteze despre producția veche de astfel de seifuri.

– Lăzile astea vechi, dinainte de 1930, astăzi nu mai sunt sigure. Ascultă-mă pe mine, băiete, nu sunt mai sigure decât un simplu dulap din lemn. Un hoț, chiar unul nu foarte experimentat, le poate veni de hac în câteva minute. Și când te gândești că tipul ăsta de seifuri mai este în funcțiune. Și nu pe ici-pe colo, sunt destule, crede-mă. Oamenii habar n-au, că nu se pricep. Au moștenit vreunul de la cineva, n-au fost niciodată jefuiți și sunt convinși din pricina asta că toate valorile lor sunt bine protejate. Vorbesc de bijuterii, cecuri, bani… pricepi? Bineînțeles, aici e vorba de particulari. Comercianții sunt mai avizați. Cumpără modele noi, oricât ar costa, pentru că știu ce importanță are un seif bun.

– Dumneavoastră aveți modele din astea?

– Eu unul, nu. Tata a încetat să mai vândă când a realizat că erau prea scumpe pentru nivelul afacerilor noastre. Erau foarte performante și costau din ce în ce mai mult.

– Dar cele de după 1930 sunt mai sigure?

– Dacă vrei… E adevărat că sunt mai solide, oțelul din care sunt lucrate este mai gros. Sunt făcute cu doi pereți protectori, între care se toarnă o substanță refractară, pentru a proteja seiful de un eventual incendiu. Dar s-au mai adus îmbunătățiri. Douăzeci de ani mai târziu, a apărut un oțel special. Iar între pereți au pus beton armat. Oțelul se poate topi, dar betonul trebuie spart, ceea ce ia timp și face zgomot…

După o scurtă pauză, concluzionă:

– Dar, ține minte! Toate seifurile făcute înainte de 1960 sunt pocnitori. Și majoritatea oamenilor care au așa ceva nu știu asta, pentru că pur și simplu nu au avut încă de-a face cu nici un spărgător.

La Saint-Germain, ne întâmpină un client disperat. Ne conduse într-o cameră și ne arătă seiful care era ascuns după o perdea simplă din bumbac. Nu înțelegea de ce nu mai funcționa cum trebuie. Și, sincer să fiu, la prima vedere nici eu nu am priceput. Seiful părea nou. Mai apoi am înțeles că era doar foarte îngrijit și regulat vopsit. Era doar cea mai de preț valoare a familiei!

Marcelin se puse pe treabă. Reuși să deblocheze broasca, pe care o demontarăm pentru a o unge. Proprietarul era foarte fericit. Așa că ne cinsti cu un pahar de vin. În timpul conversației, patronul se gândi că ar fi mai bine să-l avertizeze:

– Ar trebui să-l schimbați. E deja perimat.

Omul fu uimit:

– Glumiți, nu-i așa? Tata a cumpărat cel mai performant model. Și chiar de la dumneavoastră. Ăsta e singurul incident

pe care l-am avut cu el până acum, și, de vreme ce susțineți că broasca va funcționa perfect…

– Da, dar există mijloace să fie deschis, credeți-mă!

Această remarcă fu și mai prost primită:

– Ei, asta-i bună!

– Nu vă supărați, făcu Marcelin. V-am spus pentru binele dumneavoastră. Nu vreau să vă conving să-mi cumpărați altul. Oricum nu mai vând așa ceva.

Ajungând în mașină, patronul îmi spuse:

– Ai văzut ce reacție a avut? Toți sunt la fel. Cred că dacă păstrează seifurile alea, care nu mai reprezintă decât o piesă de muzeu, sunt apărați.

La ceva timp după aceea, am fost chemați la un alt client, în Vasselay. Seiful cu probleme aparținuse unei doamne. Murind pe neașteptate, femeia nu reușise să transmită moștenitorilor săi codul secret.

– O să mergem amândoi, îmi spuse Marcelin, pentru că va dura destul de mult. În caz că nu reușim să descoperim combinația, am să iau și ceva unelte ajutătoare, pentru ca să-i dăm o gaură.

Își pregăti bagajul, prezentându-mi fiecare sculă pe care o lua.

– Cu ce avem aici, vom face o gaură de vreo trei centimetri. Suficient pentru modelul ăsta.

Dar spera că avea să deschidă totuși seiful fără să fie nevoie de așa ceva, și încă foarte repede.

– Există combinații mai vechi pe care le poți ghici pentru că alinierea cifrelor se simte la degete. La un client la Bercy…

Îmi povesti cum se întâmplase odată când, tot așa, un notar murise, fără să fi lăsat cifrul seifului cu documente secrete. Oamenii încercaseră tot felul de combinații întreaga noapte.

– Când am ajuns eu, am rezolvat problema cât ai fuma o țigară.

Dar nu se întâmplă la fel și la clienții din Vassely. Se pare că modelul era ceva mai complicat. Nepotul doamnei își pierdu răbdarea:

– N-am ce face. Va trebui să-l spargeți.

Din fericire, seiful nu era atașat de zid. L-am dat la o parte și l-am „atacat". Atunci am participat la prima mea „spargere". La început, mi s-a părut dificil. Dar mi-am dat seama că, după ce se străpunge primul strat de oțel, spargerea nu necesită mai multă îndemânare decât deschiderea unei cutii de conserve.

O fantă orizontală, apoi una pe verticală, se decupează o placă rectangulară și dai de cărămidă. Aceasta se poate sparge cu ciocanul. Nu mai rămâne decât să tai peretele interior…

Astfel, mi-am completat formarea profesională. Patronul a găsit chiar că m-am descurcat foarte bine.

– E o muncă pe care deja o poți face singur, în caz că eu nu pot veni cu tine.

Dar astfel de intervenții erau rare; una sau două pe an.

***

Georgette stinse țigara în scrumieră.

– Pe scurt, dragul meu pisoiaș, poți fi hoțul perfect.

– Ei na! Cum ai ajuns la concluzia asta? N-am furat nimic în viața mea.

– Dar știi să deschizi seifuri…

– Vechi, da!

– E deja destul!

– Doar în interes profesional…

– Dar peste șase zile n-ai să mai ai nici o meserie!

– Și?

Ea își încrucișă brațele și îmi spuse, nervoasă:

– Tu ești o victimă a societății, asta ești. Nu ai cerut niciodată mai mult decât să-ți poți exercita meseria, să-ți câștigi cinstit pâinea. Și acum ești în somaj. Ai dreptul să te aperi.

– Voi continua să-mi caut ceva de lucru.

– Dar mi-ai zis că nu-ți vei găsi nimic în meseria ta. Cel puțin nu aici, la Bourges.

– Voi face altceva.

– Și asta pentru că nu ai destui bani pentru a-ți face propriul atelier.

– Doar în parte. Pentru că nu sunt convins că asta mi s-ar potrivi.

– Dar asta trebuie să faci. Nici nu admit replică! Iar banii pe care nu-i ai, îi vei obține!

– Cum?

– Tot pe cont propriu.

– Ce?

– Îi vei lua de la cei care au bani strânși și care nu au nevoie de ei.

Eram stupefiat.

– Doar nu vorbești serios!

– Ba da! Nu mă gândesc decât la asta, de câteva zile. Mi-am zis că, dacă nu vei găsi de lucru, se găsesc întotdeauna alte metode. Ții minte? Ți-am zis și ție asta, nu?

– Vrei să ajung un hoț?

– Dar cine nu e hoț, în felul lui? Fiecare a furat ceva în viața lui. Mai mult sau mai puțin, e adevărat. Dar nu asta contează,

nu? Nu cantitatea. Ci gestul. Chiar și eu, de când sunt aici la magazin, mereu iau câte ceva. O cutie de somon, un pachet cu mezeluri… Le bag în căptușeala genții și nimeni nu știe. Dar trebuie să fie destul de mici. Pierderile sunt prevăzute, incluse în preț. Am dreptul la partea mea, mi se cuvine…

– Dar dacă ai fi prinsă…

– Nici o grijă. Cea care supraveghează face același lucru.

– Dar eu nu vreau să risc să intru la pușcărie.

– Nu ți-am zis că m-am gândit bine la asta? Îți vei pregăti așa cum trebuie lovitura. În primul rând, vei face o listă cu oamenii care au cumpărat un seif de la Marcelin. Mi-ai zis că există un registru. Poți foarte ușor să te uiți în el cât mai lucrezi acolo.

– Dar cumpărătorii sunt poate deja morți.

– Nu toți. Iar moștenitorii au păstrat seifurile, nu? Chiar tu ai zis… Vom studia lista. Te voi ajuta. Vom alege numele celor care locuiesc în locuri izolate, departe de aglomerație. Vei merge în recunoaștere. Poate sunt printre ele case de vacanță, locuite doar temporar. Astea vor fi prioritare.

Nu-mi venea să-mi cred urechilor.

– Nu, nu am de gând să mai ascult ce-mi spui.

Georgette se apropie de mine și-mi șopti:

– Haide, nu fi prost!

Era atât de frumoasă…

– Poți să faci măcar lista. Asta nu înseamnă nimic!

Capitolul 3

Când mă trezii a doua zi dimineață, îmi amintii consternat că-i promisesem Georgettei să fac blestemata aia de listă.

„Cât mai repede posibil", insistase ea.

Fără apropierea ei, fără influența ei, nu mă mai simțeam capabil să fac nimic. Nu aveam curajul.

„În seara asta am să-i spun că n-am avut când să iau registrul din dulap, pentru că nu am fost lăsat singur în atelier nici o clipă…"

Făcui în așa fel încât să nu ajung mai devreme la locul de muncă, pentru ca să nu fiu ispitit să pun mâna pe registru. Lunea, Marcelin tatăl nu era prea matinal.

Îmi pusei salopeta și mă apucai de lucru, când auzii pași pe culoar. Era Jean-Louis, care mă anunță:

– Tata a avut o criză azi-noapte. Nu va mai veni astăzi.

– Nimic grav, sper…

– De-ale lui…

Aruncă o privire către masa mea de lucru.

– Ai ce face?

– Sigur. Două broaște, trei chei…

Mă întrerupse:

– De fapt, nu contează. Voiam să-ți spun că eu am ceva treabă în oraș. Nu mă întorc decât după prânz. Fă ce crezi că e mai bine. Te descurci, nu ești nou în meserie.

Plecă imediat după aceea. Mă întorsei la reparațiile mele și lucrai ca și cum patronul ar fi fost acolo. Rezistai o jumătate de oră… dar ocazia era prea bună. Nu puteam să nu profit.

Mă îndreptai către dulap și luai registrul. Notai pe spatele unei facturi necompletate câteva zeci de nume, ca și caracteristicile seifurilor pe care le aveau. Îi eliminai pe cei care locuiau în orașe sau în comunele prea populate din preajma centrelor urbane și mă limitai la modelele realizate înainte de 1950.

Mă simțeam deja foarte vinovat pentru ceea ce făcusem, dar pornisem pe un drum fără întoarcere.

Astfel că-mi continuai căutările. Mă dusei să cercetez în depozit, unde mi se păruse că văzusem odată câteva scule de care aș fi avut nevoie. Într-adevăr, găsii câteva care îmi puteau folosi. Le luai, le vârâii într-un sac de iută și le dusei îndată la mașină. Acolo descoperii o veche valiză – o ascunzătoare tocmai bună.

În timp ce făceam toate astea, îmi repetam fără încetare argumentele Georgettei. Eram o victimă a societății. Din partea mea, aș fi preferat să-mi câștig cinstit pâinea toată viața. Și dacă aveam de gând să mă lansez pe viitor în câteva întreprinderi ceva mai dubioase, era doar pentru a reuși să mă pun pe picioare și să muncesc cinstit pe cont propriu.

În același timp, nu mă simțeam deloc împăcat cu mine.

După ce reușii să urc în mașină bagajul luat de la atelier, mă apucai din nou de reparat, dar degetele îmi mergeau greu. Mă simțeam de parcă băusem.

O bătaie în ușă mă întrerupse din treabă. Mă dusei să deschid. Era o femeie brunetă, într-o rochie largă, care purta pe umăr un rucsac plin de cumpărături. Părea contrariată:

– Mi s-a spus să vin aici. Am fost la piață și când m-am întors, mi-am dat seama că-mi pierdusem cheia. Soțul meu are o dublură, dar e plecat în delegație și nu se întoarce decât către seară. Trebuie să ajung acasă cât mai repede, pentru că am lăsat ceva pe foc. Nu stau departe.

– Am să vin cu dumneavoastră.

Chipul ei se lumină dintr-o dată; era foarte drăguță. Să fi avut vreo douăzeci și cinci de ani.

– Vă mulțumesc foarte mult. Sunteți foarte amabil. Nu mi s-a mai întâmplat niciodată așa ceva. Nici nu știu cum de am pierdut-o. Se poate să fi căzut pe când îmi căutam portofelul. M-am întors la magazinele de unde am cumpărat, dar n-am găsit-o. Cineva o fi luat-o.

– Ce fel de cheie era? o întrebai eu.

Îi arătai câteva dintre modelele pe care le aveam la atelier.

– Seamănă cu asta, îmi spuse ea, indicând unul dintre modele.

– Atunci va fi o treabă ușoară.

– Cu atât mai bine.

Îmi luai trusa de scule și ieșirăm.

– Nu e departe, la vreo cinci minute de aici. Pe strada Auron.

O urmai. Femeia se lamenta în continuare de mama focului. Soțul ei avea să se înfurie. Și ea cum avea să mai iasă din casă, de vreme ce nu mai putea să încuie?

– Când ați putea să-mi faceți o copie?

– Dacă-mi aduceți mâine dimineață dublura, veți avea cheia peste o oră.

– Ce bine! Sunteți atât de amabil!

Locuia la etajul patru într-un bloc modest. Urcarăm scările, ea luând-o înainte pentru a-mi arăta drumul. Văzută din spate, era la fel de drăguță.

Mai făcusem astfel de lucrări, chemat de vreo tânără domnișoară sau doamnă. Și chiar avusesem impresia că, la un moment dat, mi s-ar fi oferit ocazia să devin ceva mai întreprinzător. Dar curajul îmi lipsise de fiecare dată.

– Aici este, îmi indică ea.

Examinai cu atenție broasca și alesei scula potrivită. Eram relaxat. Dintr-o dată, mă simții ca și cum aș fi fost un hoț la locul spargerii. Acolo, tot asta aș fi avut de făcut. Nu putea fi mai dificil.

Clienta se așeză foarte aproape de mine. Îi puteam respira parfumul, părul ei mă gâdila.

Se auzi un zgomot. Trăsei zăvorul.

– Gata! spusei.

– Bravo! făcu ea, foarte fericită.

Alergă la bucătărie.

– Din fericire, mai e încă apă în oală! Dar intrați, vă rog!

Astfel se intră într-o casă necunoscută. Atât de ușor!

Ce mai era de făcut? De căutat seiful, de deschis și… de umplut buzunarele. Scrupulele mele erau de domeniul trecutului. Devenisem dintr-o dată mai dur.

– Cât vă datorez?

– Veți discuta asta cu patronul meu.

– Cum doriți.

Apoi, scoase din portofel o bacnotă și mi-o întinse:

– Pentru dumneavoastră.

Acum, că-mi pusesem în gând să ajung bogat peste noapte, puteam să-mi permit să-i refuz bacșișul.

– Nu, doamnă, mulțumesc. Nu a fost o muncă dificilă, nu este necesar să mă răsplătiți…

– Ba da… Fără dumneavoastră…

Îi dădui înapoi banii.

– Am altă idee. Am la mine câteva chei mai vechi. Am să le încerc la ușa dumneavoastră. Dacă găsesc vreuna care se potrivește, v-o las și cu asta basta.

Femeia se bucură. În felul ăsta, avea să evite o ceartă cu soțul ei.

– Vă mulțumesc!

Mă întorsei la ușă ca să încerc rezerva mea de chei. A treia fu cu noroc.

– Asta e?

– Da.

– Va merge?

– Absolut perfect.

Bătu din palme, foarte bucuroasă.

– Nu știu cum să vă mulțumesc. Nu am decât vin alb… Ați vrea să beți puțin?

– Nu, doamnă, mulțumesc…

– Atunci… am să vă sărut.

Într-adevăr, mă sărută pe obraz. O dată, de două ori… Buzele ei se îndreptară către ale mele. Săruta bine. Dar nu mai

bine ca Georgette. Altfel. O îmbrățișai strâns. Talia ei era mai subțire decât a Georgettei.

Femeia se îndepărtă de mine, bătu rapid din pleoape, cu obrajii roșii de panică.

– Mulțumesc! Mulțumesc încă o dată… Puteți să vă întoarceți la prânz ca să beți un pahar de vin.

Eu făcui semn că nu, o prinsei de braț, deschisei o ușă din dreapta mea și văzui patul încă nefăcut.

– Dar eu nu voiam…, șopti ea uimită.

Apoi, foarte docilă, intră în cameră și se așeză pe pat.

***

Altfel decât cu Georgette, dar nu mai bine.

Mireille – a vrut să-mi știe prenumele și mi l-a spus pe al ei – era drăguță, dar nu la fel ca Georgette. După, începu să plângă și cu ochii în lacrimi îmi mărturisi că până azi nu și-a înșelat niciodată soțul.

– Mă crezi? mă întrebă.

Da, o credeam. Nici eu n-o înșelasem vreodată pe Georgette.

– Ai să mai vii la mine?

Îi promisesem, în mod laș și ipocrit.

Dar nu aveam să mă țin de cuvânt, pentru că scopul meu fusese altul: voiam să-mi dovedesc mie faptul că puteam să seduc o femeie frumoasă. Dacă mi-ar fi rezistat, i-aș fi cerut iertare pentru îndrăzneala mea și aș fi plecat îndată. Dar așa…

Întors la atelier, muncii tot restul dimineții cu îndârjire, pentru a recupera timpul pierdut.

Mâncai pe apucate, distrat, dus pe gânduri. În mine se năștea un alt personaj, care-și cerea dreptul la existență. Oare era posibil ca la această vârstă să mă schimb cu totul?

Către după-amiază, tatăl Marcelin veni și el la atelier. Se asigură de faptul că terminasem lucrul și se apucă de pus la punct contabilitatea. Văzând haosul care domnea în facturi, se enervă foarte tare pe fiul său:

– Ce o să se facă ăsta dacă eu nu mai sunt? Va trimite singur-singurel clientela către concurență! Ar fi fost mai bine pentru el să încerce să te păstreze. El pleacă prin oraș, e domn. Dacă tu pleci și eu sunt bolnav, cine o să mai muncească? El? Domnul? Ha!

Cu o zi în urmă numai, l-aș fi aprobat cu mult entuziasm, dar acum…

– Ce vreți domnule? Dacă el se ocupă acum de atelier, trebuie să știe ce face…

Nu mă mai recunoșteam. Dacă se întâmpla să mi se ofere din nou locul de muncă, aș fi fost oare dezamăgit? Alunecasem pe o pantă periculoasă…

Deja primul pas fusese făcut!

Părăsii atelierul imediat ce se făcu ora de plecare. Ajuns acasă, o așteptai pe Georgette pe scară. Întorcându-se de la serviciu și ajunsă pe palierul meu, mă zări îndată și se îndreptă spre mine, uimită de zâmbetul meu radios.

– Ai îndrăznit, deci? Ah, cât sunt de fericită!

O rugai să mă urmeze în casă, unde-i arătai lista și sculele pe care le furasem.

– Incredibil! zise ea, cu bucurie în glas.

Mă prinse în brațe și mă ținu strâns. Mă sărută cu foc și-mi dădui seama că nu degeaba o preferam oricând lui Mireille.

– Câte nume avem?

– Vreo patruzeci, cred.

– Formidabil! Cu ăștia de aici, suntem niște oameni făcuți!

– Unul singur poate fi de ajuns!

– Unul? De ce numai unul?

– Păi, dacă luăm de acolo o sumă mare?

Ea dădu din cap, râzând.

– Nu mai visa atât. Nu vei descoperi peștera lui Ali-Baba. În ziua de azi, majoritatea oamenilor își țin banii în bancă și plătesc prin viramente bancare.

Mă întristai.

– Dar nu trebuie să te răzgândești pentru atâta lucru. Se poate da o lovitură mare. Dar, fără îndoială că asta se va întâmpla după mai multe tentative.

– Dacă mă chinui să deschid un seif și-l găsesc gol…

– Puțin probabil. În seifuri țin valori negociabile, ca bijuteriile spre exemplu, obiecte prețioase…

Avui o expresie foarte dezamăgită.

– Și ce vom face cu ele?

– Mă voi gândi și la asta. Îl voi întreba pe contabilul de la magazin cum se procedează în acest caz, spunându-i că mătușa mea mi-a lăsat niște bijuterii. Sau, și mai bine! Ascultă-mă! Am o prietenă care are un prieten bijutier. Așa că…

– Dar tu nu ai nici o mătușă.

– Păi tocmai asta e. Am avut. Chiar foarte bogată. Soțul ei a fost președintele Camerei de Comerț din Bourges. O femeie foarte originală, de altfel. Devenită văduvă, s-a mutat la Nice și și-a păpat toți banii prin cazinouri. Dar asta nu se știe pe aici. Doar familia cunoaște asta.

– Am înțeles. Poate că va merge…

– Sigur că va merge, dragul meu pisoi.

– Vom împărți totul.

– Nu. Tu vei lua totul până când vei avea destul pentru a-ți face un atelier. Dacă se întâmplă să ai un plus, îmi vei face un cadou. Dar asta vom vedea, nu asta ne presează acum. De unde ai luat sculele?

– De la patron.

– Nu va observa lipsa lor?

– Nu, le-am luat dintre cele la care s-a renunțat.

– Foarte bine. Eu ți-am cumpărat mănuși de cauciuc. Le vei folosi când vei merge la o operațiune. Nu trebuie să lași amprente. De asemenea, m-am gândit că nu trebuie să iei mașina ta atunci când ai de făcut un drum în afara orașului. Cineva ar putea să-ți ia numărul și atunci… Vei împrumuta o mașină de la un garaj. Trebuie să găsim așa ceva.

Cu siguranță, prevăzuse totul în amănunt.

***

A doua zi, Marcelin mă întrebă dacă îmi mai căutasem de lucru. Îi răspunsei că întrebasem zadarnic pe toți cei care aveau ateliere în oraș. Mă sfătui să-mi continuu cercetarea prin împrejurimi, la Vierzon, Issoudun, Chateauroux…

Adăugă:

– Dar nu te grăbește nimeni. Poți să te înscrii la somaj. Și pe urmă, dacă tot nu-ți găsești, eu am s-o las mai ușor cu treaba, așa că fiul meu te va angaja din nou.

Plecai de la Marcelin în seara de 29 iunie. Aveam lacrimi în ochi. Patronul îmi dăduse niște referințe excepționale. Puțin cam în stilul discursurilor de înmormântare: Defunctul are toate calitățile din lume.

Sâmbătă dimineață plecai la volanul mașinii personale în prima mea expediție.

Georgette hotărâse să încep cercetările la Parassy, un sătuc aflat pe colinele Sancerroi, la vreo douăzeci de kilometri de Bourges. Aici, un anume Ardouin, șef de birou în cadrul prefecturii, cumpărase în 1929 un seif model nou, pe atunci.

Tot pe atunci, locuința era o casă de vacanță, unde plănuia să se retragă după pensionare. Dacă mai trăia încă, trebuie să fi fost foarte în vârstă. Putea să fi murit de mulți ani, iar casa să aparțină acum moștenitorilor. Trebuia să aflu toate astea de la oamenii din sat.

După aceea, mă voi îndrepta către Henrichemont, la doisprezece kilometri distanță de aici, un mic orășel agricol. Clientul se numea de astă dată Bareyre Edmont, ofițer în retragere.

Era o zi superbă, numai bună pentru plimbare. Purtam blugi, tricou și-mi pusesem ochelarii de soare, pentru a avea o alură de turist.

Mă oprii într-o mică piațetă unde zărisem o femeie bătrână odihnindu-se la umbra unor platani.

– Bună ziua, doamnă, o abordai eu cu o voce foarte amabilă, îmi pare că vă cunosc, dar nu vă mai știu numele. A trecut atâta vreme de când n-am mai venit pe la Parassy. Părinții mei au fost învățători.

Tot Georgette mă învățase această abordare.

Doamna se uită la mine cu interes.

– Nu cumva sunteți fiul domnului Filiot?

– Ba da.

– Atunci, da, a trecut ceva. Douăzeci de ani…

– Douăzeci și unu. Pe atunci era primar…

– Domnul Roussel.

– Un om tare de treabă.

– Cu siguranță. A murit.

– Și domnul Ardouin? De la prefectură…

– A murit și el, de mai bine de zece ani. Unul dintre fii lui a moștenit casa de aici. V-o amintiți, nu?

Cum eu nu dădeam semne că o mai știam, femeia îmi dădu amănunte.

– A doua casă pe de strada Menetou. Cu un acoperiș din ardezie. Vine pe aici din când în când cu familia, dumninica și în vacanțe.

– Și preotul?

– A, pe atunci era preot domnul Pacaud…

– Da.

– A murit. Acum avem un tinerel.

Îmi fu destul de greu să mai scap de bătrână, dar până la urmă reușii și-i mulțumii frumos pentru informații.

Urcai în mașină și mă îndreptai către strada Menetou.

Găsii casa și coborâi ca s-o studiez de aproape. Ferestrele aveau obloanele trase. Zidul de împrejmuire era ușor de escaladat, dar ușa de intrare era masivă, ornată de ținte din fier forjat. Mă uitai prin preajmă. Zării, de partea cealaltă a străzii, o mică porțiune gazonată, unde aș fi putut să-mi parchez mașina, la adăpostul unui pâlc de copaci.

Plecai satisfăcut.

La Henrichemont, jucai aceeași comedie. Intrai într-un bistro și, la un pahar, mă întreținui cu patronul, care-și amintea foarte bine de tatăl meu, lucrător la poștă. Ofițerul Bareyre depusese armele definitiv în urmă cu vreo doisprezece ani. Fiica sa cea mai mare, văduva unui comerciant, locuia acum în casa lui. Dar nu în această perioadă. Acum își petrecea câteva săptămâni la fiul său, în Normandia.

După aceste informații, plecai din nou la drum, ca să găsesc Vila cu Pini, cum se numea casa ce putea fi o bună țintă.

Un puști îmi indică drumul.

– Nu se poate să n-o găsiți. E colo, pe platou, înconjurată de un parc cu pini. Sunt singurii de pe aici.

Putui să-mi desfășor munca de cercetare fără să fiu împiedicat de nimeni și nimic. Cea mai apropiată locuință de Vila cu Pini se găsea la vreo două sute de metri.

***

La întoarcere, aşteptai să văd dacă Georgette era singură. Într-adevăr, Charles era plecat la o întâlnire cu băieţii, astfel că putui să-i dau un raport complet prietenei mele. Ea fu încântată.

Îmi rezervase şi ea o surpriză de zile mari.

– În prima ta noapte, voi merge cu tine. Voi sta de pază. Astfel, vei fi mai liniştit şi mai relaxat. Vom pleca pe la ora unsprezece noaptea şi ne vom întoarce pe la două-trei dimineaţa.

Aranjamentul îmi convenea, aşa că nu o contrazisei defel.

Mai rămânea de rezolvat problema maşinii. Anul trecut, reparasem o broască la un hangar unde un comerciant îşi parca maşina pe care n-o utiliza decât duminica. Omul mă grăbise atunci cu reparaţia, pentru că trebuia terminată în timpul zilei. Cât timp durase treaba, avui ocazia să aflu de la el că-şi lăsa întotdeauna cheia de contact pe bordul maşinii, pentru că astfel era sigur că n-o va pierde.

Mă puteam folosi de această informaţie.

– Atunci, vom pleca în seara de luni spre marţi. Suntem gata, nu?

Zarurile erau aruncate.

Capitolul 4

Cu toată prezența Georgettei alături de mine, cu tot sprijinul ei „moral“, nu mă simții deloc confortabil pe când încercam să dau de capăt ușii hangarului. Broasca rezista destul de bine.

Convenisem împreună cu prietena mea că, dacă zăream un trecător, aveam să ne sărutăm ca și cum am fi fost un cuplu de îndrăgostiți întârziați în noapte.

Reușii până la urmă să deschid și intrarăm fără greutate în hangar. Cheia era la locul ei, motorul porni îndată, iar, ca o surpriză suplimentară, rezervorul era pe jumătate plin.

Ieșii în stradă fără să aprind farurile; Georgette avu grijă să închidă porțile în urma noastră, apoi urcă și ea în mașină, alături de mine. Pornirăm, urmând un drum cunoscut, numai de-a lungul șoselelor mari.

După un sfert de oră de mers în mare viteză, ajunserăm la Parassy. Traversarăm sătucul adormit și găsirăm strada Menetou.

Casa se zărea foarte bine la lumina puternică a stelelor. Parcai pe partea stângă a străzii, pe iarbă, la adăpostul arborilor.

– Pe aici nu-i nimeni, zise Georgette. Nu cred că are rost să stau la pândă. Mai bine merg cu tine. Am să țin lanterna ca să-ți luminez drumul.

Acceptai oferta ei cu plăcere.

– După cum ți-am zis, am prevăzut totul. Ți-am luat o pereche de mănuși din cauciuc. Dar am luat și pentru mine, așa că totul va fi bine.

Îmi trăsei mănușile în mâini, apoi traversarăm strada.

O ajutai pe Georgette să escaladeze gardul. Iarba din curte făcea ca sunetul pașilor noștri să se audă înăbușit.

Ușa de la intrare cedă de la prima forțare.

– Ești un adevărat maestru, mă felicită Georgette.

Ea închise ușa în urma noastră și aprinse lanterna. Ne aflam în hol. În cuier găsirăm două pelerine de ploaie. Din vestibul se făceau două camere către dreapta și două către stânga.

Ne îndreptarăm către bucătărie, de unde trecurăm în sufragerie. Aici nu era nimic care să ne intereseze. Căutarăm în continuare și descoperirăm un birou, mobilat cu corpuri lungi de bibliotecă pline de cărți. Vizavi de acestea, sub un raft, se afla ceea ce căutam.

– Slavă Domnului! Mai e încă aici, exclamai eu ușurat.

Seiful era exact așa cum mi-l imaginasem: o cutie metalică destul de mare, cu o ușă ornamentată de o coroană din bronz ce reprezenta două ramuri de laur împletite. Deasupra lui se afla un vas de flori din porțelan verde.

– Cum ai să-l deschizi? mă întrebă Georgette.

– Am să decupez o placă laterală.

Loviturile ciocanului de lemn nu fură prea zgomotoase; când încercai cu o unealtă din metal, aceasta intră în metalul protector al cutiei foarte rapid. Reușii să sparg primul strat cu o ușurință uimitoare. Înțelesei de ce abia când studiai cu atenție bucata desprinsă.

– E din aramă. Ca să nu ruginească. Se sparge însă foarte ușor.

O altă surpriză mă aștepta când mersei mai departe. Al doilea strat era din lemn. Un seif din lemn acoperit cu aramă. Era foarte prost protejat și de hoți, și de incendiu. Iluzia siguranței!

Continuai cu rapiditate demontarea.

După înlăturarea plăcii din lemn, putui zări interiorul, alcătuit din trei compartimente.

Georgette scoase din primul o pachet gros de hârtii și dosare, printre care se aflau facturi, devize și diferite planuri. Al doilea compartiment conținea o cutie învelită în catifea. Georgette dădu la o parte capacul.

– Luminează-mi aici, ca să văd ce e înăuntru.

Când realiză ce se afla în cutie, scose un strigăt de entuziasm. Mâinile ei înmănușate se înfundară în cutie, de unde scoase la iveală o grămadă de coliere albe și gălbui, inele, ace de cravate, butoni de manșete, ceasuri din metal auriu.

– Ce am găsit ne va plăti măcar drumul. Ceea ce e destul de bine. Dar, stai… Mai e ceva…

Apucă o cutie de trabuce, o scutură și sună a plin. O deschise cu un gest nerăbdător.

– La naiba! Monede de argint! În fine, e mai bine decât nimic…

Seiful nu mai conținea decât hârtii.

– N-avem de ce să ne plângem, spuse ea. Sunt seifuri vechi, nu ne putem aștepta la prea mult.

Mai forțai și sertarul biroului, dar nici aici nu se afla nimic de valoare. Doar ceva corespondență.

– Hai să mergem, zise Georgette.

La Henrichemont, același ritual. Escaladarăm zidul, pătrunserăm prin ușa de intrare fără dificultăți. În schimb, descoperirea seifului fu mult mai laborioasă. Acesta nu se afla la parter, ci la etaj, într-una dintre camere.

Din fericire, nu era atașat de zid. Georgette mă ajută să-l dau la o parte și-l atacai prin peretele din spate.

Dădui o gaură în placa din metal și apoi decupai o porțiune destul de mare. Când o dădui la o parte, din interior începu să cadă nisip. Era materialul folosit de constructor ca protecție împotriva incendiului. Nu mai aveam decât să sparg cărămida refractară din interior. Mai departe, străpunsei peretele din oțel obișnuit. Acesta era și mai subțire – vreo trei centimetri. Muncă ușoară, ce mai!

Georgette se apropie să vadă ce se află înăuntru.

– Se pare că nici aici nu-i mare lucru… Ba nu…

Scoase din interior o mică valijoară din piele neagră, trase fermoarul și-mi spuse, fericită:

– Ia te uită, monede de aur!

Dintr-un portofel scoase la iveală alte monede de argint, câțiva dolari și napoleoni. Calculă rapid:

– Zece sunt bani de-ai noștri, cinci – americani. Cam două-trei sute de franci.

Răsturnă conținutul valijoarei pe podea.

– Un cec… Pentru noi nu valorează nimic. Dar…

Îl luă de jos, îl deschise și-mi spuse:

– Dar este la purtător! Șase mii de franci! Așa mai merge! Vezi pisoiaș? Nu am început cu stângul!

***

Exact așa cum prevăzuse Georgette, ne întoarserăm la Bourges pe la orele trei dimineața.

Inventarul comorilor ne mai luă ceva timp. Nu ne mai săturam să simțim în palme răceala monedelor sclipitoare și să facem calcule peste calcule. Aproximativ douăzeci de mii.

– Cred că ne ajung.

– Ce tot spui?

Prietena mea se supără.

– Să ne oprim tocmai acum, când am avut atâta succes? Nu vezi că nu avem altceva de făcut decât să întindem mâna și să culegem roadele strânse de alții? Ah, dragul meu! Nici nu se pune problema.

– Dar pentru atelier…

– Cine-ți spune să te limitezi la un atelier? De altfel, nici nu mai găsesc că este o idee bună. Vrei să-ți câștigi pâinea muncind din greu, când tot ce ai de făcut ca s-o duci ca-n rai este să colinzi din când în când țara?

– Dar…

– Nici să n-aud! Zilele următoare te vei duce din nou în recunoaștere.

Aurul strălucea tentant pe masă.

În fond, nu voiam decât să fiu convins de adevărul spuselor ei.

– Sunt de părere că ar trebui chiar să ne grăbim. Nu va trece mult și jafurile vor fi descoperite. Așa că săptămâna asta trebuie să ne pregătim pentru încă vreo două ieșiri.

Unul dintre colierele „produse“ în seara aceasta, cu un pandantiv ornat de pietre verzi, îi atârna la gât. Pe degete își pusese câteva inele. Întinse, mâinile în lumină ca să le poată admira.

– Cred că am să păstrez unul sau două inele.

– Ia tot ce vrei, îi răspunsei. Vom face rost de altele.

***

Mă întorsei a doua la zi la cercetarea împrejurimilor. Aveam vreo zece adrese de verificat în regiunea Reuilly, la vreo trezeci de kilometri de Bourges.

Patru dintre locuințe erau locuite permanent, una nu mai exista, fiind demolată pentru lucrările de refacere a drumurilor, alta aparținea unei zone industriale aglomerate.

Mai rămâneau patru care beneficiau, din punctul meu de vedere, de condiții favorabile. Erau construite la o depărtare rezonabilă de alte reședințe, nu erau ocupate pentru moment și păreau să fie destul de luxoase.

După-amiază mă dusei la Vierzon.

Georgette, care știa totul, mă anunțase că, pentru a încasa cecul la purtător găsit în casa de ieri, mă puteam adresa oricărei agenții poștale. Poșta îmi va returna valoarea cecului, calculată în banii actuali, fără a-mi cere să-mi declin identitatea. Singura măsură de prevedere ar putea fi verificarea numărului de înregistrare, pentru a afla dacă cecul

este sau nu lovit de nulitate. Cât despre monedele de aur, încercarea de a-i schimba la bancă nu era cea mai bună soluție. Banca nu ar fi făcut decât să încaseze banii și să-mi elibereze o foaie de vărsământ pe numele meu, reținând în schimb un comision. Mai bine ar fi fost să mă adresez unui bijutier, care le-ar fi primit fără să impună parcurgerea atâtor formalități. Bineînțeles, acesta și-ar fi oprit din ele un procent de aproximativ douăzeci la sută. Tot aici aș fi putut schimba și monedele de argint.

Prietena mea mă îndemnă să mă duc la Vierzon, pentru că prefera să apeleze la bijutierul din Bourges doar pentru bijuterii.

Tot potrivit indicațiilor Georgettei, purtam, în ciuda după-amiezii călduroase, o cămașă albă, o cravată sobră și costumul meu bun, gri închis. Toate astea pentru ca să am aerul unui om în doliu nu foarte recent.

– Vei părea trist. Ascultă și ce ai de zis…

Nu eram prea convins că textul pregătit va merge. Dar, spre surprinderea mea, bijutierul mă ascultă cu o expresie de adâncă reculegere, clătinând din cap cu o mare compasiune.

– Uitați, dragul meu domn, care este problema care mă aduce la dumneavoastră. Mi-am pierdut unchiul, omul care m-a crescut. Printre lucrurile sale se aflau și aceste câteva monede…

Pusei pe tejghea un vechi potrofel pe care îl aveam de la tatăl meu. Omul îl deschise și răsturnă pe masă monedele de aur și de argint.

– A trebuit să fac față unor cheltuieli destul de mari și…

– Înțeleg, îmi zâmbi bijutierul.

– Credeți că…

– Va fi foarte simplu

Așează monedele în grămăjoare separate.

– Uitați cum facem, îmi spuse. Am să iau totul, cu toate că nu am ce face cu banii de argint și cu monedele mai mici. Dar nici dumneavoastră nu le puteți da în altă parte, așa că… Pentru celelalte, am să vă dau cel mai bun preț pe care-l practic. Un pic sub cursul oficial, desigur. Ce ziceți?

Îi făcui semn că am totală încredere în onestitatea lui și că mă încredințez total judecății sale. Omul începu să calculeze suma.

– Face cinci mii două sute șaizeci de franci. Rotunjit, cinci mii trei sute de franci. Sunteți de acord?

Răspunsei umil:

– Da, domnule.

– Am să vă scriu un cec. E bine?

– Aș prefera bani lichizi.

Fu de acord… Îi mulțumii călduros.

Fata de la poștă privi cecul, se uită o clipă la mine și-mi spuse:

– Numai un moment, vă rog.

Se duse în spatele biroului, reveni îndată și începu să numere banii. Mi-i întinse și-mi ură o zi bună.

Nu mai avusesem niciodată atâția bani în buzunar. Ultimele mele neliniști dispăruseră ca prin farmec. Totul era de fapt foarte simplu.

Georgette nu se întorcea mai devreme de ora șapte seara. O așteptai și mă dusei la ea ca să vorbim. Ea nu reușise la fel de bine. Era nemulțumită de faptul că bijutierul îi refuzase cea mai mare parte a bunurilor. Unele erau doar aurite, altele

erau placate cu aur, perlele erau false… Doar câteva erau bune. În total, încasase numai o mie cinci sute de franci.

– Sunt sigură că m-a înșelat. Am să mă duc și la altul.

O consolai, arătându-i pachetul de bani obținut de mine. Îi propusei din nou să împărțim câștigul, dar ea mă refuză ca și prima oară. Îmi dădu chiar și banii obținuți de ea.

– Ascunde-i la tine. Sper că vom avea mult mai mulți după ce vom termina lista de adrese.

– Și apoi?

– Apoi, ne vom lua tălpășița, dragul meu. M-am săturat de Charles și de magazine ca de mere acre.

– Unde vom fugi?

– La mine la țară, la Saint-Symphorien-sur-Coise. Acolo e plin de case de vacanță…

***

Georgette se întoarse singură în apartamentul ei în noaptea aceea. Era foarte obosită. Noaptea următoare, miercuri spre joi, pe 5 iulie, plecarăm într-o nouă expediție.

La trezire, reflectai pe îndelete la planul prietenei mele. Era un proiect pe termen lung. În afară de cazul în care dădeam o lovitură teribil de norocoasă, nu aveam să facem avere spărgând seifurile vechi ale proprietarilor de prin sătucuri. Iar dacă aveam de gând să ne reorientăm către orașe, riscurile erau mult prea mari. În plus, aici nu aveam adrese. Trebuia să încercăm la întâmplare sau să nu ne limităm la căutarea seifurilor antice, comod de spart. Dar oare mă pricepeam la

deschiderea caselor de bani mai moderne și mai solide? În nici un caz dotat cu echipamentul meu rudimentar.

Nu aveam ce face, trebuia să-mi văd de treaba asta măruntă, să mă limitez la obținerea unor obiecte mai mult sau mai puțin prețioase.

Dar în această situație, trebuia să găsim pe cineva care să ne ofere un preț mai onest.

Un negustor de antichități…

Bunicul?

Nu. Nu aș fi îndrăznit nici măcar să-i propun așa ceva. Pe de altă parte, sunt foarte sigur că m-ar fi refuzat. Nu se mai ocupa cu asta, nu mai avea puterea să se întoarcă la lucru.

De la o idee la alta, ajunsei să mă gândesc la rândul meu la un plan pe termen lung. Bunicul era bătrân. Nu avea să mai trăiască mult. De ce nu i-aș prelua meseria? Nimeni nu ar fi fost mirat dacă aș fi făcut asta. Aș fi vândut obiectele furate ca și cum ar fi fost stocul de antichități moștenite de la tataie.

Mă hotărâi să nu-i vorbesc Georgettei despre planurile mele. Cel puțin deocamdată.

***

Începu a doua noapte din existența noastră de hoți… Nu găsirăm nici un seif în casa din Reuilly, nici nou, nici vechi. Doar câteva bijuterii de bazar într-un sertar. La Lazenay, descoperirăm un seif, dar proprietarii îl foloseau mai nou ca dulap pentru depozitarea conservelor. Găsirăm totuși două bacnote a câte o sută de franci într-un portofel, pe masa din bucătărie. La Lury-sur-Arnon, ne aștepta un seif plin… cu titluri de proprietate și acțiuni. Nimic care să ne folosească. În

fine, la Reuilly, spărsei o antichitate, pentru a scoate la iveală vreo sută de franci în monedă elvețiană și un suport care conținea douăsprezece lingurițe de cafea din metal auriu, fără îndoială doar suflate cu aur.

Eram compet demoralizat. Georgette îi blestema pe toți propietarii ăștia buni de nimic.

– Ar fi trebuit să le spargem toate porțelanurile, să le rupem picturile, să le distrugem mobila, strigă ea decurajată când ne întoarserăm la mașină.

După parcurgerea a câțiva kilometri, prietenei mele îi veni o idee:

– Nu crezi că ar fi fost o mișcare mai inteligentă dacă am fi luat tot ce ne pica în mână? Dacă am fi știut un comerciant, atunci i-am fi dus lui ce furam…

Se opri un moment, apoi reluă:

– Dar bunicul tău? Ce zici? Are sigur clienți de la care cumpără marfă mai mult sau mai puțin dubioasă…

Îi răspunsei simplu că nu cunosc nimic despre așa ceva.

– Haide, să fim serioși! Din ceea ce mi-ai spus despre el, e un mare bandit. N-a zis chiar el că în meseria asta trebuie să știi să-i înșeli pe ceilalți?

– Nu chiar. Mi-a zis că cei care se ocupă de comerț, se îmbogățesc doar dacă înșală.

– Dar a mai zis că trebuie să fie necinstiți.

– Da, dar, vezi tu, bunicul meu nu e bogat!

– Ce știi tu? E foarte zgârcit…

Apoi adăugă imediat:

– Dacă ar muri, ce bine ar fi! Cum tu ești singurul lui moștenitor… Îi vei putea prelua afacerea. Eu voi divorța și te

voi urma. Vom face afaceri mari! Vom cumpăra o camionetă ca să transportăm marfa.

– Te rog, Georgette, nu mai bate câmpii atâta. Bunicul e încă viu și sănătos.

Ea oftă adânc și urmă:

– Ah, numai de-ar crăpa! Cu cât mai repede, cu atât mai bine!

Ne apropiam de Bourges.

Dar ea nu terminase. O altă idee îi veni:

– Dacă aș fi în locul tău, i-aș propune o asociere. Tu n-ai loc de muncă, el e handicapat…

– Mă va suspecta…

– Și?

– Poate mă va denunța.

– Dar dacă l-ai pune la punct? N-ar mai avea curajul. Îi vei spune că eu și cu tine ne asumăm toate riscurile.

Eram gata să cedez ca de obicei în fața insistențelor ei.

– Să mai așteptăm un pic.

***

Dormii până către prânz, mâncai la un restaurant, apoi îmi reluai căutările, alegând un circuit stabilit dinainte: Châteauneuf-sur-Cher, Chavannes, Saint-Loup, Vallenay, Cambon, Venesmes. Reperai patru locuințe potrivite și constatai cu această ocazie că acoperisem mai mult de jumătate din casele de pe listă.

Georgette, care obișnuia să se trezească în fiecare zi la ora cinci dimineață pentru a-i prepara micul dejun lui Charles și nu putea să doarmă deloc peste zi, pica de somn.

Trebuia deci să operez singur în noaptea aceea.

Plecai degajat, ca la slujbă.

Forțai sau găurii vreo trei seifuri. Bilanțul? Un pumn de inele, broșe, pandantive și brățări, trei cecuri la purtător de câteva mii de franci și un pachet de bancnote.

Și, ceea ce nu e deloc neglijabil, nu mă chinuisem prea mult.

A doua zi dimineață primii felicitările foarte călduroase și… iubitoare ale Georgettei.

Aveam timp să mă odihnesc până luni. În week-end, casele de vacanță nu mai reprezentau ținte foarte sigure.

În cursul zilei, mă îngrijii să schimb în bani cecurile. Angajata de la ghișeu se mulțumi să verifice și ea numărul înscris pe cec, după care îmi numără banii.

Când mă întâlnii cu Georgette, putui ghici, după expresia ei încordată, că ceva o nemulțumea.

– Duminică te vei duce la Saint-Junien, îmi spuse.

Deci asta era… Nu uitase de bunicul…

Tonul ei nu admitea replică.

– Da, vei merge la bunicul tău și-i vei spune tot. Nu-ți dai seama cât trebuie să fi pierdut, de când am început treaba. Dacă luam în considerare și celelalte valori, acum eram departe…

– Ce am pierdut?

– Bine, dacă preferi, nu am pierdut. Am ratat posibilitatea de a câștiga. Ceasuri, pendule, tablouri, argintărie, veselă, cărți vechi, obiecte de artă. Cu toate astea am fi umplut un camion. Dacă tot eram acolo, le puteam luă fără multă bătaie de cap.

– Dar bunicul nu va vrea să ne servească drept paravan.

– Cu atât mai rău pentru el!

Nu înțelesei semnificația acestei amenințări.

– Adică?

– Adică, de vreme ce oricum nu mai are mult de trăit…

O ascultam cu răsuflarea tăiată.

– Îl vom ajuta să treacă pe lumea cealaltă.

– Să-l ucidem?

– Nu cu lovituri de cuțit, nu te teme. Vom studia așa cum trebuie chestiunea. De exemplu, un medicament ceva mai tare decât doza recomandată… Doctorul nu va ghici nimic.

Eram oripilat. Nu ajungea hoția? Acum ne trasformam în asasini?

– Nu! Asta nu! Nu vreau să-l ucid!

– Mai devreme sau mai târziu, ce contează? Dar pentru noi este important! La ce mai folosește omul ăsta pe lume?

– Taci!

– Dar, pisoiașul meu, mă voi ocupa eu de tot. Tu nu va trebui să faci mare lucru. Doar să reții numele medicamentelor care au o bandă roșie pe etichetă. Peste vreo zece zile, am să-mi iau concediu și voi merge cu tine la Saint-Junien. Mă vei prezenta bătrânului ca pe logodnica ta. Îi vei distrage atenția, chemându-l afară spre exemplu, iar eu voi rămâne în bucătărie…

Se întrerupse puțin, apoi concluzionă:

– Și apoi, să nu fim pesimiști. Mai are o șansă, dacă acceptă să lucreze cu noi.

Capitolul 5

Nu spusesem da la propunerile Georgettei.

Dar nici nu n-am revoltat așa cum ar fi trebuit.

Era un plan oribil.

Dormii foarte prost, pradă unor coșmaruri teribile.

Ba se făcea că alunec de pe o faleză, ba că eram cuprins de flăcări sau că trebuia să mă lupt gol și fără nici o armă cu o trupă de soldați înarmați până-n dinți.

Aș fi putut să rămân în pat în această sâmbătă. Doar era zi liberă. Dar mă temeam să nu adorm și să înceapă iarăși asaltul viselor. Cel mai tare mă înspăimânta posibilitatea de a visa că eram martor la agonia bunicului.

Mă ridicai din pat și îmi pregătii cafeaua. Nu mai aveam nici lapte, nici pâine în casă. Coborâi să-mi fac cumpărăturile și luai și ziarul local. De trei zile încoace luasem obiceiul să citesc pagina de fapte diverse. Nici unul dintre furturi nu fusese încă semnalat.

Desfăcui ziarul imediat ce intrai în casă. Nu mică-mi fu mirarea când descoperii un titlu mare care anunța: Hoți de seifuri la Parassy.

Corespondentul jurnalului relata o că o femeie din comună, angajată să facă menajul familiei Ardouin din Lyon, proprietarul unei locuințe la Parassy, se dusese la locul cu pricina ca să ude florile și-și dăduse seama că seiful fusese deschis. Proprietarul venise îndată și constatase lipsa bijuteriilor de familie și a monedelor din argint, adică o pagubă în valoare totală de trei mii de franci. Poliția începuse o anchetă.

Polițiștii ajunși la locul faptei concluzionară că furtul fusese realizat de o bandă de profesioniști, pentru că broasca ușii de intrare nu prezenta semne de violență.

Nu avui nici o reacție, ceea ce mă surprinse oarecum. Nu-mi era teamă. Singura mea obiecție se lega de suma la care fusese evaluată paguba de către proprietar. Cu siguranță, exagera. Nimicurile alea fuseseră refuzate de către bijutier, iar cele pe care le acceptase, le luase la un preț mult mai mic.

Cuvântul profesioniști mă făcu să tresar. Apoi realizai că se referea la hoți. Nu era vorba despre profesioniști în lăcătușerie. Cu atât mai bine.

Mă simții flatat de faptul că polițiștii bănuiau că spargerea fusese executată de o echipă.

Georgette avu aceeași reacție când îi arătai ziarul.

– Uite, și ei trebuie să recunoască faptul că ești un adevărat maestru.

Și adăugă imediat:

– Mai bine că nu știu exact că a fost un singur om. Astfel, vor căuta bande cunoscute…

Se opri puțin la cuvintele care se refereau la valoarea bunurilor.

– Ah, nemernicul ăla de bijutier! Nu am să mă mai duc niciodată la el. De altfel, este și de preferat să mă duc în altă parte. Ca să nu dăm de bănuit. Poate am să mă duc chiar în după-amiaza asta, dacă Charles pleacă la pescuit.

Cum deja prevăzusem, reluă discuția despre bunicul:

– Iar tu, mâine, vei avea la rândul tău treabă…

Încă o dată capitulai în fața ei.

***

Mă oprii la Chateauroux ca să cumpăr un jurnal.

Ziarul afișa un titlu pe trei coloane: Hoții de seifuri au răvășit zona Bourges.

Erau enumerate toate fărădelegile bandei de spărgători. Aceștia operaseră la doamna Bareyre, la Henrichemont, la domnul Morachini, la Lury-sur-Arnon, la domnul Meunier și domnul Brunel, lângă Reuilly, de fiecare dată forțând câte un seif. Răufăcătorii plecaseră cu bijuterii, bani de aur, titluri și cecuri. Un total, nu încă definitiv, urca suma valorilor furate la câteva milioane de franci. Mai multe secții de poliție anchetau deja faptele comise în regiune. După constatările făcute la locul furturilor, spargerea seifurilor avea la bază o tehnică foarte simplă, dar executată cu o foarte mare abilitate.

Autorul articolului făcea niște comentarii foarte interesante, semnalând faptul că bandele specializate în

spargerea seifurilor se înmulțiseră foarte mult în ultimii ani. El explica această proliferare prin formarea profesională căpătată de tinerii delincvenți în închisoare, educație la care contribuiau masiv cei mai vechi în branșă.

Această teorie mă liniști.

***

Jaluzelele erau trase, atât la etaj cât și la parterul locuinței. Ce se întâmpla? Din câte știam eu, bunicul nu dormea niciodată atât de târziu. Era ora unsprezece dimineața.

Bătui la ușă și strigai foarte tare, că să mă fac auzit înăuntru:

– Hei, e cineva acasă?

Nimeni. Oare se dusese în oraș? Se putea. Poate avea cumpărături de făcut sau ceva de vândut. Dar garajul unde-și ținea camioneta era de asemenea închis. Privind pe fereastră, zării înăuntru mașina. Bunicul nu se putea duce pe jos la Saint-Junien.

Mă hotărâii să întreb pe cel mai apropiat vecin dacă știa ceva despre el. Acesta nu era altul decât cel care-i vindea vinul ăla prost. Se numea Charton și avea doi copii, care-mi fuseseră în copilărie buni prieteni de joacă.

Câinele legat în curte începu să latre când mă zări. Doamna Charton ieși din casă și mă privi încruntată.

– N-oi fi chiar Eric?

– Ba chiar eu sunt, doamnă.

– Ei bine, a trecut ceva timp de când nu te-am mai văzut. Cei de la spital te-au anunțat, nu-i așa?

– De la spital?

– Ah! Deci nu știi! Ieri dimineață, m-am dus să-i las laptele bunicului tău. L-am descoperit în curte, întins pe jos fără vlagă. Nu l-am putut ajuta să intre în casă, așa că l-am chemat pe bărbatu-meu. Pe scurt, am telefonat la doctor. Când a venit, a zis că are ceva cu inima și a chemat salvarea pentru a-l trasporta la spital. L-au dus deci la spitalul din Bellac.

Clătină din cap.

– Ai venit tocmai la țanc! Pentru că soțul meu, care a fost cu el la spital, zicea că ar fi nevoie de cineva din familie, pentru hârtii, ca să dea bani… Știi tu!

– Ați mai aflat ceva astăzi?

– Nu, se duce fiică-mea pe la el după ce pleacă de la biserică.

– Vă mulțumesc.

– Așteaptă o clipă, mă opri femeia, să-ți dau cheia de la casă. Trebuie să intri, ca să iei ceva lenjerie. Să-i duci și portofelul pe care l-am lăsat pe masa din bucătărie.

Când mă pregăteam să intru în mașină, îmi bătu în geam și-mi spuse:

– Nu te necăji. Bătrânii, care au apucat vremuri mai bune, sunt puternici. O să mai reziste, cu siguranță.

Nu era tocmai ceea ce voiam să aud. O moarte naturală mă aranja de minune. Nu aș fi avut de-a face cu ceva atât de oribil ca omuciderea. Chiar dacă nu aș fi participat direct, ci numai spunându-i Georgettei numele medicamentelor…

Pentru că, sunt convins, Georgette nu ar fi renunțat niciodată la ideea sa de a-l suprima în cazul în care nu s-ar fi învoit cu noi.

Mă simțeam ca un proprietar, călcând pragul casei bunicului. Mă gândeam deja la cât are să-mi ia viitoarea curățenie!

Portofelul se afla într-adevăr pe masă. Era o chestie din piele de o formă nedefinită. Părea străvechi. Înăuntru găsii cartea lui de identitate și permisul de conducere, pe lângă niște fotografii îngălbenite și câteva facturi. Căutai în continuare și descoperii și bani, într-un buzunar interior. Nu erau decât șase bancnote de cinci sute de franci, fiecare împăturită în patru, și trei hârtii de o sută. Oare își ținea banii la el?

Mai încolo pe masă se afla un al doilea portofel, dar acesta nu conținea decât mărunțiș.

Dezamăgit, pornii la o cercetare mai atentă.

Nu uitasem că dormitorul bunicilor se afla la capătul holului, așa că mă îndreptai într-acolo în speranța unei descoperiri mai valoroase. Aprinsei lumina, pentru că jaluzelele erau trase. Înăuntru era o priveliște dezolantă. Căutai din priviri un loc bun ca ascunzătoare, dar nu găsii nimic care să-mi atragă atenția. În plus, spațiul era atât de înghesuit încât nu se putea pătrunde pentru o căutare organizată. De altfel, nici nu era timp.

Deschisei fereastra pentru a împrăștia mirosul de stătut ce sufoca atmosfera.

Lângă patul din lemn de cireș se aflau câteva grămezi de lenjerie de pat murdară, pe scaune – haine rupte. Parchetul era plin de praf. Dulapul enorm din stejar ascundea teancuri de lenjerie nouă, pe lângă un amestec colorat de cămăși, tricouri și șosete. Luai de acolo un costum aproape nefolosit,

după câte se părea, și accesorii asortate. Pusei totul într-o valiză pe care o zării pe o comodă și părăsii locul cât putui de repede.

Bellac se află la vreo cincisprezece kilometri de Saint-Junien, așa că ajunsei foarte repede la spital.

La oficiu, se afla o secretară. Aflând cine sunt, începu să-mi reproșeze sosirea atât de târzie:

– Dumneavoastră sunteți Janicaut? Când a fost adus bunicul dumneavoastră?

– Ieri!

– Ah, da! Cel cu probleme…

– Se simte rău?

– Credeți că eu știu? O să vedeți singur.

Apoi, fui nevoit să răspund la nenumărate întrebări: starea civilă a bolnavului, domiciliu, profesia, asigurări…

– Dacă nu are asigurare, va trebui să plătiți dumnevoastră…

– Cred că are.

– Credeți sau sunteți sigur?

– Nu știu, parcă da.

– Nu-i suficient.

Ca să scap de această corvoadă, îi dădui toți banii pe care-i descoperisem în portofel. În sfârșit, fu de accord să mă lase să trec.

– Camera 37, pe culoarul din stânga.

Întâlnii o infirmieră care fu ceva mai amabilă.

– Domnul cel bătrân adus ieri dimineață? Urmați-mă. Cred că era o problemă cu inima, nu? Eu nu mai țin minte și internul nu se află aici. Acum are febră. Să nu-l obosiți.

Observă valiza.

– Ați adus cearșafuri și haine? Foarte bine. Lăsați-le lângă pat.

Era o cameră obișnuită de spital, zugrăvită în alb și verde.

În pat zăcea bunicul. Mă uitai cu milă la capul său fără un fir de păr, la fața străbătută de zeci de firișoare roșii, la ochii săi adânciți în orbite, acum închiși.

Mă aplecai deasupra lui.

– Bună ziua, bunicule. Sunt eu, Eric.

Pleoapele zbârcite se agitară ușor.

– Mă auzi?

Scoase un sunet de neînțeles.

– Eu sunt, Eric.

Buzele se mișcară, dar nici un sunet nu se auzi. Se strădui să articuleze mai bine cuvintele, dar nu reușii să disting decât unul: cheltuieli.

Era îngrijorat de costurile spitalizării.

– Am dat deja un avans. Nu te îngrijora. Ți-am adus un costum și lenjerie.

Încercă din nou să vorbească: o frază onomatopeică ce se termina cu cuvântul „maiou“.

– Da. Ți-am adus.

Strânse din buze.

– Nu-ți face griji. O să fii bine îngrijit.

Nu mai încercă să vorbească.

Stăteam lângă patul lui, așezat pe un scaun, cu mâinile pe genunchi. Eram foarte impresionat de starea lui. Mă gândeam cu groază la ce ar fi trebuit să simt dacă aș fi contribuit cât de puțin la durerea lui.

O aflai pe infirmieră în sala de gardă. O întrebai despre șansele lui de scăpare, dar fu foarte evazivă în aprecieri. Se

preconiza un lung tratament. Nu era de așteptat vreo ameliorare înainte de trecerea câtorva zile, dar era posibilă apariția unor complicații.

– Puteți telefona mâine la secretara medicului-șef pentru mai multe amănunte.

Ieșind din spital, respirai cu putere pentru a alunga mirosul de spital. Mă urcai în mașină și pornii în viteză. Nu mă oprii decât ca să iau prânzul la un mic restaurant, apoi mă îndreptai către Saint-Junien.

Mi se oferise ocazia să evaluez mai bine averea bunicului.

În sufragerie, unde nu mai călcasem de la moartea bunicii, adică de vreo șaisprezece ani, zării… un vechi seif, asemănător victimelor mele anterioare.

Se afla într-un colț al camerei, lângă un bufet străvechi. Uitasem de existența lui. De altfel, aș putea zice că nici nu am știut vreodată că există. La paisprezece ani, nu acordam prea multă atenție unor astfel de lucruri.

Era un seif sudat, foarte vulnerabil.

Cu toate astea, îmi spusei că, în momentul în care bunicul va putea din nou vorbi, îmi va indica locul unde a ascuns cheia sau îmi va încredința secretul cifrului.

Doar dacă nici una dintre posibilități nu se adeverea, îmi voi pune la bătaie cunoștințele în domeniu.

O altă surpriză mă aștepta în vechea cameră ce servea de depozit pentru antichitățile bunicului. Încăperea era mai plină ca în vremurile bune: mobile diparate, statui din bronz, argintărie, tablouri, toate acoperite de pânze de păianjen. Ce mincinos, să-mi spună că nu mai avea decât niște resturi demne de aruncat!

Chiar dacă vindeam toate astea la lemne de foc, tot aș fi scos pe ele bani frumoși.

Zgârcitul de bunic trăise prost doar ca să-și poată ține comerțul înfloritor. Cred că i s-ar fi părut un sacrilegiu să vândă din obiecte ca să-și ia de mâncare!

Urcai la etaj ca să-mi revăd vechea mea cameră. Recunoscui pătucul meu de altădată, măsuța cu tăblie de marmură și dulapul în care-mi țineam hăinuțele. Dar mai descoperii în plus și carabina cu care făceam pe vânătorul și cartușele așezate frumos într-o cutie ce zăcea pe podea. Era o armă veritabilă, de care eram foarte mândru în copilărie.

Arma părea bine întreținută. Constatai chiar că fusese de curând încărcată, gata de folosire.

Mi se tăie respirația. Oare bătrânul se temea să nu fie atacat? Pentru a speria eventualii spărgători, o pușcă de vânătoare în miniatură ca asta, încărcată cu alice, ar fi fost foarte convingătoare.

Să fi avut ai mei dreptate când spuneau că bunicul Victor strânsese o avere?

Ce aveam să fac cu cheia de la casă? Vecina bunicului mi-o dăduse pentru că eram moștenitorul, prin urmare nu aveam nici un motiv să i-o înapoiez. Mă hotărâi s-o iau cu mine și o vârâi în buzunar.

Pe când ieșeam în curte, auzii zgomotul unei mașini. Părea să se îndrepte încoace.

Luă un viraj cam brusc și încetini în dreptul casei. Era condusă de o fată în blugi și cu un tricou galben, care coborî și pătrunse în curte.

– Bună, Eric.

O privii cu atenție. Avea un nas mic, fața plină de pistrui, părul scurt, castaniu. Îmi zâmbea.

– Juliette! strigai eu surprins.

– Ți-a fost cam greu să mă recunoști!

– Deloc!

– E adevărat că a trecut ceva timp! Cât să fie? Șaisprezece ani? Incredibil! Aveam pe atunci doisprezece ani și tu… paisprezece, nu? Când a murit bunica ta… De atunci, nu ai mai venit decât în vizite scurte. Știu de la bunicul Janicaut că nu te-ai căsătorit și că muncești la Bourges, dar nu știu ca ce și nici unde stai.

– Sunt lăcătuș. Stau pe strada Jean-Jacques Rousseau. Dar tu?

– Nici eu nu m-am măritat. Sunt vânzătoare la magazine, cu mama.

Mama Juliettei, o negustoreasă din Saint-Junien, fusese nevoită, la nașterea fiicei sale, din pricina unor probleme de sănătate, să-i găsească o doică, o țărancă din cătunul Moara. Aceasta nu era alta decât doamna Charton, vecina bunicului. După perioada copilăriei, fata se întorcea aici pe timpul vacanțelor. Astfel, ne împrietenirăm și devenirăm buni camarazi de joacă. Câteodată, chiar și de jocuri interzise.

– Apropo de bunicul Janicaut! Am auzit că a avut un atac. De asta ai venit?

– Da.

– Cum îi merge?

– Destul de rău.

Juliette mă privi cu un aer compătimitor.

– Ai să rămâi aici zilele astea cât mai stă în spital?

– Nu. Trebuie să mă întorc la Bourges. Dar am să telefonez la spital și mă întorc dacă e nevoie.

– Atunci, ne mai vedem…

– Sigur.

Se întoarse la mașină și se așeză la volan.

Arăta foarte bine. Blugii strâmți îi subliniau talia subțire, tricoul mulat îi venea de minune.

– Nu te-ai schimbat deloc, șopti ea. Ai aceeași față de copil.

Atunci, îndrăznii și eu un compliment:

– Iar tu ai aceeași mutrișoară delicioasă.

– Ești drăguț. Nu sunt decât o adolescentă întârziată.

– Ei, da! Ești o tânără femeie foarte atrăgătoare!

Izbucni în râs.

– Cine știe. Poate că dacă destinul ar fi vrut, am fi putut fi împreună. Ne plăceam foarte mult când eram puști. Mai ții minte?

– Da.

– Tu ai pe cineva?

– Nu… prea.

– Ca și mine. Legături care nu durează, pasagere.

Râse din nou.

– Ia zi! Dacă într-o zi când mai vii pe aici ne-am întâlni să luăm masa? Am să gătesc chiar eu. Ce părere ai?

– Aș fi foarte bucuros.

Se uită la ceas.

– E deja patru. Trebuie să trec s-o salut pe doică. Vei mai fi aici peste vreo oră? Nu? Atunci, ne luăm rămas-bun. Ne pupăm?

Mă apropiai, ezitând. Mă sărută simplu pe obraz.

– Pa!

O urmării cu privirea îndepărtându-se, apoi intrai în mașină, gânditor.

***

O anunțai pe Georgette că bunicul nu se simțea deloc bine și că nu mai avea de trăit decât câteva zile. Spusesem un adevăr nunațat, dar era mai bine așa, pentru că, pentru moment, avea să-i oprească planurile.

Nu-i împărtășii nimic despre banii din portofel, nici despre stocul de marfă, nici despre carabină, ca să nu mai complic lucrurile. De asemenea, nu-i vorbii nici despre întâlnirea cu Juliette.

Ajunsei la Bourges pe la miezul nopții. Cum Charles nu era acasă, nevasta lui mă aștepta.

Nu fu deloc entuziasmată de la auzul veștilor.

– Un om care are probleme cu inima și care nu moare după prima criză are mari șanse de scăpare. Și, cum această experiență l-a speriat, se va îngriji și va mai trăi mult și bine.

– Dacă l-ai vedea…

– Nu mă înduioșezi, știi bine. Ți-ai notat numele medicamentelor?

Nici nu mă mai gândisem la asta.

– Te vei întoarce la Bellac și la Saint-Junien peste o săptămână. Până atunci, se poate să i se prescrie un alt tratament.

Îmi dădui seama, după felul în care-mi vorbea, că se întâmplase ceva despre care voia să discutăm, dar nu știa cum să înceapă.

Într-adevăr, se decise să nu mai amâne și începu.

– Acum e rândul meu. E mai bine să afli. Astăzi, pe la ora unsprezece, am auzit pe cineva bătând la tine la ușă. Am ieșit pe hol…

Era Marcelin tatăl.

– Bună ziua, doamnă Bollard. Eric nu-i acasă?

– Nu știu.

– Am băut și nu mi-a răspuns nimeni.

– Trebuie să fi ieșit. Caută de lucru.

– Nu a găsit încă?

– Nu cred. Nu e prea vorbăreț.

– Da…

– Aveți ceva pentru el?

– Din păcate, nu. Am venit doar să-l văd. Să mai schimbăm o vorbă. L-aș fi invitat la o cafenea, am mai fi vorbit de una, de alta…

Bătrânul se eschiva.

– Transmiteți-i că mi-ar plăcea să treacă să mă vadă.

– Sigur…

Marcelin tăcu. Parcă aștepta ceva.

Așa că Georgette îl invită în casă. Era intrigată de această vizită și găsi momentul s-o prelungească.

– Nu vreți un pic de vin alb, domnule Marcelin? Chiar aveam de gând să beau și eu puțin. Știți, Charles nu mă scoate niciodată la restaurant…

– Nu știu ce să zic…

Până la urmă, acceptă. Intră în casă și zări pe masă ultimul număr al jurnalului local. Îl ridică și spuse:

– Ați văzut?

– Ce?

– Spărgătorii de seifuri.

– Nu, nu am citit încă. Trebuie să pregătesc masa…

– Ei bine, e o întreagă poveste.

– Da?

– O bandă de hoți au tot dat spargeri prin împrejurimi. Pe la Parassy, pe la…

Începu să înșire toate locurile.

– Și nu dau spargere decât la seifuri? se miră Georgette.

– Doar atât…

– Ce vremuri!

– Da.

După ce dădu paharul pe gât, Marcelin continuă.

– Ce e mai curios este că oamenii atacați cumpăraseră seifurile alea de la tata, cam între 1928 și 1945. Am verificat.

– Tatăl dumneavoastră era singurul care vindea așa ceva?

– Pe vremea aia, da. Mai apoi a început să apară concurența și cincisprezece ani mai târziu s-a lăsat. E totuși ciudat, nu? Se pare că hoții au ales cele mai vechi modele. Ca și cum ar fi știut că sunt mai ușor de spart…

– Coincidență, poate…

– Mă întreb dacă e așa. Anul trecut, am fost obligat să-l dau afară pe unul Leonard. Nu cred că-l știți. Era un cal breaz, tot timpul se certa cu clienții și leneș, ceva de speriat…. Mă întreb dacă nu face parte din banda asta. Poate că a avut neobrăzarea să se întoarcă la atelier într-o zi din cele în care am lipsit, ca să se uite în registrul cu clienți…

– Credeți?

– Se poate. De asta am vrut să vorbesc cu Eric. Poate l-a văzut pe acolo…

– Ați anunțat poliția?

– Nu încă. Vreau să discut cu Eric mai întâi.

– Cam asta e. Acum, știi cum stai. Trebuie să-l împiedici pe Marcelin să dea de numitul Leonard. Dacă ăsta se va disculpa, și desigur că o va face, atunci polițiștii se vor gândi imediat la tine.

– Am terminat cu toate astea. Gata. Punct final, strigai.

– A, nu! Stai așa. Atâta vreme cât Marcelin nu va spune nimic poliției, suntem asigurați. Nu riscăm nimic. Ne vom lua toate precauțiile necesare. Vom ascunde, în pivnița blocului, toate obiectele pe care le avem acum la noi. Iar mâine seară, pornim din nou la treabă. Încă o lovitură, doar una. Dacă va fi cea mai tare? N-o să ne pară rău?

– Ultima.

– Da, dragul meu pisoiaș, da.

Era cât pe ce să-i spun că, într-un viitor nu prea îndepărtat, aș fi putut să exercit legal meseria de negustor de antichități la Saint-Junien și că mi-ar fi luat poate ani buni ca să lichidez stocul strâns de bunicul.

Dar ceva mă reținu.

I-aș fi dat un motiv în plus ca să grăbească sfârșitul bietului om și apoi, poate i-ar fi venit ideea să nu se oprim din spargeri, ca să avem mereu stocul plin… Mai știi?

Ultima pradă…

Georgette fixă itinerariul. Regiunea Mehun-sur-Yévre. Aveam cinci adrese pe listă.

– Mâine vei face turul de recunoaștere.

***

Trișai puțin în căutările mele. Descoperii o casă tipic burgheză, impozantă, depărtată de celelalte și retrasă pe malul unui râu. Obloanele erau trase, curtea era invadată de buruieni înalte. O naivă săteancă mă informă că, pe scurt, proprietarul, domnul Breuil, nu era mai niciodată acasă. Cu o astfel de țintă în vizor, nu-mi mai continuai cercetările. Inventai pretexte foarte bune pentru a explica faptul că, din cinci adrese, numai una era recomandabilă unei astfel de încercări.

Un ultim seif. Unul singur.

Și cu asta, gata!

Către după-amiază, sunai la spitalul din Bellac. Bolnavul de la camera 37 se afla în comă.

Cât despre spargere, era gata să renunțăm. Luni seara începu o furtună puternică. Cerul rămăsese întunecat, fulgerele brăzdau întruna cerul, ploaia cădea fără încetare.

– Dacă ieșim, o să ne ude până la piele. Mai bine amânăm...

– Dacă mai plouă încă o oră, ne culcăm.

Pe la ora unsprezece, tunetele se îndepărtară, stelele începură să apară printre nori. Georgette luă o lumânare și-mi spuse:

– Gata. Mergem!

Mașina, atât de docilă de obicei, acum nu voia deloc să pornească.

– Ce are? Nu te enerva…

Dacă ar fi început o aversă…

Dar nu mai ploua. Motorul porni.

– Ei, bine, merge mai greu în seara asta.

Mergeam de vreun sfert de oră, când începură să cadă picături mari de ploaie.

– Ce facem? întrebai.

Georgette se indignă:

– Dar ce-i cu tine? Nu vezi că suntem foarte aproape? Vrei să ne întoarcem acum din drum?

Resemnat, accelerai. Ștergătoarele abia mai puteau face față picăturilor care loveau continuu parbrizul, lăsând urme cenușii prin care nu puteam vedea decât câteva clipe. Orbit de ploaie, reușii în ultimul moment să frânez, înainte de a ne prăbuși în râu. Roțile scârțâiră. Georgette mă certă.

Întorsei imediat, neglijând și acest ultim avertisment al destinului. Parcai la adăpost, în locul dinainte stabilit.

Un fulger lumină puternic casa din dreapta.

Tunetul care urmă ne asurzi.

Capitolul 6

– Sângerezi?

– Puțin.

– Oh! Dragul meu…

Vocea Georgettei era încărcată de regret.

– E numai vina mea. Tu nu voiai să mergi… Dacă eu nu aș fi insistat…

Își puse capul pe volan, cuprinsă de un acces de plâns nervos.

– Dar este și vina mea, îi răspunsei. Ar fi trebuit să mă informez mult mai bine. Dar pentru că era ultima dată, am fost mai leneș. M-am mulțumit să întreb doar o singură persoană. Și m-am luat după ierburile mari care creșteau în grădină. Un semn care nu a dat niciodată greș până acum. Apoi, am mai făcut o mare greșeală: mi-e teamă că l-am lovit prea tare.

– Nu, aici n-ai greșit. Nu aveai de ales. Era tu sau el. Crezi că nu ar fi tras în continuare? Te-a luat prin surprindere și ai reacționat instinctiv.

Mai avea puțin și-mi spunea că eram în legitimă apărare…

– Dacă măcar ar fi strigat, ne-ar fi amenințat… Atunci am fi fugit… Dar nu! Nemernicul a tras direct. Ce era să faci?

– L-am lovit prea tare.

– Așa ai impresia acum. Probabil că doar a leșinat.

– Dar dacă a pățit ceva mai grav? Ar trebui să trimitem un medic…

– Ai înnebunit? Să mergem acum la doctor?

– Am putea să dăm un telefon. De la un public, nu?

– Nu! Dacă omul nu a murit, va da telefon chiar el. Se poate să sune chiar acum, iar noi stăm aici, așteptând poliția.

Vârî cheia în contact, aprinse farurile, verifică oglinzile.

– Fiecare pentru sine. Asta trebuie să fie acum deviza noastră.

Luminile se aprinseră din nou în Mehun, pe când pornirăm la drum. Ploaia era pe sfârșite.

Umărul mă durea.

– Ceea ce contează, este să ne întoarcem în liniște și fără probleme acasă, reluă Georgette. Și să te îngrijim. Dacă glonțul a rămas în braț, ar trebui scos. Ți-e rău?

– Nu foarte…

– Dragul meu…

Închisei ochii, încercând să nu mă mai gândesc la nimic. Dar fără succes. Mă văd arestat, interogat. Închisoarea, tribunalul, condamnarea…

– Am ajuns.

Deschid ochii. Recunosc strada Orléans, strada Juraville, cheiul Auron… Strada noastră… Nu mai ploua deloc la Bourges.

Garajul… Deschiserăm porțile, parcarăm mașina, scoaserăm mașina mea. Georgette luă geanta cu scule.

– Poți merge?

– Da, îi răspunsei fără mare convingere.

Mă sprijini și pornirăm mai departe. Mă privi cu atenție în lumina unui felinar.

– Ce palid ești…

„Mai ales din pricina fricii", mă gândii.

În sfârșit, zărirăm blocul nostru. Urcarăm la Georgette.

– Haide la baie.

Mă dezbrăcai, iar ea se uită la mâneca hainei.

– S-ar zice că glonțul a sfâșiat doar stofa. Se pare că nu ai vreo fractură. S-ar putea doar să se umfle locul.

Sângele scurs îmi pătase haina de la cot până la umăr.

– Am să-ți spăl rana.

Întorsei capul pentru ca să nu mai fiu nevoit să-mi văd chipul reflectat în oglindă. Fața unui criminal.

Prietena mea scoase un suspin de ușurare.

– Nu e decât o rană mică, superficială. Uită-te. Deja nici nu mai curge sânge. Am să te dezinfectez și am să-ți pun un leucoplast. Doamne! Ce noroc! Dacă glonțul rămânea în braț, trebuia să te duc la un medic.

Avea aerul că așteaptă de la mine o reacție de veselie!

– Dar ești încă foarte palid! Ce proastă sunt! Ar trebui să bei ceva întăritor. Stai jos.

Alergă până în bucătărie și se întoarse cu o sticlă de tărie.

– Niște whisky.

Înghiții câteva picături, iar ea bău restul paharului.

– Mai vrei?

– Nu, mulțumesc!

O căldură stranie mă învălui.

– Te simți mai bine?

– Da.

– Vino să te întinzi pe pat.

Mă ajută să mă așez, îmi puse o pernă sub cap și trase un fotoliu pentru a-mi întinde picioarele.

Așteptă puțin ca să-mi revin, apoi îmi puse o întrebare curioasă:

– Te-ai întâlnit cumva cu administratoarea dumnică seară, când te-ai întors de la Saint-Junien?

– Nu.

– Dar la plecare, dimineața?

– N-am văzut-o.

– Perfect. Pentru că în acea zi de luni a fost la fiul ei, la Aubigny.

Privirea mea era întrebătoare, dar ea continuă interogatoriul.

– Dar la Saint-Junien ai întâlnit pe cineva cunoscut?

– Pe vecina care mi-a dat cheia casei.

– I-ai zis că te întorci în aceeași zi la Bourges?

– Nu, nu am mai trecut pe la ea la plecare.

– Atunci, este absolut perfect. Ai un alibi absolut infailibil. Te vei întoarce la Saint-Junien.

– Când.

– Imediat. Peste un sfert de oră. E doar douăsprezec jumătate noaptea. Dacă vei conduce repede, vei ajunge acolo înainte de răsărit. Ar părea că nici nu ai părăsit locul de duminică încoace, cu excepția drumului la Belllac, la spital.

Înțelegi? Pentru că dacă vei rămâne aici, te cunosc eu, nu vei rezista stresului. Vei avea un aer atât de vinovat încât vei părea dubios și unei persoane absolut nebănuitoare. Dacă Marcelin va veni să-ți vorbească? Ce te vei face? Vei recunoaște imediat, chiar și involuntar.

Trebuia să recunosc că avea dreptate.

Continuă:

– Pe când la Saint-Junien comportamentul tău, oricare ar fi el, va fi pus pe seama durerii tale pentru atacul bunicului. Ce părere ai?

– Ai dreptate.

Numai Juliette știa faptul că aveam de gând să mă întorc la Bourges. Și asta nu ar fi fost o problemă. Îi puteam spune că mă răzgândisem în drum și mă întorsesem.

– Dimineață, vei suna la administratoare și-i vei spune că ai lipsit de acasă de duminică dimineață, că ai plecat la bunicul tău care este pe moarte și că nu știi când te vei întoarce, pentru că situația este gravă. O vei ruga să arunce o privire pe palier, să vadă că totul e în regulă la tine. Astfel, telefonul tău nu va da de bănuit.

– Te gândești la toate.

– Ascultă-mă. Dacă Marcelin o va căuta să se intereseze de tine, ea-i va trasmite toate astea. Așa că omul nu va mai avea nici o bănuială în privința ta, chiar dacă se va descoperi că Leonard nu are nici un amestec în afacerea asta. Marcelin va spune polițiștilor că nu poți fi suspectat în cazul de la Mehun. Și cu asta basta!

O privii cu admirație.

– De acord.

– Mâine dimineață să mă suni la magazin. Pentru că poate îți voi da niște vești interesante. Una dintre colegele mele, foarte vorbăreață de altfel, locuiește la Mehun. Dacă va afla ceva, sigur ne va povesti tuturor.

– Când am fugit, ușa a rămas deschisă. Așa că nu va fi greu să se afle. Oricine care trece pe stradă va găsi că e suspect ca o casă să aibă ușa larg deschisă și ferestrele cu obloanele trase.

– Doar dacă vântul nu a închis-o la loc.

Nici măcar nu ne mai gândeam că omul pe care-l rănisem putea să-și revină.

– Haide să facem bagajul.

***

Eram sfârșit de oboseală când ajunsei la Saint-Junien. Parcai mașina în spatele casei, pe iarbă. Astfel, nu era vizibilă din drum și s-ar fi putut crede că a fost aici tot timpul.

Valiza era grea, pentru că Georgette se gândise că ar fi mai bine să duc cât mai departe sculele, inclusiv cea cu care-l lovisem pe omul de aseară. Pe lângă ele, mai cărasem cu mine la Saint-Junien câteva cutii cu bijuterii și toți banii furați.

Urcai în fugă la etaj, în vechea mea cameră de copil, și adormii de-ndată.

***

Zgomotul unui tractor mă trezi. Tresării speriat. Mă uitai în jur fără să recunosc unde mă aflam.

Încercând să mă ridic însă, umărul mă duru atât de tare încât amintirile îmi reveniră. La fel și teama groaznică de a nu fi prins.

Mă uitai la ceas. Era ora nouă. Tractorul se îndepărta.

Mă dădui jos din pat și ridicai jaluzelele.

Zării carabina și cartușele. În disperarea mea, mă gândii că, în cazul în care voi fi prins, aveam să-mi trag un glonț în cap. Mai bine moartea decât închisoarea.

Prezența Georgettei îmi lipsea.

Eram într-o stare absolut lamentabilă. Îmi trebuia niște cafea, ca să-mi revin măcar fizic. Aveam ceva cafea în valiză. Georgette prevăzuse tot.

Deschizând valiza, dădui de echipamentul meu de spărgător. Aveam de gând să-l îngrop undeva.

Coborâi la parter. Deschisei toate ferestrele. Simțeam nevoia de aer.

Jaluzelele pocniră din pricina curentului. Mă întorsei brusc.

Ceea ce văzui mă surprinse atât de tare încât înjurai fără să vreau.

Seiful! Seiful fusese deplasat de la locul lui. Cadrul era zgâriat. Ici-colo se vedeau câteva găuri. Cineva încercase să-l spargă, dar nu avusese scula potrivită.

Asta era culmea! Cineva încercase să spargă seiful moștenit de un spărgător de seifuri. De câtă ironie este capabilă viața uneori!

Dar asta nu era totul. Pe parchet zării o bucată de lemn. Gândindu-mă mai bine, realizai că aceasta provine de la un dulap. Îndată ce atinsei ușa dulapului, aceasta căzu. Broasca fusese smulsă. Înăuntru nu se aflau decât hârtii.

Ieșii din cameră. În față – se afla dormitorul bunicilor. Dulapul de aici avea ușile larg deschise. Pe jos se afla o grămadă de haine, perdele… Patul fusese distrus, salteaua era scoasă.

Alergai în bucătărie; bufetul fusese deschis, iar conținutul lui era vărsat pe jos. Mă îndreptai cu sufletul la gură către magazia unde-și ținea bunicul lucrurile de vânzare. Mă oprii în prag. Nimic nu arăta că hoțul ajusese până aici. Pânzele de păianjen erau intacte. Spărgătorii renunțaseră la această țintă înainte de a-i descoperi toate comorile. Sau poate că n-au avut timp să se ocupe de tot.

Sau au găsit ceea ce căutau…

Dar ce anume? Nu veniseră oare pentru economiile bunicului? Dacă nu asta voiau, de ce au încercat oare să spargă seiful? Dar dacă acestea se aflau aici, de ce nu l-au spart? Nu era treabă prea grea! Câteva găuri, un ciocan… un om ceva mai solid ar fi reușit cu siguranță.

Urcai din nou la etaj, pentru a examina camerele, un câte una. Două dintre ele erau răscolite bine. A treia, ca și cea în care dormisem erau în ordine, ceea ce se putea explica prin faptul că acestea nu conțineau decât lucruri lipsite de interes pentru un hoț.

Mă mirai de faptul că cei care intraseră în casă nu luaseră carabina. Oare acest gest fusese unul calculat? Se temeau să nu le vină într-o zi ideea de a o folosi?

Coborâi nervos.

Un hoț prădat de alți hoți!

În plus, nu mă aflam în poziția de a depune plângere. Nici nu mă gândeam să atrag chiar eu atenția asupra mea. Mi-ar

pune prea multe întrebări, la care nu aș putea să fac față. Alibiul meu ar fi căzut.

Mă întorsei în bucătărie ca să-mi prepar cafeaua. Căutai un ibric și descoperii unul atât de murdar încât îmi luă destul de mult să-l pot curăța. Aragazul era plin de pete de grăsime și de arsură. O priveliște dezolantă. Găsii și o cană…

Voi fi nevoit să supraviețuiesc aici.

Bându-mi cafeaua, încercai să dau de capătul acestei povești.

Dacă seiful a rezistat, e din cauză că cei care au încercat să-l spargă erau niște începători, care nu știau ce să facă. Niște bieți juniori care au aflat mai mult ca sigur că bunicul se afla la spital… Și cum bătrânul are pe aici faima de avar… după o logică minimală, omul trebuia să aibă o grămadă de bani.

Probabil că, în timp ce unul dintre ei încerca să deschidă seiful, ceilalți au cercetat prin camere. Nu au găsit decât bijuteriile bunicii. Ceea ce i-a descurajat.

Fui convins că aceasta era cea mai bună ipoteză posibilă. Multă dezordine pentru nimic. Averea, dacă există, se află închisă în seif. Modelul este vechi, cu dublă protecție, izolat cu nisip sau cărămidă. Un adevărat regal pentru cineva care se pricepe.

Dar pe unde să fi intrat?

Mă dusei la intrarea principală. În nici un caz nu pătrunseseră pe aici. Doar dacă nu aveau cumva o cheie, ceea ce era exclus. Dar mai există o intrare, prin spatele casei. Ușa era vitrată. Geamul fusese spart; de ieșit, puteau să iasă foarte bine și pe ușa principală. Casa era atât de slab protejată încât absolut oricine putea intra.

Mă gândii să pun în locul geamului un carton pentru a înlocui geamul spart.

Mă dusei să mă spăl și să-mi schimb pansamentul. Rana nu arată prea rău.

Rană! Împușcătura! Am ucis un om…

De mai bine de o jumătate de oră, frica mea trecuse în plan secund, ocupat fiind cu cercetarea camerelor răscolite de hoți. Dar iată că frica mă cuprinse din nou. Descoperii cât de greu apasă singurătatea pe cineva care are ce să regrete în viață.

Ar trebui să mă întorc la Bellac ca să telefonez administratoarei, să trec pe la spital, să-i cumpăr ceva provizii…

Văzusem duminică, în locul unde luasem prânzul, o cabină telefonică. Aveam să mă întorc acolo.

Ajunsei destul de repede.

– Doamna Duvernay? Sunt Eric Janicaut.

– Domnule Janicaut… Ce mai faceți? De unde mă sunați?

– Din Bellac.

– Nu știam că sunteți plecat.

– N-am putut să vă anunț. Am plecat duminică, foarte de dimineață. Am aflat sâmbătă seara că bunicul meu se simte foarte prost.

– Oh! Domnule Janicaut! Îmi pare rău. Este în vârstă?

– Șaptezeci.

– Nu-i foarte bătrân. Ce are?

– Inima.

Fui nevoit să ascult părerile de rău ale femeii.

– Aveți de gând să rămâneți acolo până…

– Da, zisei oftând. Câteva zile. Dacă îmi vine vreo scrisoare, nu-i nevoie să mi-o trimiteți aici. Am să mă întorc.

Îi spusesem asta pentru ca să nu mă întrebe adresa unde locuiam în prezent.

La spital, fui rapid concediat. Programul de vizite era între cinci și șapte după-amiaza. Mă aunțară, ca să scape de insistențele mele, că starea bolnavului nu se modificase. Nu-mi rămânea decât să mă întorc mai târziu.

Mă gândii la omul pe care-l ucisesem. Dacă aș fi sunat la un doctor, acum ar fi fost salvat. Ar fi fost operat… Oare a mai avut puterea să ajungă la telefon?

Pe drumul de întoarcere, mă oprii la o cafeanea din Saint-Junien și-mi luai o bere. Femeia care mă servi mă examină cu atenție:

– Nu sunteți cumva nepotul bătrânului Janicaut? Da? Așa mă gândeam și eu. Semănați foarte mult cu tatăl dumneavoastră. L-am cunoscut. Eric, nu? Așa vă numiți? Cum îi mai e bunicului?

Mă întrerupse apoi imediat, astfel încât nu mai avui timp să răspund.

– Irène! Ia te uită! Uite cine e aici!

Din spatele încăperii apăru o fată cu ochelari.

– Te-ai fi așteptat? îi spuse patroana. E chiar Eric, nepotul bătrânului Janicaut. Vino să-l saluți. Trebuie că sunteți de-o seamă.

Apoi mă întrebă pe mine:

– Ți-o mai amintești? Când veneați pe aici tu și tatăl tău, vă jucați împreună.

Îmi aminteam vag de o fetiță – și pe atunci purta ochelari – roșie în obraji și foarte gălăgioasă. Mama ei o certa adesea pentru că deranja clienții.

Fata se apropie de mine și-mi întinse mâna:

– Eu mi-l amintesc. Băiatul cel cuminte!

Mă dusei apoi la familia Charton.

Femeia căra apă de la puț.

Când mă zări, fu foarte bucuroasă.

– A, te-ai întors? S-a întâmplat ceva?

– Nu, n-am mai plecat.

– Ai fost aici ieri? Dacă am fi știut! Duminică seara, Odile a trecut pe la tine ca să te invite la masă, dar a crezut că te-ai întors la Bourges.

– Am luat masa la Bellac. La fel și ieri, am mâncat la restaurant.

– Dacă am fi știut! Un om în plus sau în minus la masă… Bine! Te așteptăm la prânz.

– Vă mulțumesc, dar nu am să trec astăzi. Mi-am cumpărat tot ce aveam nevoie.

– Dar nu trebuie să te jenezi de noi. Odile ar fi foarte bucuroasă să te revadă. Și bunicul? Cum e? Lui Odile i-au spus că nu mai are mult.

Digresiunile obișnuite… Suntem trecători pe lume, nimeni nu-și știe ceasul morții…

Ascult, așteptând un moment prielnic ca să-mi iau la revedere.

***

Oare să beau apă sau să încerc din nou vinul cel prost al bunciului? A mai rămas o sticlă în dulap. Tot acolo mai descopăr un vin roșu, mult mai de calitate.

Oare bunicul bea de unul singur? Sau cinstea câte un client, când încheiau o afacere? Fără îndoială că asta era ipoteza corectă. Poate mai avea și altele în pivniță. Mă gândesc să arunc un ochi și acolo.

În pivniță sunt trei compartimente: unul cu vin, altul pentru cartofi, cealaltă – cu fructe și legume.

Rămân interzis, descoperind comoara pe care o avea strânsă aici: rafturi întregi pline de sticle frumos aranjate: Champigny, Dissay, Chauvigny, Jaulnay, Saix… câteva sticle de șampanie…

Deci, bătrânul nu era chiar atât de zgârcit. Cheltuia destul de mult pentru plăcerile sale. Dar nu mi-ar fi oferit niciodată un pahar de vin bun.

Iau un Château-Latour de zece ani.

O masă solitară, într-un colț de masă curățat și spălat bine de mine.

Apoi – puțin curat în bucătărie și în sufragerie.

Pun seiful la loc, dau cu mătura, strâng lenjeria împrăștiată pe jos și aranjez mobila.

Deodată, aud afară zgomotul unui motor. O mașină oprește chiar în fața casei. Mă întorc în bucătărie ca să arunc o privire afară. Mă aplec peste fereastră și zăresc un om cu o ținută îngrijită, înalt, cu ochelari.

Văzându-mă la rândul lui, acesta mă salută ceremonios.

– Domnul Eric Janicaut? Bună ziua. Mă numesc Huppert, notarul din Saint-Junien. Bunicul dumneavoastră mi-a acordat încrederea lui și, de fiecare dată când a făcut o tranzacție oarecare m-a consultat. Am fost la spitalul din Bellac ca să aflu despre starea lui și mi s-a spus că locuiți aici.

Se îndreptă către ușa de intrare. Îi ieșii în întâmpinare. Îmi strânse mâna.

– Vă doresc să fiți puternic pentru a suporta aceste triste împrejurări prin care treceți. Am cunoscut-o și pe bunica dumneavoastră și pe mama, chiar și pe dumneavoastră, când erați mai mic.

Mă privi în ochi, apoi mă întrebă:

– Nu vă mai amintiți de mine?

Făcui semn că nu.

– Sănătatea bătrânului Janicaut a devenit mai delicată. Medicul, un prieten de-al meu, mi-a dat de înțeles că nu se simte deloc bine și că un alt accident ar putea să apară oricând.

Discuția avansa. Trebuia să-l chem în casă, ceea ce doream să evit.

Păru să înțeleagă ezitarea mea:

– O, știu foarte bine că-și neglija locuința. Viața la țară, ce vreți? Pentru el, curățenia nu prea conta.

Îl ghidai către bucătărie.

– Nu voi abuza de bunăvoința dumneavoastră decât câteva clipe, domnule Janicaut. Dacă am decis să vă vizitez este doar pentru a vă asigura de tot sprijinul meu, atât în această împrejurare, cât și în privința testamentului.

Îi arătai un scaun:

– Luați loc, vă rog.

Își ridică ochelarii pe nas.

– Domnul Janicaut nu mi-a înaintat nici un testament. M-ar fi consultat dacă ar fi conceput vreunul. A făcut vreodată aluzie la așa ceva în prezența dumneavoastră?

– Nu.

– Dar s-a referit la ce va face cu locuința și bunurile sale?

– Mi-a pomenit de curând faptul că eu am să fiu singurul său moștenitor.

– Deci nu va apărea nici o complicație.

Bunicul adăugase: „Îți voi lăsa o hârtie. Vei urma instrucțiunile pe care ți le voi da.“ Oare să fi fost vorba despre un testament? Îl făcuse deja?

Tăcui.

Notarul își drese glasul.

– De vreme cu dumneavoastră sunteți moștenitorul, permiteți-mi să vă transmit o propunere foarte interesantă.

– Ce propunere?

– Am un cumpărător pentru această proprietate: pământul, clădirea…

Făcu un semn larg din mână:

– Tot ce se află aici.

Mă încruntai.

– Știți și faptul că bunicul meu a strâns de-a lungul timpului o colecție impresionantă de obiecte de artă?

– Bineînțeles. O vom evalua la cel mai bun curs. Va fi inclusă în vânzare, cu tot restul. Veți vedea că prețul vă va conveni. Și presupun că pentru dumneavoastră va fi o adevărată ușurare să scăpați din satul ăsta uitat de lume.

Îmi amintii că bunicul îmi mai spusese: „Să nu lichidezi proprietatea pentru a lua în schimbul ei un preț de nimic. În ziua de azi nu merită să vinzi.“

– Aveți o situație acolo de unde veniți, iar casa de aici va necesita o modernizare care va înghiți sume monstruoase.

Dacă aveți deja o casă, cu banii de aici vă veți putea cumpăra o locuință de vacanță mai aproape de unde stați.

– Dar cine este acest cumpărător? Vreun filantrop?

Domnul Huppert surâse, descoperindu-și câțiva dinți de aur.

– Nu tocmai. Este vorba despre o persoană care are suficient capital pentru a-și permite unele fantezii… mai extravagante. Sunt însărcinat să-i găsesc pe aici o casă veche, pe care s-o cumpere cu tot cu mobilier… Exact așa cum ar putea să aibă cineva care moștenește o casă. Să zicem că este vorba despre un original. Dar ați face o greșeală dacă nu ați profita de oferta asta și de nebunia lui.

Ridicai din umeri.

– Totuși, va trebui să vă refuz oferta.

Mă privi uimit.

– Dar așteptați întâi să auziți suma despre care vorbim.

– Bunicul mi-a recomandat să nu vând. Am să-i respect dorința.

– Este vorba despre o comunicare oarecare, orală, din câte înțeleg. Nu sunteți obligat să țineți seama de ea.

– Dar am această intenție.

Mă ridicai. Notarul se ridică la rândul lui.

– Permiteți-mi, domnule Janicaut, să consider această decizie a dumneavoastră drept una provizorie.

– Nu cred că răspunsul meu va fi altul nici mai târziu.

Îmi expuse din nou argumentele sale.

Îl condusei la mașină.

– În orice caz, ne vom revedea în curând.

Ceea ce însemna: după moartea bătrânului…

Altul care abia aștepta să-l vadă mort.

Capitolul 7

După plecarea notarului, mă apucai să caut hârtia de care-mi vorbise bunicul. Cercetai cu atenție documentele din dulapul spart de hoți. Le trecui în revistă unul câte unul. Căutai în sertare, deschisei toate ușile mobilei.

Trăsei concluzia că bunicul fusese surprins de criză și nu avusese timp să-mi lase indicațiile de care vorbise.

Sau poate că hârtia se afla în seif?

Să încerc să-l sparg?

Nu încă… Ar fi un gest imprudent, atâta vreme cât bunicul nu era încă mort. Dacă-și revenea?

***

Mă prezentai la spital la ora trei după-amiază. Stătui câteva clipe la căpătâiul bolbavului. Era din ce în ce mai rău.

O întrebai pe infirmieră despre părerea medicului și ea îmi spuse că „starea bătrânului era ireversibilă“.

La întoarcere, mă oprii puțin prin centrul commercial din Saint-Junien. De fapt, în ciuda numelui pompos, era vorba despre o simplă stradă cu magazine.

Nimic nu se schimbase de atâta vreme. Merceria Nollet avea același aspect ca acum un deceniu și mai bine. Cu excepția minoră a apariției unei statui din plastic reprezântând-o pe zeița Venus, care purta un slip și un sutien din dantelă neagră.

Mama obișnuia să cumpere de aici maiouri din bumbac pentru mine.

Doamna Nollet, volubilă și glumeață, mă răsplătea mereu cu câte o bomboană de mentă. Iar dacă Juliette era pe acolo, mă ducea întotdeauna în depozit să controbăim printre haine, în timp ce mamele noastre discutau. Când eram mic, îmi plăcea mirosul stofelor noi. Fata le întindea pe toate, ascunzându-se în spatele lor, de unde ieșea ca să mă sperie.

Dar nu toate jocurile noastre erau inocente. Fata obișnuia să mă sărute și să mă mângâie și mă punea și pe mine s-o sărut.

Mi-aduc aminte de ziua în care această joacă a început… mama venise la magazinul mamei Juliettei pentru a găsi niște nasturi asortați unei rochii.

Vara care a urmat, Juliette mă învățâ să joc v-ați ascunselea… Micuța Odile, mai mică decât noi, trebuia să stea afară și să numere până la o sută din zece în zece. Apoi să vină după noi și să ne caute prin fânul din pod.

Dacă ne găsea, era rândul nostru… dar asta se întâmpla destul de rar.

Îmi plăcea de micuța Odile. Era brunetă și dulcică. Și ea mă plăcea. Dar Juliette avea grijă să nu ne lase niciodată prea mult împreună și număra în mare viteză când era rândul ei.

Abia aveam timp s-o sărut în fugă pe ceafă. Și ea mă prindea în brațe și mă strângea…

O singură dată avui ocazia să stau mai mult timp alături de ea și eram gata s-o mângâi… dar atunci mă strigă bunica.

Împing ușa magazinului… un clopoțel se aude sunând.

Juliette mă zări imediat.

– Eric! făcu ea în șoaptă, coborând de pe scaunul pe care era cocoțată. Te-ai întors deci..

– N-am mai plecat deloc.

– Dar unde-i fost? se miră ea.

– Am stat la bunicul.

– De duminică?

– Da. Am vrut să mă întorc, dar m-am răzgândit. Am sunat la patronul meu și l-am anunțat că-mi voi lua un mic concediu.

Fata mă privea uimită.

– Dacă aș fi știut! zise ea, la fel ca doamna Charton.

Vorbea șoptit și eu o imitai. Îmi arătă ușa din stânga noastră și spuse:

– Mama doarme. Are insomnii și doarme după-amiaza. Vii de la spital?

– Da.

– Am fost și eu ieri. Dar nu m-au lăsat să-l văd.

– Pe mine m-au concediat foarte repede.

Juliette îmi puse mâna pe umăr.

– Ce vrei, dragul meu Eric? Nimeni nu poate împiedica asta…

Oftai.

– Nu dispera…

Mă sărută tandru pe obraz. Îi răspunsei… Buzele noastre se întâlniră.

– Hai să nu mai stăm aici. Dacă trece vreo clientă…

O urmai. Mă conduse în depozit, printre cupoanele de stofă pe care mi le aminteam din copilărie.

Juliette râse.

– Locul ăsta ne întinerește foarte mult. Nu crezi?

Mă trase într-un colț al camerei mai slab luminat.

– Aici ne jucam. Mai știi?

Începu să-și desfacă bluza.

– Hai să ne amintim mai bine…

***

Întors acasă, mă ocupai din nou de curățenie, în camera mea, unde aveam să primesc mâine vizita Juliettei.

Ascunsei în dulap, sub cuverturi, carabina și cartușele, ca și cutiile de bijuterii.

Era ora șapte când terminai treaba.

Venise seara.

Nu mai aveam altceva de făcut, dar inactivitatea mă apasă, căci făcea loc ideilor negre.

Nu puteam să mă iert pentru ceea ce făcusem.

Alte gânduri mă asaltau de asemenea. Oare nu eram prea grăbit refuzând propunerea lui Huppert? Aveam de gând să mă înmormântez în locul ăsta?

Dacă Georgette ar fi fost cu mine… Dar dacă ar fi văzut casa, ar mai fi avut curajul să locuiască aici?

Îmi reproșam de asemenea, și infidelitățile mele. Timp de zece ani n-o înșelasem niciodată. Și acum, erau deja două femei: Mireille și Juliette…

Mă simțeam al nimănui. Aș fi dat orice ca să pot duce o existența calmă, liniștită. Munca, o ființă dragă alături, fără complicații. Nu eram făcut să fiu hoț. De altfel, nici nu fusesem un adevărat hoț, ci numai un pungaș de mărunțișuri. Nici în rolul unui criminal nu mă recunoșteam.

Mai aveam câteva ore bune înaintea mea pentru a-mi face procese de conștință. Mai puteam pierde puțin timp cu prepararea mesei de seară. Să-mi fac o supă la plic? Îmi cumpărasem destule astfel de provizii. Să iau cina la restaurantul din Bellac? Aș avea destui bani pentru asta. Dar era mai bine să mă arăt cât mai puțin în public.

– Eric!

Îmi auzii numele strigat de o voce melodioasă.

Mă uitai afară. Era o fată brunetă, frumoasă, cu o cămașă înnodată deasupra buricului și cu niște pantaloni foarte strâmți.

– Odile…

Îi ieșii în întâmpinare. Ea îmi sări în brațe.

– Sălbaticule ce ești!

Mă sărută cu foc pe obraji și-mi dădu o palmă peste ceafă, stând sprijinită de umărul meu rănit.

– Trebuie să vină omul să te caute la tine în vizuină? Tu nu ai de gând să te arăți pe la noi?

– Am fost la Bellac.

– Dar ieri seară? Pe la ora zece?

Făcu un semn către mașina mea.

– Unde ai ținut-o ascunsă?

– În spatele casei.

– Da? Ar fi trebuit să vin să bat în ușă.

Regăsesc pe chipul ei surâsul de copil, întotdeauna bucuroasă să fie băgată în seamă de cei mai mari decât ea.

– Nici măcar nu ți-a trecut prin cap să vii să mă vizitezi, nu-i așa?

– Dar am trecut pe la tine.

– Duminică dimineață am fost în oraș, iar ieri – la lucru. Muncesc la Bellac, la o fabrică de pantofi. La prânz mănânc acolo, la cantină, nu mă întorc acasă.

Mă fixă cu privirea ei de copil.

– Nu te-ai schimbat.

Nu găsii ce să-i răspund. Ea era cu patru ani mai mică, dar părea abia ieșită din adolescență.

– Am auzit că ai mai venit pe aici, în mai multe rânduri. Am fi putut să ne vedem dacă ai fi stat câteva zile și nu ai fi fugit ca un sălbatic ce ești.

– Bunicul nu mi-a propus niciodată să rămân.

Odile ridică din umeri.

– Tataie Janicaut este o persoană specială, cum zice mama. Și ea nu știe tot…

– La ce te referi?

– O, nimic… E cam obraznic cu fetele.

– Cu tine?

– Cu oricare fată. Să nu mai vorbim despre asta. Omul e bolnav. Vei veni cu mine acasă să iei cina. Haide! Încuie casa și pornim.

Primii cu plăcere invitația.

Familia Charton mă primi cu brațele deschise. Chiar și câinele dădu bucuros din coadă. Tatăl Charton mă asigură că devenisem „un băiat al dracului de chipeș„.

– Și când te gândești că erai doar un mucos!

– Dar a crescut bine, micuțul! glumi Odile.

Mâncarăm o supă bună, „de țară“, friptură și garnitură de cartofi, brânză și fructe, toate stropite cu vin bun, rubiniu.

Vorbirăm de bunicul și despre ai mei, despre mine…

Conversații obișnuite la un pahar.

În privința persoanei mele, fui foarte discret.

– Sunt în feronerie…

– O meserie bună. Cred că se câștigă destul de mult.

– Nu mă plâng.

– Încă un pahar de vin?

Acceptai bucuros, pentru că mă simțeam bine alături de ei.

Noaptea căzuse. Doamna Charton începu să strângă masa, ascunzându-și căscatul. La țară, lumea se culcă devreme…

– Vă mulțumesc mult pentru cină.

– Cu mare plăcere. Vino ori de câte ori ai timp la noi la masă. Te așteptăm oricând.

Odile mă conduse afară.

– Am să te conduc câțiva pași.

Bătea un vânt ușor, frunzele copacilor tremurau.

– Te plictisești pe aici, nu? Nu e ca la oraș, unde ai mereu ceva de făcut.

– Nu ies prea mult nici acasă, la Bourges.

– Cum se face că nu te-ai căsătorit?

– Ar fi trebuit să găsesc pe cineva potrivit…

– Dacă ai fi vrut…

– Dar tu?

– Eu sunt prea dificilă. Am să rămân fată bătrână. Nici Juliette nu s-a măritat. Ai mai văzut-o?

– Ne-am întâlnit duminică dimineață.

Odile izbucni în râs, se opri din mers și mă mângâie pe braț.

– Când eram mici, voi doi… Mă credeați foarte proastă, de nu vă fereați de mine.

– Ce-ți veni?

Surâsul său deveni echivoc.

– Haide, haide, nu mai ai de ce să te ferești acum. Știu foarte bine că vă jucați… altfel decât ceilalți copii. Vă priveam de câte ori aveam chef prin lucarna podului. Dar asta nu mă impresiona prea tare. Știam că dacă nu aș fi fost atât de mică, m-ai fi mângâiat și pe mine. De altfel, mă mai sărutai din când în când…

Tac, jenat. Deci micuța se ocupa cu spionatul. Și eu, care o credeam inocentă… Dar ce-o apucase să evoce aceste amintiri? O fată care povestește astfel de lucruri unui băiat trebuie să aibă niște atenții ascunse, nu? Desigur, fata îmi plăcea, era drăguță și afectuoasă, și poate aș fi profitat de avansurile ei dacă aș fi simțit nevoia de o apropiere, dar nu era cazul acum.

– O dată, reluă ea, am crezut că venise momentul să-mi acorzi mai multă atenție. M-ai condus în pivniță, mă priveai altfel, eram singuri, era întuneric… Dar te-a strigat bunica ta și am ieșit repede. Vai, ce dezamăgită am putut fi!

Își întrerupse povestirea, începu din nou să meargă și-mi spuse oftând:

– Dar ce tot spun? Vei putea crede că…

– Nu cred nimic. Toate astea au fost niște copilării.

– Desigur. Sunt o proastă, nu ar fi trebuit să… Nu-ți imagina că am avut un scop când am povestit toate astea, zise ea sec.

– Nici nu mi-am închipuit așa ceva.

– Să nu mai vorbim despre asta. Iată, deja am ajuns. Pe mâine.

Se îndepărtă în fugă. Rămăsei în mijlocul drumului, nedumerit.

Dacă aș striga-o? Doar ca s-o sărut…

Ezitai prea mult. Nu se mai auzea decât zgomotul pașilor în depărtare.

Adormii târziu și mă trezii în repetate rânduri. Către dimineață căzui într-un somn adânc, din care mă sculai speriat de niște bătăi în ușă. Mă dusei la fereastră.

Afară văzui o furgonetă. La ușă, auzii din nou bătăi. Mă aplecai ca să văd cine bate. Un om îmbrăcat cu blugi și tricou albastru murdar, cu fața oacheșă și mustăți de mongol se afla în fața ușii. Mă zări și mă întrebă cu o voce răgușită:

– Doarme?

– Cine?

– Tataie!

– Nu-i aici.

– Dar unde e?

– La spital.

– Dar ce are?

– A avut o criză cardiacă. Gravă.

– La naiba!

Tipul se strâmbă, scărpinându-se în cap.

– Dar cine sunteți dumneavoastră?

– Nepotul lui!

– Îi țineți locul?

– Depinde despre ce e vorba.

– Pentru ca să ajungem cu plățile la zi. Îmi datorează niște bani.

– Atunci, regret, dar va trebui să reveniți.

Se strâmbă din nou.

– E o datorie, trebuie plătită.

– Dar pentru ce are să vă dea bani?

– Pentru marfa pe care i-am lăsat-o în depozit.

– Care anume?

– Niște lucruri…

– Aveți o factură?

– Poftim?

Întrebarea mea îl enervă.

– De unde ai apărut tu, de pe ce planetă? Doar nu avem nevoie de chestii de-astea între noi…

Georgette ghicise bine că bunicul se aproviziona de la hoți.

– Pentru noi, să-ți dai cuvântul ajunge. Suntem cinstiți…

Nu eram prea convins de asta, așa că încercai să evit ca omul să exagereze suma pe care o avea de încasat.

– Îl voi întreba pe bunicul despre asta.

Omul izbucni.

– Nu cred că înțelegi. Datoria trebuie reglată pe loc. Dacă nu vrei să-mi plătești, ai să-mi dai înapoi marfa. Coboară să-mi deschizi, știu eu unde se află.

Nu aveam de gând să-l las să caute prin stoc, pentru că nu știam exact care era marfa ce trebuia returnată. Aș fi riscat să-mi ia mai mult decât adusese.

– Cobori sau urc eu?

Era convins că atitudinea lui mă intimidase.

– Mai târziu. Așteptați câteva zile.

– Ah, ticălosule!

Se duse la mașină și scoase din furgonetă un cric, cu care încercă să forțeze fereastra. Mă gândii că, dacă vreau să-l îndepărtez, nu mai altă soluție decât să aduc carabina. O luai din locul unde o pusesem și ieșii din nou la fereastră.

– Hei, îl strigai, ridică-ți capul!

Când mă zări, păru că se sufocă de indignare.

– Gunoiule! Ai să-mi plătești pentru asta!

Continuă să mă insulte, dar în același timp bătu în retragere, întorcându-se la mașină.

– Ne mai întâlnim noi, viteazule!

Nu-l slăbii din ochi până ce demară. Reușisem să-l sperii! Nu m-aș fi crezut în stare. Nu aș fi putut trage, nici măcar un foc de amenințare în aer. Ce voi face dacă va reveni însoțit de alții? Îi voi amenința și pe ei? Eram gata să capitulez și să-mi pară rău pentru ceea ce făcusem, chiar dacă nu-mi lăsase altă alternativă.

Dacă vor intra în casă când eu voi fi plecat?

Era ora nouă. Îmi amintii că trebuie să telefonez Georgettei.

Ajunsei la poșta din Saint-Junien. Doamna de la birou mă puse să repet numărul de telefon, apoi mă trimise la cabină.

– Duceți-vă. Aveți legătura.

Îmi răspunse secretara magazinului.

– Doamna Bollard, la telefon, o chemă ea pe Georgette.

Auzii apoi vocea îngrijorată a prietenei mele.

– Tu ești? Cum merge?

– Destul de bine.

Tonul meu o îngrijoră.

– Ai probleme?

– Oarecum. Dar nu vor mai dura.

– Bunicul?

– Nimic nou. Tu ce-ai aflat?

– Colega mea nu a povestit nimic. Curioasă, ieri seară, după lucru, am luat mașina și am trecut pe acolo. Obloanele erau trase și ușa închisă. Poate că din cauza vântului. Cum nu am aflat nimic acolo, am luat numărul de telefon de la un garaj din apropiere și, la întoarcere am sunat acolo, spunând că voiam să vorbesc cu persoana în chestiune, dar că nu răspunde. Mi-a explicat că nu era ceva neobișnuit, pentru că era vorba despre un reprezentant comercial care locuiește la Paris și nu vine pe acolo decât în foarte rare ocazii, rămânând o zi, maximum două.

Ascultam cu atenție veștile.

– Mă mai auzi?

– Da.

– Înțelegi, s-ar putea să treacă ceva timp până…

Eu înțelesei esențialul: că omul era mort.

– Ceea ce e un lucru bun, mă încurajă Georgette.

Pentru că eu tăceam, reluă:

– Am vorbit și cu administratoarea. Totul e bine. Patronul tău nu a mai insistat. Suntem la adăpost. Trebuie doar să ai puțină răbdare. Mă mai suni, da?

– Sigur.

Șopti.

– Ți-e dor de mine?

– Foarte mult.

– Dragul meu! Și mie mi-e dor de tine. Te pup.

***

Pe la unsprezece jumătate auzii motorul mașinii Juliettei.

– Ți-am promis că am să vin o dată ca să-ți gătesc ceva, mă anunță oprind. Azi e târg la Bellac și s-ar putea să nu avem prea mulți clienți la magazin, mama se va descurca de una singură. I-am spus că am să vin să iau prânzul la doica mea.

Scoase din sacoșă ceea ce cumpărase.

– Am adus salată, carne de friptură și cartofi.

Purta o rochie sarafan ocru, care-i venea foarte bine și se potrivea de minune cu părul ei cu tente de roșu aprins. Mă sărută cu o pasiune ce promitea o noapte de vis, apoi intră în bucătăria pe care încercasem s-o curăț cu ce avusesem la îndemână.

– Cam murdar pe aici, zise ea strâmbând din nas. Crezi că găsim vreo tigaie curată?

Se uită în bufet și decise:

– Cred că asta va merge. Ți-e foame, nu-i așa?

– Normal.

Mă privi cu un surâs ambiguu, apoi îmi explică mai bine:

– Cu alte cuvinte, preferi să mâncăm înainte sau după…?

Lăsă fraza în suspans, dar astfel era mai clară decât dacă ar fi spus lucrurilor pe nume.

– Dacă stau să mă gândesc bine, e cam devreme pentru masa de prânz.

Răspunsul meu îi plăcu. Râse din toată inima.

– Unde mergem?

– Sus, dacă vrei.

O prinsei de talie și urcarăm scara.

Se opri în prag, făcând o mutrișoară dezamăgită.

– Nu-i prea drăguț decorul ăsta… Și patul… nu putem dormi amândoi. Dar nu ăsta e scopul, nu?

Intră în cameră și se așeză pe pat, începând să-și scoată hainele.

– N-ai de gând să te dezbraci?

O ascultai și-mi desfăcui cămașa.

– Ce-i cu pansamentul ăsta?

– O nimica toată.

– Te-a zgâriat vreo fată?

– Nu.

– Dar ce alb ești! Nu te duci deloc la ștrand? Dar nu-i nimic. Îmi placi și așa. Ești foarte drăguț.

Râse din nou.

– Și când te gândești că începuturile noastre amoroase sunt atât de vechi! Și abia acum… Știi că, după efuziunile noastre copilărești, am fost cuminte până la șaisprezece ani? După, până la douăzeci. Doar flirturi și atât. În timp ce tu…

– Ai fost singura fată pe care am iubit-o în tinerețea mea.

– Te cred, dragul meu prieten.

***

Patul era atât de strâmt încât rămaserăm înlănțuiți unul în brațele celuilalt. Încercam să ne reluă suflul.

– Ți-e bine?

Răspund, convins că nu mi-a fost mai bine niciodată.

Mai bine decât cu Georgette, trebuie să recunosc.

Și apoi, toate grjile și obsesiile mele mă părăsiseră. Pentru moment.

– Am fi putut încerca asta mai devreme, murmură ea. Dar mai bine mai târziu decât niciodată. Avem viitorul înainte, nu? Ce părere ai?

Viitorul? Insinua că am fi putut să rămânem împreună? Nu dorea numai o simplă aventură?

Greșisem că nu-i spusesem că am o relație, o amantă care voia să divorțeze ca să ne căsătorim, o amantă de care eram foarte legat.

De mâini și de picioare.

– Ce spui? repetă ea.

– Sigur.

– Mă iubești, te iubesc, suntem liberi…

– Da.

– Am să pregătesc terenul. Mama e de modă veche, o știi… Într-una din zilele care vin te voi invita la masă la noi. Și apoi, venind de la spital, vei putea trece mai des pe la mine.

Nu mă înșelasem. Juliette se gândea la căsătorie.

Se ridică și reluă cu o voce schimbată:

– În punctul în care ne aflăm acum, cred că nu avem nimic să ne ascundem. Vreau să-ți pun o întrebare. Nu cred că fata a greșit…

– Care fată?

– Așteaptă. Am să-ți explic. Mi-ai spus ieri că locuiești aici începând cu ziua de duminică.

– Da.

– Ei bine, după ce ai plecat tu, a venit la magazin secretara medicului șef de la spitalul din Bellac. Stă la Saint-Junien, dar

este o clientă foarte fidelă și vine mereu la noi după cumpărături. Am întrebat-o despre starea bunicului tău, i-am spus că te cunosc, că suntem prieteni din copilărie. Și, din vorbă-n vorbă, fata mi-a zis că ai sunat luni la spital… din Bourges. Nu se poate, am contrazis-o, domnul Janicaut locuiește în casa bunicului de duminică, la Moara. Dar a zis că a auzit foarte clar când i-ai spus că suni din Bourges.

Mă înroșii. Alibiul meu era gata să se prăbușească.

Dacă aș mai încerca să neg, Juliette ar fi fost intrigată. Nu am de ce să mă tem de ea, așa că voi alege o cale de mijloc.

Fără să-i spun tot adevărul, voi încerca să scap cu fața curată.

– M-am întors la Bourges duminică seara și am plecat de acolo luni după-amiază. Ieri, nu am avut chef să vorbesc despre asta și ți-am spus altceva.

– De ce n-ai avut chef să-mi spui? Poate pentru că ai preferat să nu-mi spui că există cineva în viața ta, o femeie care te așteptă?

Plecai umil capul.

– Iartă-mă.

– Ești iertat. Nu-mi imaginam defel că ești singur.

– Da…

– Stați împreună?

– Nu. E căsătorită. O vecină de palier.

– Atunci, n-are nici o importanță. Doar dacă nu e mai tânără și mai frumoasă decât mine.

– Nici una, nici alta.

Mă sărută zgomotos pe obraz.

– Ești un mic șmecher, știai? Eu pot să-ți jur că nu am nici o relație. Până acum am avut numai încercări.

Până acum… Cu mine, încercarea fusese concludentă…

– De asta erai atât de necăjit? Crezi că n-am remarcat aerul tău îngrijorat?

– Nu numai din cauza asta. Am și alte probleme.

– Ce probleme?

Îi povestii despre vizita țiganului.

Juliette se încruntă.

– Trebuie să te duci la poliție.

– Ca să afle că bunicul făcea afaceri necurate?

– Da, de ce nu?

– Păi…

– Bine. Alte necazuri?

– A venit și un notar. Pe nume Huppert.

– Ce voia?

Juliette mă ascultă cu atenție. Când încheiai povestirea, vorbi și ea:

– Nu mă miră deloc comportamentul lui. Nu-i decât un corb în căutare de pradă. Fii sigur că nu are nici un cumpărător. El vrea să cumpere. Va achiziționa proprietatea în bloc și va vinde apoi separat terenul, locuința și marfa din depozit. Și la un preț bun, te asigur. Să nu te lași păcălit.

– Nu am de gând.

– Altceva?

– Nimic.

– Nu-mi mai ascunzi și altele? Sunt gata să te ajut cu orice.

Nu mă îndoiam, dar unele lucruri nu le puteam spune. Mi-era imposibil să-i povestesc despre faptul că locuința bunicului fusese spartă, de exemplu. S-ar fi mirat că nu am anunțat poliția atunci când am descoperit că era vorba despre un jaf. Și aș fi fost obligat să-i spun și altele…

Capitolul 8

– O colibă ca asta poate fi foarte drăguță, dacă ai un iubit cu care s-o împarți dar, sinceră să fiu mi-a cam ajuns. Din când în când ai nevoie și de o cameră confortabilă, cu baie și apă caldă. Duminică, am putea să ne întâlnim la Bellac. Vom merge la un hotel. N-am mai făcut niciodată așa ceva, dar este un început în toate. Mă vei aștepta la ora cinci la barul P.M.U., în piața Republicii. Hotelul nu-i departe.

După plecarea ei, mă urcai în mașină și pornii la Bellac. Infirmiera nu mă lăsă decât să arunc o privire în camera bolnavului.

Plecai și intrai într-o cafenea ca să beau o bere. Pe masă, descoperii un jurnal local din Bourges.

Stupefiat, citii titlul de pe prima pagină: Spărgătorii de seifuri își continuă nestingheriți incursiunile.

Un corespondent din Dun-sur-Auron, o localitate situată la vreo treizeci de kilometrii de Bourges, relata că o reședință de vacanță aparținând unui comerciant din Issoudun, domnul

Chambost, fusese vizitată de „banda de hoți care înspăimântase regiunea". Seiful fusese spart. Paguba era evaluată la câteva milioane de franci. După părerea proprietarului, jaful putea să fi avut loc în cursul nopții de duminică spre luni.

O lovitură în care eu nu aveam nici un amestec. Prin urmare, a apărut concurența și în acest domeniu. Poate chiar cititori ai ziarului care-și spuseseră: „De ce nu?".

Într-un fel, vestea era bună. Dacă poliția îi descoperă, vor fi făcuți responsabili și pentru celelalte furturi. Pe de altă parte însă, continuarea jafurilor îi va alerta pe polițiști, care-și vor dubla eforturile.

Chambost? Numele figura oare pe lista mea? Nu mai știam.

***

Mă întorsei la Moara către seară. Ca și cu o zi înainte, venirea nopții mă sperie, pentru că o dată cu ea vine și singurătatea.

Ieșii afară, la aer, și mă așezai pe scările de piatră.

Mă ridicai, auzind zgomot de pași. Era Odile, cu surâsul ei vioi pe chip. Era îmbrăcată într-un maiou și blugi albaștri.

– Hei, Eric, te răcorești?

Se aplecă spre mine și-mi întinse mâna ca să mă ridic.

– Bună, Odile.

– Dar bate vântul, are să-ți fie frig.

– Nu.

– Ești supărat pe mine pentru că am plecat ieri seară așa repede?

– Nu sunt supărat.

Ne sărutarăm pe obraz.

– Foarte bine, mă gândeam că-mi porți pică.

– De ce?

– Că m-am enervat. Aveai aerul că mă judeci mult prea aspru.

– Eu?

– Bine, recunosc, nu am fost foarte diplomată.

– Dar…

– Mi s-a părut că nu-ți convin vorbele pe care le-am spus, că te enervează faptul că am insistat cu niște povești trecute.

– Te-ai înșelat.

– Și apoi, ca replică, ai început să te comporți exagerat de politicos.

– Ți s-a părut. Îmi pare rău că te-am supărat și sunt foarte bucuros să te văd din nou, te asigur. Te ascultam cu plăcere, dar sunt timid și stângaci și am fost paralizat de sinceritatea cu care vorbeai despre amintirile tale din copilărie. Când ai fugit, am vrut să te strig, dar nu am îndrăznit.

– Da? Mă bucur.

Mă întrebă apoi, cu un zâmbet malițios:

– De ce m-ai fi strigat?

Deja nu mai putea controla discuția.

– Ca să mai stai cu mine puțin.

– Și să-mi vorbești despre vreme?

Căpătai curaj.

– Ți-aș fi zis că nu am uitat… Că dacă nu aș fi fost atât de timid…

– Nu ai fi fost cu Juliette.

– Ea era cea cu inițiativa.

– Da, mă aprobă Odile, nici nu mă îndoiam că așa stăteau lucrurile. Te acapara, era geloasă… Chiar, ai văzut-o ieri?

Găsii că e mai prudent să-i răspund că nu.

– N-ai pierdut nimic! Una ca ea…

– V-ați certat?

– Nu ne mai vorbim.

– De când?

– De mai mult de un an.

– Ce ai să-i reproșezi?

– Mai multe. Între altele, faptul că mi-a răpit de sub ochi un băiat la un bal. Eu doar flirtam cu el. Juliette l-a luat pe afară și nu s-au întors decât după o oră. Eu nu pot să mă lupt cu ea, are alte metode.

Mă grăbesc s-o aprob:

– Foarte bine că nu procedezi la fel.

Se înroși.

– Dar n-am venit să discutăm. Mama te așteaptă cu masa. Să mergem.

Mă bucurai din nou de ospitalitatea familiei Charton, de căldura unui cămin adevărat. La sfârșitul mesei, Odile anunță că mă va conduce o bucată de drum.

De data asta mă ținea de braț. Străbăturăm drumul până în apropiere de casă, vorbind numai lucruri fără importanță.

Îmi dădui seama că situația asta avea să se schimbe în momentul când aveam să ne luăm la revedere.

– Pe mâine, Eric. Să dormi bine.

– Noapte bună, Odile!

Își trecu brațele după gâtul meu… Sărutul care urmă nu mai fu o simplă joacă de copii. Fata își dădu capul pe spate și-și lipi trupul de al meu. Oare ce însemna pentru ea „a flirta"? Până unde avea de gând să meargă? N-aș vrea nici s-o sperii, nici s-o dezagămesc. O mângâi ușor, iar ea nu protestează. În schimb, pare să mă îndemne să merg mai departe.

Luna, mică, se vede ca o pată luminoasă printre nori. Tăcerea nu este tulburată decât de suspinele Odilei…

***

Mi se păru că voi adormi îndată, dar gândurile începură din nou să-mi dea târcoale.

Greșisem iarăși. Nu trebuia să cedez ispitei de-a o săruta. Dar nu rezistasem tentației. Mă înfundam în complicații fără sens. De la o zi la alta era posibil ca fetele să afle că sunt rivale. Și mai aveam de gând și să mă stabilesc în cătun cu Georgette…

Georgette, Mehun-sur-Yevre, victima…

O pasăre de noapte se aude departe, bătând greu din aripi.

De afară vine un miros proaspăt de fân cosit.

Mi-e cald, mă zvârcolesc în pat, nu reușesc să adorm. Și totuși, dormeam atât de bine altădată în el!

Simt și miros de fum, ca de lemne arse.

Deschid ochii. Cadranul luminos al ceasului meu de mână arată miezul nopții. Cine să facă foc la ora asta? Mă duc la fereastră și zăresc în curte un nor gros de fum și flăcări roșii.

Foc!

Alerg la parter desculț, în pijama. Deschid ușa și ies în curte.

Iau furtunul pentru irigarea grădinii și stropesc flăcările care se ridică peste tot în preajma mea. Fumul pare aici mai gros, mă învăluie. Tușesc și-mi dau lacrimile, dar continuu să lupt cu ceața care mă împresoară.

O pală de vânt îndepărtă puțin fumul și atunci realizai că focul era deja stins.

Dar cum se face că focul nu se întinsese? Îmi amintesc că bunicul mi se plânsese de starea proastă a acoperișului. Probabil că apa de ploaie se infiltrase bine în ziduri și de aceea incendiul nu proliferase.

Altfel, aș fi ars de viu.

Era un act criminal, nu mai încăpea îndoială.

Cât despre cel care pusese focul, îl bănuiam pe omul care venise după banii datorați de bunicul.

Oare se mai afla pe aici?

Las din mână furtunul și alerg în casă să-mi iau carabina. Sunt hotărât să trag dacă va fi nevoie.

Stătui de pază până când auzii cocoșii cântând, anunțând venirea zorilor.

Abia atunci mă dusei la culcare, neuitând să-mi așez carabina la îndemână.

Pijamaua mirosea a fum. Mă luă cu frig gândul că aș fi putut muri carbonizat. Deschisei fereastra și privii balta de culoare neagră care se zărea în curte.

Constatai însă că pagubele sunt minime.

Nu mai puteam dormi, așa că ieșii din nou afară ca să spăl curtea, înlăturând mizeria.

Pentru că nu aveam dreptul să mă plâng nimănui de daune. Trebuia să înghit și să tac, dacă voiam să-mi păstrez liniștea.

Mă spălai în chiuveta de la bucătărie și începui să mă îmbrac.

Ce se mai aude? Un zgomot de motor. Mă apropiai de fereastră, gata să mă apăr. Adusesem de sus carabina și o lăsasem în cuier.

Dar nu pare să fie camioneta mongolului… Mașina este un Austin verde, nouă. Din ea coboară o femeie blondă.

Este absolut încântătoare, frumoasă ca o ființă de basm. Chipul ei fin, delicat, este fără cusur. Are pomeții ușor reliefați și ochii verzi ca smaraldul. Părul îi este strâns în coc la spate. Poartă o bluză bleu și o fustă de un alb imaculat.

Se îndreaptă către casă; mersul său are o grație infinită.

Am fost dintotdeauna sensibil la frumusețea femeii. Sensibil, dar și uimit, aproape prostit. Unele dintre clientele mele de la Bourges produseseră asupra mea acest efect. Nu foarte multe; le pot număra pe degetele de la o mână. Și iată o alta care le întrecea. Simt că-mi fuge pământul de sub picioare.

– Domnul Janicaut?

Vocea… Vocea ei mă vrăjește.

Dar nu sunt pregătit să primesc o astfel de vizită. Sunt îmbrăcat ca vai de mine, sunt absolut îndemânatic de felul meu… Am să-i fac o impresie proastă. Arăt ca un țăran idiot. Va râde de mine și atâta tot.

Cu toate astea, deschid ușa. Pe chipul ei citesc surpriza.

– Bună ziua, domnule. Domnul Janicaut e acasă?

Reușesc cu greu să formulez un răspuns:

– Nu. E la spital.

– O! E grav?

– Foarte. Inima.

– Vai, nu știam. Dumneavoastră sunteți din familie?

– Sunt nepotul lui.

– Eu sunt doamna Limbourg. Locuiesc la Verneuil, la câțiva kilometri de aici.

Numele ei nu-mi spune nimic.

– Doamna Limbourg, insistă ea. Bunicul dumneavoastră nu v-a vorbit de mine?

– Nu, doamnă.

– Sunt cumnata domnului Berteau, care are tăbăcăria Thévenin la Mieussy, lângă Bellac. Înțelegeți?

Dar nici numele respective nu mă ajutară mai mult să mă lămuresc.

– Vorbesc despre Berteau… Domnul Berteau…

Tonul ei era neîncrezător. Nu putea crede că nu-l cunosc pe acest domn. Probabil că era vorba despre un om important în această comunitate.

– Nu, regret. Nu locuiesc aici, ci la vreo două sute de kilometri depărtare. Nu am stat aici, la Saint-Junien, decât în copilărie.

Frumosul chip al doamnei Limbourg se destinse.

– Acum înțeleg. Bunicul dumneavoastră nu v-a spus, probabil, că eu sunt unul dintre cei mai importanți clienți. Cumpăr de la el tot felul de obiecte, ori de câte ori am ocazia și se ivește ceva ce-mi convine. Mi-a vândut chiar câteva piese absolut remarcabile: o vază de Desbois, un platou excepțional, o statuetă de Brateau.

– Nu mă pricep deloc la antichități, așa că degeaba îmi spuneți…

Zâmbi auzindu-mi cuvintele. Surâsul ei mă emoționă încă o dată. Aveam gâtul uscat, tâmplele mi se băteau…

Oare ce-a spus? Parcă m-a întrebat ceva… Așteaptă să-i răspund. Mă bâlbâi îngrozitor:

– Po… poftim?

– Ați vrea?

– Ce?

– Să-mi vindeți acum ceva. Să nu fi venit degeaba.

Dacă refuz, va pleca. Și aș vrea să mai rămână.

Ezit. Nu răspund imediat.

– Ați putea să-mi arătați ce aveți?

– Da. Sunt la dispoziția dumneavoastră, doamnă.

O conduc în sala-depozit. Razele soarelui abia pătrund prin jaluzele. Le ridic. Doamna Limbourg se plimbă printre mobilele prăfuite, privește cu atenție obiectele înșirate pe jos în dezordine. Îmi arată și mie câte unul, face comentarii la care eu nu pot să răspund decât cu un chinuit: „da, doamnă“, pentru că sunt vrăjit de profilul ei, de buclele ei fermecătoare, de talia ei delicată.

– Voi lua această fructieră. Iar dacă dumnevoastră nu puteți stabili un preț exact pentru ea, îl voi întreba pe domnul Janicaut.

Îi răspund că așa ceva nu va fi posibil.

– Îmi cer scuze. Nu știam că situația este atât de gravă. Cum procedăm?

I-aș spune bucuros că vreau să-i dăruiesc obiectul pe care și l-a ales, dar nu știu care-i va fi reacția.

– Cred că am să merg pe mâna dumneavoastră.

– O, nu, zise ea. Nu vreau să profit de lipsa dumneavoastră de experiență în acest domeniu. Vă sugerez să faceți o evaluare, la un expert în antichități. Sunt destui în Bellac. Ați putea să mergeți astăzi și să-mi livrați obiectul acasă mâine? Cu un telefon înainte, ca să vă aștept. Uitați cartea mea de vizită.

Scoase din geantă o carte de vizită și mi-o dădu.

– La orice oră îmi spuneți, voi fi pregătită, reluă ea. Casa mea e ușor de găsit. Pe aici e numită „castelul", pentru că este un vechi conac cu un turn în gen medieval. O locuință prea mare pentru mine… și stau singură acolo, pentru moment. Fiul meu e plecat în vacanță la părinții mei, eu sunt văduvă de mai bine de doi ani, soacra mea a murit în primăvară…

Se opri și-mi surâse din nou. Zâmbetul ei era o minune, ca o rază de soare, ca un boboc de floare ce se deschide.

– De acord?

O întrebare ce nu putea avea decât un răspuns.

– Desigur, doamnă.

– Vă mulțumesc.

O voi revedea, fie numai și pentru câteva secunde. Eram de pe acum fericit.

O conduc la mașină, ca în vis. Când îmi întinse mâna, abia avui curajul s-o ating. Se urcă la volan, iar fusta ei albă se ridică ușor pe genunchi. Închide portiera și pornește.

Oare îi spusesem „la revedere"?

Scot din buzunar cartea de vizită… Corinne Limbourg. Îi spun ușor numele.

Intru în casă să beau un pahar de apă. Deja încep să regret această întâlnire. „Ah, ce mai idiot! îmi spun. Numai asta-ți mai

lipsea. Să te îndrăgostești de o femeie inaccesibilă. Din altă clasă socială, din alt aluat decât tine… Și tocmai într-un moment ca ăsta! Amintește-ți că nu ești decât un hoț! Nu un cavaler ce-și caută o domniță!"

Îmi regăsii cu greu stăpânirea de sine. Trebuia să iau o hotărare, de data asta una mai înțeleaptă. „Corinne… îți voi pune cruce. Nu am să vin la Verneuil. Fructiera am să ți-o trimit prin poștă."

Sunt încă furios pe mine.

Mă hotărăsc dintr-o dată să dau lovitura de grație seifului bunicului. Bătrânul e ca și dus. Nu se va întâmpla nici un miracol. Pot să mă apuc de treabă.

Exact cum prevăzusem, metalul cedă imediat, iar cărămida dinăuntru, deja compromisă, căzu grămadă. Reușesc la fel de ușor să decupez stratul metalic interior.

Primul compartiment este gol. În cel de-al doilea găsesc o casetă al cărei capac este împodobit cu scoici și multe hârtii. Caseta ascunde tradiționalele bijuterii de familie. Printre ele recunosc câteva dintr-ale bunicii, dar nu le știu pe toate. Probabil că unele sunt foarte vechi. Ale străbunicii poate? Tot aici descopăr vreo douăzeci de monede de aur, de diferite proveniențe.

Răsfoiesc rapid hârtiile. Caut un act, o ciornă, ceva care să-mi fie adresat. Nimic.

Bătrânul avea intenția să scrie o scrisoare, dar avusese atacul înainte s-o conceapă.

Găsesc în schimb câteva cecuri, aranjate în ordine cronologică. Cel mai recent era datat pe luna în curs. Observ că pe fiecare, la rubrica „credit" este înregistrată o sumă de

aproximativ patru mii de franci. Iar cecurile erau în număr de vreo cincizeci. Dedesubt, mai aflu alte cecuri, de la altă bancă. Prima dată am crezut că nu văd bine suma înscrisă pe carnet: pe iunie, aceasta se ridica la douăzeci și cinci de mii de franci. Celelalte îmi căzură din mâini. Tremuram. Pentru că totalul era, la un calcul rapid, de vreo două sute treizeci de mii de franci.

Iată deci comoara! O comoară bine păstrată la bancă, în valoare de douăzeci și cinci de milioane de franci vechi.

Chiar și după plătirea tuturor taxelor succesorale, voi rămâne cu o avere frumușică. Iar dacă vând proprietatea cu tot ce se află pe ea, am să fiu mai bogat decât am visat vreodată.

Dar după primul moment de încântare, mă întristai. Dacă aș fi știut, la sfârșitul lunii iunie, că am să fiu în curând un moștenitor foarte bogat, nu aș mai fi ajuns un hoț și un ucigaș. Și toată vina, mă gândii, aparține Georgettei. Dacă nu i-aș fi urmat sfaturile atât de dăunătoare, iată, nu aș fi fost astăzi decât un șomer ca atâția alții. Dar numai pentru câteva săptămâni. Apoi mi-aș fi făcut un atelier propriu, mi-aș fi cumpărat un apartament…

Pusei la loc seiful și mă apucai să fac ordine prin hârtii. Și tot aranjându-le, îmi pică fisa.

„Oare de unde provin banii depuși în cont lunar de tataie?“

De mai bine de patru ani, el a depus – așa arătau clar documentele – în fiecare lună, la banca din Limoges, o sumă variind între trei și cinci mii de franci.

Nu are pensie, nici rentă viageră. Atunci? Să fie rezultatul negoțului său? Familia Charton îmi spusese că abia se mai descurca.

Nu văd atunci decât o singură explicație valabilă: bătrânul achiziționa obiecte de valoare de la hoți, făcând pe intermediarul între ei și anticarii verosi.

Capitolul 9

În curând se va face ora unu după-amiază. Termin de mâncat prânzul meu frugal și deschid o sticlă de Champigny cu un gust deosebit de bun, complex și delicat.

O motocicletă intră în curte cu un zgomot puternic și frânează brusc. Să fie oare Juliette?

Nu. Este Odile. Își lasă motocicleta și mă strigă.

– Eric, nu am mai putut aștepta până diseară…

Ies afară și ea mi se aruncă direct în brațe, sărutându-mă cu o pasiune un pic cam prea precipitată. O fac să intre în casă.

– Credeam că iei masa la cantină.

– Un sandviș mi-a fost de-ajuns. Am venit la tine, pentru că trebuie să mă întorc la muncă abia la două…

– Dar de ce ai venit?

– Pentru că te iubesc.

O declarație care nu mă lasă rece… În lipsa Corinnei… La naiba cu nehotărârea mea, cu remușcările mele!

– Nici n-am putut dormi. Am crezut că te-am dezamăgit în vreun fel. Nu am fost prea cooperantă… M-am gândit chiar să mă întorc la tine în aceeași noapte.

Dumnezeule mare! Bine că nu a venit! Probabil că aș fi întâmpinat-o cu o ploaie de gloanțe, la cât eram de agitat și de nervos din pricina incendiului.

– Tu mă iubești? Spune-mi!

De ce nu? O iubeam la fel de mult ca pe Juliette sau pe Georgette. Poate chiar mai mult, pentru că e mai tânără, pentru că are acel farmec al noutății…

– Da. Te iubesc!

– Ah, iubitule! Tu vei fi primul bărbat din viața mea!

Mă așez pe scaun, iar ea mi se suie pe genunchi. Buzele noastre se ating ușor, ne sărutăm…

Apoi, ea își așază capul pe pieptul meu.

– Dacă vrei, voi veni cu tine la Bourges. Nu am să-ți cer să te căsătorești cu mine. Voi merge cu tine oriunde.

Îmi surâde această posibilitate. Bani, o fată foarte drăgăstoasă lângă mine… Aș putea să-mi refac viața, poate la celălalt capăt al țării, poate în străinătate.

– Dar ai tăi ce vor zice?

– Nu mai au nevoie de mine. Și, în plus, m-am săturat de grija lor, de atenta lor supraveghere, de casă, de uzină, de tot.

Adăugă, cu un suspin:

– Tu ești tot ce-mi doresc, tot ce am așteptat vreodată.

Stilul perfect al cărților romanțioase! Cu toate astea, aceste cuvinte sună atât de plăcut!

– Voi veni la noapte.

Îmi imaginez scena asta ca și cum ar fi o bandă desenată cu un cuplu de îndrăgostiți. Văd cuvintele ca și cum ar ieși din

gura eroinei, încadrate de o bulă care semnalează conversația. Ea spune asta la sfârșitul episodului din revistă.

Dedesubt, mențiunea: „ Va urma“.

***

La ora trei ajung la Bellac, la spital. Nici o schimbare, mi se spune.

O sun apoi pe Georgette.

Afllase, ca și mine, despre noua lovitură, din Dun-sur-Auron.

– E un lucru bun pentru noi. Ar putea să sfârșească prin a fi prinși și acuzați în locul nostru.

– Despre Mehun ce mai știi?

– Nimic. În schimb, Marcelin s-a dus știi tu unde ca să-l toarne pe Leonard. Administratoarea mi-a spus că doi domni au venit să te caute. Femeia a întrebat ce vor de la tine, dar nu i-au zis. S-au interesat însă despre tine la ea. Au vrut să știe unde ești și cu ce te ocupi în ultima vreme. Ea le-a zis că nu mai există pe lume un băiat mai bun și mai serios ca tine și că ai destule necazuri: ești în șomaj, bunicul tău e pe moarte… Se pare că cei doi n-au mai insistat. Să știi că e un adevărat noroc faptul că drăguța doamnă Duvernay te place. Iată-ne la adăpost!

Eu nu eram însă la fel de liniștit ca ea.

Nu uită să adauge că-i lipsesc din ce în ce mai mult.

– Peste vreo două săptămâni ai putea să te întorci fără probleme. Chiar și mai devreme.

O ascult îngândurat. Oare unde voi fi peste două săptămâni?

Ies de la poștă și plec în căutarea unui magazin de antichități. Găsesc unul pe o străduță de pe lângă piața Eglise.

Patronul e un tip versat. Aruncă o privire disprețuitoare către fructieră și-mi spune:

– Păi, nu-i cine știe ce. Face între o sută și două sute de franci. Am să vă dau cincizeci pe ea.

– Nu vreau s-o vând.

– Mai mult de două sute nu vă dau. Piesa nu-i rară, nici foarte prețioasă.

Probabil că face cel puțin dublu.

***

La Saint-Junien, mă întâlnesc cu Juliette. Fata mă primește bucuroasă, dar se neliniștește văzându-mă îngândurat.

– De ce ești așa supărat? Nu-i e bine bunicului?

– Nu.

– Doar n-a murit…

– Nu încă.

Fata mă conduce în sufragerie.

– Mama e plecată până la o prietenă. Va trebui să aștepți puțin. Dar spune-mi te rog, ce se întâmplă cu tine?

Îi povestesc pe scurt despre incendiu. Mă ascultă cu atenție.

– Sper că de data asta te-ai dus la poliție.

Dau din cap în semn că nu.

– Dar de ce?

Sunt prea laș ca să pot păstra pentru mine responsabilitatea secretelor mele. Trebuie să le împărtășesc cu cineva.

– Pentru că e mai bine ca poliția să nu se intereseze de viața mea. Ar fi bine să știi. Dar nu fi prea aspră cu mine, te rog! La Bourges, eram lăcătuș și am fost dat afară. M-am apucat de tot felul de prostii, am furat…

Juliettei îi scăpă un strigăt de consternare.

– Ceee?

– Ai auzit bine.

– Tu? Hoț?

– Mă ocupam de seifuri. Și nu singur. Cu prietena de care ți-am vorbit. Dar nu am dat nici o lovitură mai de doamne-ajută.

– Și unde ați „lucrat"? La Bourges?

Fac un gest evaziv.

– Da sau nu. Nu asta contează. Majoritatea jafurilor au fost descoperite, poliția anchetează faptele.

– Ești bănuit?

– Nu, nu cred.

– Povestea ta cu rămasul în sat era pentru alibi?

Dau din cap afirmativ.

– Incredibil, strigă din nou fata. Cinstitul Eric! Nu-mi pot reveni din șoc. Ca să vezi cum se pot înșela oamenii!

Izbucni în râs. Nu mă așteptam la asta, dar râsul ei mă liniști.

– Nu te teme, n-am să te denunț. Dimpotrivă, dacă va fi nevoie, voi spune că te-am întâlnit la Saint-Junien, luni. Nu te aprob, este adevărat, dar nici nu te condamn. Ai rămas fără serviciu, te-ai descurcat cum ai putut. Societatea e rău construită, ce să-i faci?

– Nu ar fi trebuit să fac asta. Acum îmi pare rău, zic eu.

– Fiecare are dreptul la căință și iertare. Acum pricep de ce ai evitat să chemi poliția atât după venirea țiganului cât și pentru incendiu.

– Stai. Mai e ceva. Am evitat să chem poliția chiar și când am constatat, marți dimineață, că locuința bunicului fusese întoarsă cu susu-n jos de hoți.

– Cum?

Îi povestesc despre încercarea de jaf și-i pomenesc despre urmele lăsate pe seif și despre dulapurile răscolite.

Juliette tace, încruntată.

– Mi-ai spus tot? Nu mai ai nimic de ascuns?

Spusesem destule pentru o singură confesiune.

– Nimic.

– Acum, să-ți pun o întrebare. Știu că ai luat masa la familia Charton.

– Au insistat.

– Presupun că mai ales Odile. M-aș mira să nu-ți fi făcut avansuri. Răspunde-mi. Trebuie să-ți spun că știu că, după cină, te-a condus acasă.

Încerc să nu par tulburat.

– E foarte drăguță… ca o prietenă din copilărie.

– Ah, e o tipă infectă.

– Crezi?

– Nu știu dacă să-ți spun. În fine, nu pot să tac. Cu atât mai rău pentru ea. Ea și bunicul tău…

Sunt neîncrezător în veridicitatea acestei povești.

– Totuși, Juliette…

– Nu te mint. Știu asta chiar de la el, pentru că mi-a propus același lucru și mie…

– Ce?

– Să vin pe la el… să ne distrăm, după expresia lui. Mi-a zis că am numai de câștigat. Bineînțeles că l-am refuzat și l-am insultat. Atunci, bătrânul mi-a zis: „Rău faci cu mofturile astea! Micuța Odile de unde crezi că are bani de rochii? Doar nu-ți fac nici un rău!“

Îmi amintii cuvintele Odilei: „Bunicul Janicaut e un personaj special. Orice fată pe care o vede…“

Oare era și ea cuprinsă în categoria asta?

– Când i-am spus despre asta doicii mele, femeia mi-a zis că era cât pe ce să-i surprindă într-o zi. A venit la tataie Janicaut pe nepusă masă, a intrat în casă și-a văzut-o pe Odile încheindu-se la rochie. Dar doica n-a vrut să dea importanță, ca să nu se afle. Mi-a citat un proverb de pe aici: „Nu toți porcii ajung bătrâni, dar toți bătrânii devin porci".

Sunt uimit, stupefiat.

– De aia nu m-ar mira dacă Odile și-ar îndrepta acum atenția asupra nepotului moștenitor. Înțelegi? După ce a beneficiat din plin de generozitatea bunicului…

– Dar era zgârcit!

– Nu-i așa!

Dacă stau să mă gândesc, pivnița era plină de vinuri fine…

– În ce o privește pe Odile, sunt convinsă că ea e cea care a pătruns în casă. Credea că va pune mâna pe economiile bătrânului.

Era adevărat că seiful fusese forțat de cineva care nu se pricepea…

– Mulțumesc că m-ai prevenit. Am să am grijă pe viitor cu ea.

– Ai face bine s-o ocolești.

Clopoțelul de la ușa magazinului sună vesel.

– Oare a venit mama? Nu, e o clientă. Numai o clipă, te rog!

Trecură câteva minute de când mă lăsase singur. Timp suficient ca să rumeg ultimele știri.

Pentru Odile eram „cel pe care-l aștepta". O pradă. Dar nu asta eram și pentru Georgette? Și Juliette, care voia s-o aștept pe mama ei, ca să mă prezinte…

Părăsesc sufrageria și intru în magazin. Juliette arată clientei o stofă.

– Pleci? De ce? Mai rămâi…

– Mă întorc mai târziu.

Poate mâine.

Și fructiera? Ce fac cu ea? S-o trimit prin poștă?

Nu vreau să mă întorc în sat așa devreme, nu-i decât patru și un sfert. De ce să nu-i fac o vizită Corinnei Limbourg? Măcar ea nu încearcă să mă păcălească.

„Castelul" Verneuil se află pe o colină înaltă, dominând întregul sat. E o clădire greoaie, cu un turn ce se înalță mândru pe una dintre laturi.

Curtea este înconjurată de arbori frumos tunși, în mijlocul cărora se află tufe bogate de trandafiri.

Țin sub braț fructiera, învelită într-un ziar. O femeie grizonantă, cu un șorț de grădinărit legat la brâu, apare pe trepte.

O salut politicos, dar nu-mi răspunde.

– Ce doriți?

– Să vorbesc cu doamna Limbourg.

– Din partea cui?

– Sunt Eric Janicaut.

Servitoarea îmi întoarse spatele și intră în casă. Rămân lângă scări și aștept. Observ că sunt emoționat și-mi dau seama de asta foarte bine.

Din casă apare Corinne, în rochie de casă și cu părul blond desfăcut. Îmi surâde frumos și imaginile mi se întunecă.

Mi se pare că-mi spune:

– Dar nu vă așteptam azi.

– Am avut ceva timp…

Abia-i ating mâna fină.

– Sunteți foarte amabil. Poftiți pe aici, vă rog.

Mă conduce în salonul cu șemineu și mobilier pretențios, probabil foarte vechi.

– V-am adus comanda.

Îi întind pachetul.

– Vă mulțumesc.

Îmi face semn să mă așez în fotoliu și ia loc în fața mea. Desface ziarul și scoate fructiera, așezând-o pe o măsuță.

– Ați aflat cât valorează?

– Două sute de franci.

– Nu-i mult.

Mă frapează expresia gravă. Am impresia că a pălit brusc, buzele îi freamătă.

– Vă ofer de o sută de ori mai mult…

Probabil că auzisem prost.

– Poftim? Nu cred că v-am auzit.

– Ba da. Exact asta am zis. Am să vă dau douăzeci de mii de franci.

– Dar…

Femeia respiră adânc, mâna i se strânse pe brațul fotoliului.

– Cu o condiție. Aș vrea să-mi înapoiați o scrisoare care se află în posesia bunicului dumneavoastră.

Fața mea exprima probabil surprinderea, căci ea continuă:

– O scrisoare care-mi aparține și care mi-a fost trimisă prin poștă, mai exact post-restant, la Bellac, acum cinci ani.

– Și cum de bunicul…

Corinne mă întrerupe, cu o voce tremurândă:

– Am să vă dau explicațiile necesare. Mai bine zis, veți asculta un soi de confesiune. De aceea v-am și chemat aici, prefăcându-mă interesată de acel obiect. Spuneți-mi vă rog mai întâi dacă știți despre ce scrisoare vorbesc, dacă ați găsit-o prin casă!

– Nu, doamnă.

Mă privi preț de câteva clipe, ca să se convingă probabil că nu mint.

– Vă cred. O veți căuta?

– Vă promit.

– Îmi trebuie. Trebuie să pun punct unei situații absolut insuportabile, care s-a agravat în cursul ultimelor zile. Sunt obligată să vă povestesc o parte a vieții mele.

Își sprijini capul de spătarul fotoliului și închise ochii.

– Sora mea mai mare, Elisabeth s-a căsătorit acum șapte ani cu un bogat tăcăcar, domnul Thévenin. Și asta datorită voinței sale puternice. A reușit ce și-a propus. Un an mai târziu, m-am măritat și eu. Cu fiul doamnei Limbourg, un om bolnăvicios, total dominat de mama sa, a cărei avere avea s-o moștenească. O căsătorie aranjată de tatăl meu, care voia cu orice preț să-și căpătuiască fetele. Trebuia să refuz, dar am avut slăbiciunea să spun da… și pentru asta am fost pedepsită. Și, împreună cu mine, și omul pe care-l iubesc.

Corinne îl iubea în secret pe Pierre Berteau, șeful tăbăcăriei Thévenin, și nu era deloc atașată propriului soț, de altfel plin de defecte. Astfel că deveni amanta lui Pierre.

În același an, Thévenin muri, iar Elisabeth se recăsători cu Pierre Berteau, căruia îi forțase mâna, șantajându-l. Femeia rămase la fel de autoritară și după căsătorie.

Corinne și Pierre continuară însă relația și, câteva luni mai târziu, Corinne rămase însărcinată. Familia Limbourg fu deosebit de încântată, atât soacra, cât și soțul. Elisabeth, care-și dorea la rândul ei un copil, își invidia sora.

Dar veni vacanța, iar cei doi amanți fură nevoiți să se despartă pentru o lună. Elisabeth și soțul ei plecară la vila lor

din Cannes, unde rămaseră toată luna august. Pierre și Corinne conveniseră ca el să-i scrie la Bellac, la post-restant.

Astfel, primise mai multe scrisori, pe care avusese grijă să le distrugă. Pe prima însă, o păstrase, pentru că o recitea din când în când. O ascunsese în podul castelului, într-un birou vechi. Într-o zi, la întoarcerea dintr-o excursie, observă că mobila dispăruse. Întrebând de ea, află că fusese cumpărată, împreună cu multe alte obiecte vechi, de către un negustor din Saint-Junien.

– Înnebunită, m-am dus la Saint-Junien. I-aș fi propus domnului Janicaut să-mi răscumpăr mobila, sub un pretext oarecare. Iar dacă nu ar fi vrut, i-aș fi explicat că-mi trebuie scrisoarea, despre care mi-am dat seama că a căzut undeva în spatele unui sertar. Mi-am dat seama, când l-am văzut, că a doua variantă era mai convenabilă. Omul mi-a spus că va verifica. S-a dus să caute și s-a întors spunându-mi că n-a găsit nimic. Disperată, mi-am imaginat cel mai rău lucru care se putea întâmpla: faptul că soacra mea o găsise.

– Dar ce conținea scrisoarea?

– Pierre recunoștea acolo paternitatea copilului! Eram moartă de frică atunci când a trebuit să mă întorc acasă și să dau ochii cu soacra. Dar nu am găsit nimic schimbat în comportarea ei… Nu mai știam ce să cred. Oare scrisoarea se pierduse în timpul trasportului? La începutul lui septembrie, când Pierre s-a întors, l-am regăsit într-un hal fără de hal. Mi-a povestit că un bătrân îl abordase pe stradă și-i spusese: „Am scrisoarea dumitale adresată Corinnei Limbourg, din data de 5 august. Trebuie să facem o înțelegere, altfel am să-i dau scrisoarea soției“.

– Sunt uimit și întristat de ce aud, spun eu.

– Dar nu aveți nici o vină dumneavoastră. În fine, Pierre a făcut ceea ce trebuia în condițiile date. S-a resemnat să suporte consecințele necugetării mele și ale gestului atât de meschin al bătrânului. Dacă Elisabeth ar fi aflat, ar fi putut obține divorțul, iar Pierre ar fi rămas fără slujbă și fără bani.

– Dar ce a cerut bunicul?

– Asigurarea unei rente. A refuzat să vândă scrisoarea, preferând s-o fructifice. A cerut deci o rentă lunară, spunând că nu are pensie. Banii i se plăteau în mână, în prima săptămână a fiecărei luni. Trei mii de franci la început, trei mii cinci sute după doi ani și patru mii de franci pe lună în următorii doi ani. Pierre a fost obligat să facă vânzări clandestine la uzină, cu ajutorul unui colaborator pe care-l plătea. De la moartea socrei mele, eu am fost cea care plăteam cota parte cumnatului meu. Însă în ultima vreme, colaboratorul a devenit mult prea lacom, iar domnul Janicaut cerea la rândul lui creșterea sumei. Când bătrânul a avut accidentul, am știut că nu va mai scăpa. Eu am mai aflat că dumnevoastră locuiți acolo. Așa că, fără să-l mai consult pe Pierre, l-am trimis pe notar să discute cu dumneavoastră pentru achiziționarea proprietății. În principiu, dacă aș fi achiziționat totul, aș fi avut și scrisoarea. Dar dumneavoastră mi-ați refuzat propunerea. Cât despre Pierre, el nu știa că locuiți acolo. Credea că locuința este goală, așa că…

– El a fost cel care a dat foc?

– Da. Eu l-am dezaprobat și m-am hotărât să vorbesc direct cu dumneavoastră.

Corinne se ridică de la locul ei și mă privi în ochi.

– Când v-am întâlnit, mi-am dat seama că nu știați nimic despre toate astea și că sunteți sincer cu mine. Mai mult, m-am gândit că mă pot înțelege cu dumneavoastră și că veți accepta să-mi dați scrisoarea. În fine, nu mai sunt multe de spus. Dar în ultima vreme, Pierre a început să mă îngrijoreze. Este din ce în ce mai ușor de enervat, îmi reproșează tot timpul neglijența mea de atunci… Știu că merit asta, dar… Mi-e teamă că, la presiunea la care este supus, să nu cedeze și să facă un gest necugetat.

Oftează.

– Vă promit, îi răspund. Am să fac tot posibilul s-o găsesc.

– Vă implor.

– Am răscolit deja toată casa, pentru că voiam să găsesc testamentul pe care bunicul zicea că are să mi-l lase… nu am găsit nici o scrisoare. Dar am s-o iau de la capăt și am să cercetez peste tot, începând cu pivnița și terminând cu podul. Nu știu dacă o voi găsi. Dar ce pot să vă garantez este că am v-o înapoiez îndată ce o descopăr, dacă o găsesc. Și ar mai fi ceva: nu pot să vă cer în schimb bani. Scrisoarea vă aparține.

Observ că în ochii ei apar lacrimi.

– Domnule, șoptește ea, eram hotărâtă, dacă așa ceva v-ar fi convins, să vă propun și altceva. Am remarcat, sper că asta nu demonstrează o lipsă de modestie, faptul că prezența mea nu vă este indiferentă.

Roșește și-și ascunde obrajii în palme.

– În ce mă privește, am fost la rândul meu impresionată de persoana dumneavoastră și de cavalerismul atitudinii dumneavoastră. Așa că, dacă-mi pot arăta recunoștința… Când vă veți întoarce… Sunt liberă și…

Nu răspund nimic. Dar inima îmi bate atât de tare încât mi se pare că se poate auzi și în afară…

Capitolul 10

Am fost un copil visător, sentimental și de o naivitate extremă. Credeam în povești cu zâne și în toate aventurile eroilor din romanele cavalerești, unde este posibil ca un simplu păstor să fie iubit de o prințesă. Și azi mai sunt sub influența fermecată a unei lumi atât de utopice și în același timp atât de frumoase.

Întotdeauna am visat că voi fi salvatorul unei prințese, căzută în mrejele unui vrăjitor perfid. Când am mai crescut, am început să visez că voi scrie într-o zi astfel de povești. Și toate astea ca să sfârșesc prin a repara uși stricate și a face chei potrivite!

Corinne întruchipează tot ce-am așteptat întreaga viață: mirajul care ar putea să se transforme în realitate. Ființa ei de poveste se află la o depărtare mai mică decât mă așteptam, dar va fi nevoie de o probă de voinicie: aducerea scrisorii. De asta trebuie să mă arăt vrednic. Voi găsi scrisoarea și-mi voi primi recompensa.

Mă pun îndată pe treabă și încep o căutare metodică prin magazia cu mobilier, pe care până acum n-am răscolit-o.

Dar îmi vine o idee ciudată. Oare cel sau cei care au pătruns în casă și au căutat peste tot în noaptea de duminică spre luni nu căutau cumva scrisoarea? Și dacă era așa, o găsiseră?

Bunicul spusese cuiva despre existența scrisorii? Se lăudase că deține un document prețios care-i aduce mulți bani? Sau era prea precaut pentru asta? Rămâne de văzut… chiar și oamenii cei mai duri și mai siguri pe ei se pot lăsa duși de o femeie.

Odile?

Mi-l imaginez pe când încerca să-i intre în grații. „Am destui bani, îi zicea probabil. Sunt bogat… nu trebuie să te miri, am o afacere care-mi aduce bani mulți!"

Vizitatorul nocturn era Odile. Dar nu a găsit scrisoarea. Asta e sigur. Altfel, nu ar mai fi fost nevoită să joace comedia asta cu mine.

Dar dacă a găsit-o și se bazează pe mine pentru a continua șantajul?

Mâinile-mi sunt pline de praf, de rugină și de vopsele.

Mă duc să mă spăl și văd că e ora șapte.

Trebuie s-o găsesc pe Odile și s-o fac să mărturisească.

***

– Eric, dragul meu!

Vine către mine alergând.

– Ce greu a trecut timpul fără tine. Sunt nebună, știu… Spune-mi că mă iubești!

– Te ador! Vino!

O iau de mână și o trag înăuntrul casei.

Pare uimită.

– Unde mă duci?

– Sus!

– Oh!

Încearcă să-mi reziste.

– Nu acum… La noapte!

– Vino!

– Dar ai mei ne așteaptă. Vom întârzia.

O împing sus, pe scară.

– Aș fi preferat…

Ajungem în cameră. Ea se înroșește. Îi dau jos maioul și-și acoperă cu brațele trupul gol. Închide ochii, rușinată.

– Întinde-te, îi ordon.

Ea ascultă, supusă.

Geamătul său de durere nu pare prefăcut. Nu mai am nici o îndoială. Acum e prima oară… Fața îmi este udată de lacrimile sale. Îmi spune, printre suspine:

– Nu cred că e bine… Am început să iau pastilele abia alaltăieri…

Plânge în continuare; iar geamătul ei nu e deloc voluptuos.

O eliberez și mă ridic din pat. Odile abia mai respiră, de frică și de emoție.

– Nu te-am mințit. Ți-am spus că tu vei fi primul.

– Da, pentru că bătrânul nu putea.

Ochii ei exprimă uimirea.

– Ce? Care bătrân?

– Nemernicul de bunic al meu.

– Bunicul tău?

– Nu te mai obosi să joci comedia asta! Știu tot!

– Ce știi?

– Că îi cântai în strună… și te plătea pentru asta.

Dacă se prefăcea, mima foarte bine indignarea.

– Ce oroare! Cum poți să crezi așa ceva? Niciodată nu s-a întâmplat! Nu am vrut! Nu eu am fost, ci Juliette. Ei îi dădea bani pentru așa ceva. Chiar domnul Janicaut mi-a spus, pentru că voia și de la mine același lucru.

– Explicația ta e prea fragilă.

– Nu mă crezi? Cine ți-a zis minciuna asta despre mine? Juliette?

– Zi mai bine dacă ai găsit scrisoarea. Vreau s-o cumpăr de la tine.

– Ce scrisoare?

– Cea pe care ai furat-o de la mine duminică seara.

Izbucnește din nou în plâns și mă împinge de lângă ea.

– Eric, am impresia că ai înnebunit!

Începe să-și caute hainele.

– De vreme ce o cumpăr eu de la tine, nu ai nimic de pierdut.

– Ești un tip absolut infect. Nu înțeleg ce vrei de la mine și de ce anume mă acuzi… Și eu, care te iubeam…

Dumnezeule mare! Nici o țărăncuță, fie ea cât de prefăcută, nu putea să aibă calități actoricești atât de convingătoare. Dar dacă admit că este nevinovată, cine să fie cea care a furat scrisoarea dacă nu Juliette? Amândouă m-au jucat pe degete cum au vrut. Acum, trebuie să mă hotărăsc…

Odile se îmbracă și coboară în fugă scara.

Nu sunt prea mândru de ce am făcut. Ar fi trebuit să procedez altfel, să nu mă grăbesc atât. Trebuia să aștept noaptea, s-o provoc să vorbească după aceea…

Odile sau Juliette? Sau vreo altă fată din Saint-Junien avea scrisoarea? Dintre prietenele din copilărie, mă mai întâlnisem cu două: Irène și Marcelle.

Ce va povesti Odile alor ei? Va trebui să mă confrunt cu tatăl ei? Dar nu o violasem…

***

Mi-am continuat căutările până târziu, către zori, fără întrerupere.

Pe la ora trei după-amiază m-am dus la Bellac, pentru obișnuita vizită la spital. După părerea asistentei, bătrânul nu mai avea decât vreo două zile de trăit. Asta în cel mai bun caz.

Mă opresc să cumpăr ziarul din Bourges, înainte de a o suna pe Georgette. Citesc data afișată în susul jurnalului: „vineri 13 iulie". Să fie o dată cu noroc? mă întreb. Vom vedea. Deschid ziarul și citesc din mers. Mă opresc brusc, zărind un titlu de o importanță capitală pentru mine.

Descoperire surprinzătoare la Mehun-sur-Yevre

Articolul spunea următoarele:

„Astăzi, joi 12 iulie, domnul Jean du Breuil, comerciant din Paris, proprietarul unei reședințe de vacanță în localitatea noastră, aflat în trecere, a constatat că ușa de la intrarea vilei sale nu era închisă cu cheia, așa cum o lăsase. În plus, în holul

de la parter a descoperit pete de sânge, ceea ce pare să conducă la concluzia că în casă au pătruns, în lipsa lui, câțiva spărgători, dintre care unul a fost rănit. Pe de altă parte, din casă nu lipsește nici un obiect de valoare. Poliția cercetează cazul."

Sunt atât de uimit de cele citite încât nici nu pot realiza imediat semnificația pe care aceste rânduri o au pentru mine. A trebuit să recitesc articolul pentru ca să înțeleg și să mă liniștesc. Nu-l omorâsem pe domnul Breuil, ci rănisem accidental un alt hoț care vâna aceeași casă. Acesta intrase probabil pe ușa care dădea spre grădină și urcase la etaj. Auzind zgomote la parter, a crezut că sunt proprietarul, și-a pierdut capul și a tras.

Era probabil același autor ca în cazul Dun-sur-Auron sau vreun alt spărgător, cuprins de febra contagioasă a „bandei de hoți de seifuri".

Sunt foarte bucuros. Data de vineri 13 mi-a purtat noroc.

Alerg s-o sun pe Georgette. Să ne bucurăm împreună.

– Alo, bună ziua, domnișoară. Aș putea vorbi cu doamna Bollard?

– Îmi pare rău, nu e aici.

– Știți cumva de ce?

– Nu. Doar că nu a venit în dimineața asta.

– Deci…

– Probabil că nu s-a simțit bine.

– Ați putea…

Dar secretara a închis deja telefonul.

Georgette e bolnavă. Bucuria mea se stinge. Aș fi vrut să-i aud râsul. O voi căuta și mâine. Iar dacă nu vine nici mâine la magazin, am s-o sun pe doamna Duvernay.

***

Nu m-am mai oprit la Saint-Junien, aveam să mă văd cu Juliette mai târziu.

De vreme ce văd că norocul nu mă ocolește azi, am să profit de asta ca să descopăr scrisoarea.

Ajung acasă. Mi-e sete. Un pahar de Champigny o să mă întărească pentru câteva ore bune de muncă. Deschid din nou ziarul pe masa din bucătărie. Habar n-aveam că azi e vineri 13, deși ieri probabil am observat, ca în fiecare zi, data de pe calendarul atârnat pe perete, lângă fotografia bunicului soldat, alături de tun.

Cu paharul în mână, mă apropii să privesc de aproape poza. Bunicul era atât de tânăr! Tunul este un Rimailho 155. Iau fotografia de la locul ei, cuiul se desprinde din perete.

Se aude un zgomot metalic, iar pe jos cade o cheie mică. O ridic de jos: este cheia unui seif. A celui din sufragerie? La ce bun să verific, de vreme ce spărsesem deja seiful?

Mă duc totuși să văd. Dar cheia nu se potrivește. Înseamnă că în casă se află un alt seif.

Dar unde se găsește?

Acesta trebuie să fie cel adevărat…

Mă întorc în bucătărie. Încerc să desfac rama fotografiei, dar nu se află nimic între cartonul de dedesubt și poză. Încă o decepție! Privesc din nou instantaneul cu artileriștii și tunul lor. Totul se vede mai clar, acum să fotografia nu mai e întunecată de sticla murdară. Iată-l pe tânărul Victor Janicaut, atât de mândru de tunul său.

Când eram mic, îmi vorbea mereu de el.

– Spune Rimailho.

Iar eu ziceam mereu „maiou“ pentru că nu știam să pronunț bine cuvântul atât de complicat.

Amintindu-mi de toate astea, tresar fără voie.

Maiou a fost unul dintre ultimele cuvinte spuse de bunicul când l-am vizitat la spital. Nu înțelesesem bine vorbele care-l precedară, dar probabil că spusese: „O cheie se află în spatele tunului Rimailho“.

Celălalt cuvânt care fusese?

Cheltuieli… ce voia să zică asta? Cheltuieli, bani… de unde-și lua bunicul banii? Din comerț. Deci seiful se află printre obiectele din magazie? Acolo am cercetat fiecare colțișor în căutarea scrisorii…

Îmi aduc aminte din copilărie că unele obiecte erau depozitate și în altă parte! În spatele casei se afla un soi de grotă săpată în piatra falezei. Era utilizată din când în când și ca pivniță. Acolo depozita câteodată bunica brânzeturile, în vremea când se mai ocupa încă de așa ceva.

După moartea ei, bunicul n-a mai folosit-o și ajunsese să fie năpădită de buruieni.

Cifrul seifului?

Mai mult ca sigur că are legătură cu poza… Rimailho 155. 1 – 5 – 5. Cred că am descoperit!

Ies repede afară și dau ocol casei. Ajung la locul cu pricina și dau la o parte perdeaua de buruieni crescută în fața ușii pline de mucegai. Cheia se află sub o piatră. Deschid și pătrund înăuntru, la întuneric. Zăresc o grămadă de saci, aproape putreziți. Sub saci, descopăr cel de-al doilea seif.

Unu… cinci… cinci.

Scrisoarea!

***

– A venit iar domnul…

– Lasă-ne singuri, Jeanne.

Servitoarea se îndepărtează bombănind. Scot din buzunar plicul și i-l întind Corinnei. Ea îl ia ușor din mâna mea și-l deschide, scoțând dinăuntru o foaie împăturită în patru. Se uită pe ea și-mi zâmbește.

Dar de ce surâsul ei mi se pare ironic?

Cu o mișcare grațioasă, se întorse pe călcâie.

– Vezi, Pierre, că a meritat să așteptăm?

Bărbatul se ridică; era așezat într-un fotoliu întors cu fața către șemineu. E un tip înalt, lat în umeri. La rândul lui, pare că situația îl distrează.

– Am făcut bine că am ales calea asta, continuă Corinne, și am avut noroc că am întâlnit un tânăr atât de drăguț și de onest.

– Mulțumesc, domnule, spuse Pierre Berteau, pe un ton ironic. Mulțumesc… dar mai există și o urmare. Ați vrea s-o auziți?

– Da.

– Îmi datorați o anumită sumă de bani, pe care aștept să mi-o returnați. În caz contrar, am să dau din nou foc colibei dumneavoastră. Nu prea e de râs, nu?

Bărbatul pare foarte nervos.

– De data asta va fi pe bune.

– Nu-l speria, interveni Corinne. Mai bine i-am promite că voi fi a lui când ne va da înapoi banii. Am văzut că asta a mers și data trecută.

Mă întorc și ies pe ușă, lăsându-i râzând.

***

Nu-mi revenisem când am ajuns acasă.

O mașină neagră staționa în fața casei. Din automobil coborâră doi bărbați. Nu am avut timp să fug.

Cel mai în vârstă mă întreabă:

– Dumneavoastră sunteți Eric Janicaut?

Dau afirmativ din cap.

– Poliția. Aveam un mandat de arestare pe numele dumneavoastră.

– Dar…

Ridică din umeri.

– Nu merită osteneala să negați. complicele dumneavoastră a mărturisit. Va trebui să facem o percheziție, apoi vom pleca împreună la Bourges.

***

A doua zi, după primul interogatoriu, aud întâmplător discuția dintre comisar și unul dintre inspectori.

Fusesem lăsat singur în birou, iar ușa de la camera vecină era deschisă.

– Vedeți, am avut dreptate să luăm în considerare denunțul acela anonim.

– Dar femeia nu era bine informată. Credea că jafurile avuseseră loc chiar la Bourges.

„Și ați dat spargeri unde? La Bourges?“. Eu răspunsesem atunci: „Da sau nu. Nu asta contează.“

Juliette!

Încă o păcăleală… M-a sedus, m-a făcut să-mi mărturisesc secretele și m-a denunțat. Astfel, a rămas singură, o ocazie nesperată pentru a căuta scrisoarea în liniște.

Va afla însă curând că și-a făcut greșit socotelile. Ceea ce, de altfel, nu înseamnă pentru mine cine știe ce consolare.

– Despre tipul ăsta nu aveam decât păreri de bine, de la toți cei interogați, reluă comisarul.

– Cred că iubita lui l-a împins la treabă. O femeie foarte puternică. S-a apărat până la capăt. Dacă nu am fi găsit asupra ei un colier din cele furate…

– Sunt niște amatori… Pe de altă parte, unul din doi hoți este victima câte unei muze de sex feminin…

Dar alții sunt victima mai multora!

Și culmea ghinionului, m-am găsit să fac pe viteazul cu singura care-mi voia binele! Numai ei i-am făcut rău… Odilei.

***

Al treilea interogatoriu.

– În curând se va termina totul. Mai aveți puțină răbdare. Să revenim la afacerea Mehun.

– Din nou! V-am spus că nu am nici un amestec!

– Da, mi-ați spus. Dar cicatricea pe care o aveți pe brat, sângele găsit la locul faptei… Vă faceți probleme pentru o chestiune minoră. Aici nu e vorba despre furt.

– Nu am fost eu.

– Haideți, prietena dumneavoastră nu a fost așa de încăpățânată. Ea ne-am mărturisit că v-ați rănit la escaladarea gardului, căzând pe geanta cu scule. Și cum sângerați prea tare, ați decis să opriți operațiunea. A fost o mișcare bună. Nimic mai mult!

Probabil că au chinuit-o pe Georgette până când a inventat explicația asta. Dar dacă stau bine să mă gândesc, nu risc nimic dacă admit că a fost așa.

– Da, așa e, zic eu, plecându-mi capul.

– În sfârșit! A fost greu?

Nu răspund nimic.

– Recunoașteți deci că ați pătruns în casa domnului Breuil în noaptea de 9 spre 10 iulie?

– Recunosc.

– Și că ați omorât un om care a tras în dumneavoastră?

Rămân fără glas.

– Un tip pe nume Leonard, continuă comisarul. Unul dintre foștii colegi de la atelierul de lăcătușerie. Imitându-vă, a început și el căutarea de seifuri vechi. Soarta a vrut să vă întâlniți și unul dintre voi să moară.

– Dar…

– Nu negați. Avem mărturia completă a iubitei lui Leonard.

Comisarul continuă, apăsând pe fiecare cuvânt:

– Iubita lui îl aștepta afară. Ea v-a văzut intrând în locuință, apoi fugind. Femeia a intrat și l-a luat de acolo pe bărbatul ei rănit, care i-a povestit ce s-a întâmplat. A făcut tot ce a depins de ea ca să-l salveze, dar omul a murit. Doctorul a refuzat să dea permisiunea de înhumare și a sunat la poliție acum, o oră.

Sfârșit